

Lawrence Block \_ Dolaptaki Hırsız  
Kitaplar, uygarlığa yol gösteren ışıklardır.  
UYARI:

www.kitapsevenler.com

Kitap sevenlerin yeni buluşma noktasından herkese merhabalar...  
Cehaletin yenildiği, sevginin, iyiliğin ve bilginin paylaşıldığı yer olarak gördüğümüz sitemizdeki tüm e-kitaplar, 5846 Sayılı Kanun'un ilgili maddesine istinaden, engellilerin faydalanabilmeleri amacıyla ekran okuyucu, ses sentezleyici program, konuşan "Braille Not Speak", kabartma ekran vebenzeri yardımcı araçlara, uyumlu olacak şekilde, "TXT", "DOC" ve "HTML" gibi formatlarda, tarayıcı ve OCR (optik karakter tanıma) yazılımı kullanılarak, sadece görmeengelliler için, hazırlanmaktadır. Tümüyle ücretsiz olan sitemizdeki e-kitaplar, "Engelli-engelsiz elele"düşüncesiyle, hiçbir ticari amaç gözetilmeksizin, tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak, engelli-engelsiz Yardımsever arkadaşlarımızın yoğun emeği sayesinde, görme engelli kitap sevenlerin istifadesine sunulmaktadır. Bu e-kitaplar hiçbir şekilde ticari amaçla veya kanuna aykırı olarak kullanılamaz, kullandırılmaz. Aksi kullanımdan doğabilecek tüm yasal sorumluluklar kullanana aittir. Sitemizin amacı asla eser sahiplerine zarar vermek değildir.  
www.kitapsevenler.com  
web sitesinin amacı görme engellilerin kitap okuma hak ve özgürlüğünü yüceltmek ve kitap okuma alışkanlığını pekiştirmektir.  
Ben de bir görme engelli olarak kitap okumayı seviyorum. Sevginin olduğu gibi, bilginin de paylaştığımız pekişeceğine inanıyorum. Tüm kitap dostlarına, görme engellilerin kitap okuyabilmeleri için gösterdikleri çabalardan ve yaptıkları katkılardan ötürü teşekkür ediyorum.  
Bilgi paylaşmakla çoğalır.  
Yaşar MUTLU

#### İLGİLİ KANUN:

5846 Sayılı Kanun'un "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler" bölümünde yer alan "EK MADDE 11" :  
"ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticarî amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braille alfabesi ve benzeri formatlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir." Bu nüshalar hiçbir şekilde satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılmaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur."

bu e-kitap Görme engelliler için düzenlenmiştir. Kitabı Tarayan ve Düzenleyen Arkadaşa

çok çok teşekkür ederiz. Kitap taramak gerçekten incelik ve beceri isteyen, zahmet verici bir iştir. Ne mutlu ki, bir görme engellinin, düzgün taranmış ve hazırlanmış bir e-kitabı okuyabilmesinden duyduğu sevinci paylaşabilmek

tüm zahmete değer. Sizler de bu mutluluğu paylaşabilmek için bir kitabınızı tarayıp, kitapsevenler@gmail.com

Adresine göndermeyi ve bu isimsiz kahramanlara katılmayı düşünebilirsiniz.

Bu Kitaplar size gelene kadar verilen emeğe ve kanunlara saygı göstererek lütfen bu açıklamaları silmeyiniz.

Siz de bir görme engelliye, okuyabileceği formatlarda, bir kitap armağan ediniz...

Teşekkürler.

Ne Mutlu Bilgi için, Bilgece yaşayanlara.

Not sitemizin birde haber gurubu vardır.

Bu Bir mail Haber Gurubudur. Grupta yayınlanmasını istediğiniz yazılarınızı

kitapsevenler@gmail.com

Adresine göndermeniz gerekmektedir.

Grubumuza üye olmak için

kitapsevenler-subscribe@googlegroups.com

adresine boş bir mail atın size geri gelen maili aynen yanıtlamanız yeterli olacaktır.

Grubumuzdan memnun kalmazsanız,

kitapsevenler-unsubscribe@googlegroups.com

adresine boş bir mail gönderip, gelen maili aynen yanıtlayarak üyeliğinizi sonlandırabilirsiniz.

Daha Fazla Seçenek İçin, grubumuzun ana sayfasını

<http://groups.google.com.tr/group/kitapsevenler?hl=tr>

Burada ziyaret edebilirsiniz.

saygılarımla.

Lawrence Block \_ Dolaptaki Hırsız

Lawrence Block'un Oğlak'taki Bernie Rhodenbarr Polisiyeleri:

Umduğunu Değil Bulduğunu Yiyen Hırsız

Dolaptaki Hırsız

Hazırlanan:

Kipling'den Alıntı Yapmayı Seven Hırsız

“Bir Bernie Rhodenbarr Polisiyesi”

Dolaptaki Hırsız

Lawrence Block

Bu Kitap [www.kitapsevenler.com](http://www.kitapsevenler.com) web sitesi için

Görme Engelliler için Taranmış ve Düzenlenmiştir.

Çeviren:

Mehmet Harmancı

OĞLAK /POLİSİYE

Dolaptaki Hırsız - The Burglar in the Closet / Lawrence Block

İngilizce aslından çeviren: Mehmet Harmancı

© Lawrence Block, 1978 / Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd. Şti., 1997

Baror International, Inc., Armonk, New York, U.S.A. aracılığıyla

yazar sözleşmesi yapılmıştır.

Bu yapının bütün hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılarının dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Kitap ve genel tasarım: Serdar Benli

Kapak tasarımı: Ulaş Eryavuz

Dizgi düzeni: GillSans 10 / 12 pt

Ofset hazırlık: Oğlak Yayınları

Baskı: Reyo Matbaası, Tel: 565 79 34

Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd. Şti.

Genel Yönetim: Senay Haznedaroğlu

Yayın Yönetmeni: Raşit Çavaş

Zambak Sokak 29, Oğlak Binası, 80080 Beyoğlu/İstanbul

Tel: (0-212) 251 71 08-09, Faks: (0-212) 293 65 50

Birinci baskı: Mayıs, 1997

ISBN 975 - 329 - 144 - 2

Doğru kapıyı açan Mary Pat'e

Beyim, ekmeğini kitap yazarak kazanacak  
birinin, bir dükün özgüvenine, bir  
saraylının zekâsına ve bir hırsızın  
yürekliliğine ihtiyacı vardır.

Dr. Samuel Johnson

1

Bayan Henrietta Tyler, "Gramercy Parkı zalim denizin ortasında bir vaha, şairin bizi uyardığı o oklardan ve sapanlardan kurtuluş yeridir" dedi. Dudaklarından denizin ortasındaki bir vahayı düşünenlerin salıverdikleri türden bir iç çekiş döküldü sonra. "Genç adam, bu mübarek yeşillik olmasaydı ne yapardım bilemiyorum doğrusu."

Mübarek yeşillik, Manhattan'ın doğusunda, Yirminci Sokak civarında özel bir parktı. Parkın çevresinde iki metre kadar yüksek oymalı demirden siyah bir çit vardır. Kilitli bir kapı içeri girme yasal hakkına sahip olmayanları dışarda tutar. Yalnızca, parka bakan bazı apartmanlarda oturan ve parkın bakımı için yıllık bir para ödeyenlere demir kapıyı açacak anahtar verilir. Yeşil bir sıra üzerinde yanımda oturan Bayan Henrietta Tyler'ın böyle bir anahtarı vardı. On beş dakikadan bu yana süren beraberliğimizde, bana adını ve geçmişinin büyük bir kısmını anlatmıştı. Zaman tanıdığım takdirde doğumundan bu yana New York'ta olup biten her şeyi anlatacağından hiç kuşku yoktu ve doğum tarihini de Napolyon'un Waterloo yenilgisinden bir iki yıl sonra olarak hesaplamıştım. Bayan Henrietta, sevimli bir yaşlı kadıncağızdı. Başında tüllü

küçücük tatlı bir şapka vardı. Babaannem de böyle tüllü küçücük tatlı şapkalar giyerdi. Bunları artık çevrenizde pek göremezsiniz.

Bayan Henrietta, "Köpekler" diyordu. "Bu parka köpeklerin girmesine izin vermedikleri için öylesine mutluyum ki. İnsanın ayağının altındaki kaldırımı gözleriyle taramadan yürüyebileceği tek yer burası kaldı koca kentte. Köpek iğrenç bir hayvan. Pisliğini ortalık yerde bırakır. Kedi ise çok daha titizdir, değil mi? Hoş, onun da ayağımın altında dolaşmasını istemem ya. İnsanların evlerine hayvan sokma isteklerini hiç anlamış değilim. Bir kürküm olmasını bile istemem ona bakarsan. O gibi şeylerin ait oldukları ormanlarda katması çok daha doğru olur."

Bayan Henrietta'nın bir yabancıyla böyle konuşacağını sanmıyordum. Ancak Gramercy Parkı'nda köpek olmadığı gibi, yabancı da bulunmaz. Parkta bulunmam benim dürüst ve saygın bir kişi olduğumu, iyi para getiren bir işim ya da özel bir gelirim olduğunu, "Onlar"dan değil, "Bizden biri" olduğumu göstermekteydi. Kılık kıyafetim o havayı pekiştirmek için seçilmişti. Takım elbisem koyu ve açık gri yünlü kumaştandı. Gömleğim açık maviydi. Kravatımın laciverdi üzerinde gümüş ve gök mavisi çizgiler vardı. Ayaklarımın dibindeki kakao rengi Ultrasüet ince evrak çantası birilerine epey pahalıya mal olmuş olmalıydı.

Sıkıcı bir büroda güç bir gün geçirdikten sonra parkta hava almaya çıkmış bir bekâra benziyordum. Belki de bir yerde durup bir martini içmişim ve şimdi de evime gidip mikrodalga fırında ısıtacağım yemeğimi yiyip Mets takımını gollerini yağdırırken bir iki bira içmeden önce bu Eylül akşamının yumuşak havasından yararlanmak istemişim.

Eh, kazın ayağı hiç de öyle değildi, Bayan Henrietta.

Ne güç bir gün, ne de sıkıcı bir büro. Ne de martini. İşe çıkacakken mantarı bile koklamayı yasaklamıştım kendime. Ve mütevazı dairemde mikrodalga fırınla hazır TV yemekleri de yoktu, ayrıca Seaver'i başka takıma satmalarından sonra bir daha Mets'i seyretmiş değildim. Benim dairem Yukarı Batı Yakası'nda, Gramercy Parkı'ndan millerce uzaktaydı ve Ultrasüet evrak çantasına da metelik bile ödememişim. Ona evinde bulunmayan bir beyin para koleksiyonunu yürütürken el koymuştum. Hoş, çantanın adama epey pahalıya mal olduğuna eminim hele ben kapıdan çıktığımda içinin para dolu olduğu gözönüne alınırsa.

Parka giriş anahtarım bile yoktu, iyice su verilmiş bir Alman çeliği parçasıyla içeri girmiştim. Kapıdaki kilit çok kolay açılacak türdendi doğrusu. Köpeklerden ve yabancılardan uzakta bir saat geçirmek isteyen daha çok sayıda insanın, parka girmemesine şaşmışım doğrusu.

"Parkın çevresinde koşanlar" diyordu Bayan Henriette. "İşte, biri daha geçiyor. Şuna bir bakın." Baktım. Söz konusu kişi benim yaşımdaydı, otuz beş falan ama saçlarının çoğunu da yitirmişti. Belki o koşmuş saçları geride kalmıştı, bilemem. Şimdi de koşuyor ya da jogging falan gibi bir şey yapıyordu.

"Bunları yaz kış, gece gündüz görürsünüz. Soğuk günlerde o çirkin gri şeyleri giyerler, eşofman mı ne diyorlar işte. Böyle ılık gecelerde ise pamuklu şortla koşarlar. Sizce bu sağlıklı bir şey mi?"

"Olmasaydı yaparlar mıydı?"

Bayan Henrietta başını salladı. "Ama ben bunun insan için iyi olduğuna inanamıyorum. Hiç de hoş görünmüyor. Siz böyle şeyler yapmazsınız, değil mi?"

"Arada sırada yapsam iyi olacağını düşünürüm. Ama iki aspirin alıp bu düşünce kafamdan uzaklaşana kadar yatarım."

"Bence çok doğru yapıyorsunuz. Bir kere komik görünüyor ve bu kadar komik görünen bir şey insana yararlı olamaz." Yine içini çekti. "Neyse ki, parkın içinde değil de, dışında yapıyorlar. Eh, buna da şükretmemiz gerek."

"Köpekler gibi."

Bana baktı. Gözleri tülün ardından parladı. "Öyle" dedi. "Hemen hemen köpekler gibi."

Saat yedi buçuğa geldiğinde Bayan Henrietta hafifçe kestirmeye başlamış, koşan adam da bir yerlere kaybolmuştu. Daha da önemlisi, Batı Gramercy Parkı 17 Numara'nın önündeki taş basamaklardan, omuzlarına kadar inen sarı saçlı, şal deseni basma bluzlu ve toprak renkli

blucinli bir kadın inmiş, saatine bakmış ve Yirmi Birinci Sokak'ın köşesini dönmüştü. Binada aynı tanıma uyan iki kadın yoksa bu Dünyanın En Büyük Dişçisi Craig Sheldrake'in sabık karısı Crystal Sheldrake'ti. Ve o evinden çıkmışsa, benim girme zamanım gelmiş demektir.

Parktan çıktım. (Bunun için anahtara da gerek yoktu,- iyi su verilmiş Alman çeliğine de.) Çantam elimde olduğu halde karşıya geçtim, 17 Numara'nın merdivenlerini çıktım. Dört katlı bina, ondokuzuncu yüzyıl başlarındaki Yunan Canlanışı mimarisinin ilk örneklerinden biriydi. Zamanında dört katta bir tek ailenin oturup bavullarını ve eski gazetelerini de bodrumda saklamış oldukları kesindi. Ama Bayan Henrietta'nın da söyleyebileceği gibi artık eski standartlar kalmamıştı ve şimdi her kat ayrı bir daireydi. Girişteki dört zilin yanındaki kartları inceledim, Yalman, Porlock ve Leffingwell'i atlayıp Sheldrake yazılı olana bastım. Bir şey olmadı. Bir daha bastım, yine bir şey olmayınca içeri girdim.

Anahtarla ama. Craig, "Namussuz kilidi değiştirdi, ama komşuları küplere bindirmeden aşağı kapıninkini de değiştiremezdi" demişti. Kilit doğru dürüst bir şey olduğundan anahtara sahip olmak bana bir iki dakika kâr ettirmişti. Anahtarı cebime atıp asansöre yürüdüm. Asansör de o anda aşağıya inmekte olduğundan, Yalman ya da Porlock'la karşılaşmak istemedim. Leffingwell birinci katta oturuyordu ama o da çatıdaki bahçesini sulamaktan dönüyor olabilirdi. Asansöre boş verip halı döşeli iki merdiveni tırmanıp Crystal Sheldrake'in dairesine çıktım. Zili çaldım, sonra kapıyı bir iki kere tıklattım. Hep güvenlik önlemleri olarak. Sonra kulağımı kapıya dayayıp bir an içersini dinledim, ardından da işe koyuldum.

Crystal Sheldrake'in kapısında bir değil, iki tane yeni kilit vardı ve ikisi de Rabson markaydı. Rabson iyi kilittir ve önümdekilerden biri de maymuncuk işlemez silindirliydi. Aslında sanıldığı kadar maymuncuk işlemez değilse de, öyle kolay lokma da sayılmaz. Her neyse ikisi de beni biraz uğraştırdı işte. Aslında daha uzun çalışmam gerekirdi ama evde onların eşi iki kilidim vardı. Biri oturma odamın kapısında, müzik dinlerken gözlerim kapalı olarak onun üzerinde çalışırdım. Diğer sokak kapımdaydı ve görevi benden daha az çalışkan olan hırsızları evimin dışında tutmaktı.

Gözlerimi dört açıp içeri girdim ve kapıyı arkamdan kilitlemeden önce hemen daireyi dolaşım. Bir zamanlar böyle yapmazdım ama bir keresinde evde bir ölü olduğu ortaya çıktı ve başıma da gelmeyen kalmadı. Deneyim, çok etkili bir öğretmen olabilir.

Evde ceset falan yoktu. Benden başka canlı da. Geri dönüp her iki kilidi de kilitledim, çantamdan incecik lastik eldivenleri çıkartıp giyerek işe koyuldum.

Oynadığım oyunun adı Hazine Avı'ydı. Craig, "Evi dört çıplak duvarı kalana kadar boşaltmanı istiyorum" demişti ve ben de onun dediklerini yerine getirecektim. Ama evde dört duvardan çok daha fazla şey vardı -girdiğim oturma odası, bir yemek odası, büyük bir yatak odası, bir tür çalışma ve televizyon köşesi olarak düzenlenmiş küçük bir yatak odası ve yapay tuğla zeminli ve gerçek tuğla duvarlı, demir çengellerinden bir sürü bakır tencere ve tava asılı olan bir mutfak. En hoşuma giden yer mutfak oldu. Yatak odası çok süslü ve bakirelik kokan bir yerdi, çalışma odası zevksizdi, oturma odası ise yüzyılların kötü zevk örneklerinin toplamıydı. O yüzden işe mutfaktan başladım ve buzdolabı kapısının tereyağ gözünde altı yüz dolar buldum. Buzdolabı kapısı bakmak için iyi bir yerdir. Şaşırtıcı sayıda insan mutfakta para bulundurur ve çoğu da buzdolabında saklarlar. Ama ben altı yüzü rastlantı oyununu oynayarak bulmuş değildim. Elimde içten bilgi vardı.

"Sürtük buzdolabında para saklar" demişti Craig. "Genelde tereyağı kabının içinde bir iki yüz dolar bulunur."

"Akıllıca bir iş."

"Öyle. Çay kutusunda da marihuana saklardı."

Çay kutusuna bakmadığım için içinde nasıl bir çay bulunduğunu bilemeyeceğim. Parayı cüzdanıma indirdikten sonra masaya bir göz atmak için oturma odasına döndüm. Sağ üst çekmecede beşlik ve onluk banknotlarla iki yüz dolar kadar vardı. Ortada heyecanlanacak bir durum yoksa da, ben yine heyecanlanmaya başlamışım. Başka birinin evine girip de çalışmaya başladığım anda hep böyle olur, başkasının malına dokunup onu kendi malıma

dönüştürdüğümde hemen heyecan da başlar. Bunun ahlaken kınanacak bir şey olduğunu biliyorum, kimi günler ben de bundan rahatsız olurum ama bu. huydan kurtulmanın yolu da yoktur. Adım Bernie Rhodenbarr, hırsızım ve çalmayı severim. Sevmek ne kelime, bayılırım. Para cebime indi ve benim param oldu. Küçük masanın diğer çekmecelerini karıştırmaya koyuldum. Birkaçında önemli bir şey çıkmadı ama açtığım birinde en üstte iyi marka saatlerin kutularından üç tane vardı. Birinci kutu boştu. İkinci ve üçüncü boş değildi. Birinde bir Omega, diğerinde bir Patek Phillipe vardı ve ikisi de müthiş şeylerdi. Kutuları kapattım ve ikisini de ait oldukları yere, kendi evrak çantama koydum.

Saatler esaslıydı ama oturma odasında başka da bir şey yoktu ve bu kadarı bile umduğumun ötesindeydi. Mutfak gibi oturma odası da yalnızca ısınmak içindi. Crystal Sheldrake, sık sık geceyatisına kalan konukları varsa da, yalnız yaşayan bir hanımdı ve çok değerli mücevherlere sahipti. Kadınlar da mücevherlerini yatak odalarında saklardı. Bunu giyinirken elaltında bulunmaları için yaptıklarını sanırlarsa da, bana kalırsa gerçek neden altın ve elmasla sarılı uyumaktan zevk alıyor olmalarıdır. Bu kendilerine daha güvenlikteymiş gibi bir duygu verir herhalde.

"Beni çıldırtırdı" demişti Craig. "Kimi zaman mücevherlerini ortalıkta bırakırdı. Ya da bir gerdanlıkla bir bileziği komodinin çekmecesine atıverirdi. Soldaki komodin onundu ama sanırım şimdi ikisi de onun sayılacağından ikisini de yoklamayı unutma." Sanki unutulmuş gibi. "Ona bir kısmını bir banka kasasına koymasına için yalvarırdım. Bana o kadar zahmete giremeyeceğini söylerdi."

"Umalım ki bu arada senin sözünü tutmaya başlamış olmasın."

"Crystal mi? O kimseyi dinlemez."

Evrak çantamı da alıp yatak odasına geçtim. Küpeler, yüzükler, bilezikler, gerdanlıklar, broşlar, saatler. Hem modern hem antika mücevherat. Orta sınıf mallar, iyi mallar ve benim epey profesyonel sayılabilecek gözlerime göre epey iyi birkaç parça. Dişçiler, çeklerin yanı sıra bir miktar da nakit para alırlar ve inanması her ne kadar güçse de, bu paranın hepsi Vergi Dairesi'ne bildirilmez. Bir kısmı mücevhere dönüştürülür. Şimdi de bu mücevherler yine nakte çevrilecekti. Ancak sıradan bir çalıntı mal pazarlayan kişi, sıradan bir dişçiden daha temkinli bir müşteri olduğu için mücevher, alındığı parayı getirmezdi. Ancak herşeyin yalnızca bir sürü diş ağrısı ve kök-kanal temizleme işiyle başladığını düşünürsen yine de epey etkileyici bir rakam çıkıverirdi.

Herhangi bir şeyi kaçırmak istemediğimden çok dikkatli bir araştırma yapmaktaydım. Crystal Sheldrake evini pek derli-toplu tutuyorsa da, çekmece içleri bir felaketti. Boncuklar ve mücevherler atılmış külot çoraplarla ve yarı dolu makyaj kavanozlarıyla arkadaşlık yapmak zorunda kalmışlardı. Bu nedenle acele etmedim ve parmaklarım hafifledikçe çantam da ağırlaşmaya başladı. Zamanım çoktu. Kadın evden yediye çeyrek geçe çıkmıştı ve herhalde geceyarısından sonra dönecekti. Hatta belki de sabaha karşı. Craig'e göre önce mahalledeki barlardan bir ikisine uğrar, bir yerde bir iki lokma bir şeyler atıştırır, sonra daha ciddi işlere ve içmeye birkaç saatini ayırırdı. Kuşkusuz önceden planlanmış geceleri, yemek ve tiyatro randevuları da olurdu ama evden sıradan bir gece geçirecekmiş gibi giyinmiş olarak çıkmıştı. Bu da ya eve bir yabancı getireceği ya da kendisinin bir yabancıya evine gideceği anlamına gelmekteydi. Her iki durumda da o eşliğinden içeri adım atmadan ben çoktan gitmiş olacaktım. Eğer adamın evine gidecek olurlarsa, mücevherler çalındıkları ortaya çıkmadan el değiştirmiş olurdu. Eğer adamı eve getirir de ikisi birden bir şeylerin kaybolduğunu anlayamayacak kadar kafayı bulmuş olursa, hele adam sabah kadın uyanmadan evden çıkmışsa, suç ona yüklenebilirdi. Her iki durumda da ben Craig'e payını verdikten sonra bile sekiz on ay keyfime bakacak durumda olurum. Kuşkusuz çantanın içinde ne kadar olduğunu söylemek güçtü ve kuyumcudan nakit paraya giden yol çok uzundu ama Bayan Rhodenbarr'ın oğlu Bernard'ın geleceği sağlam görünüyordu doğrusu.

Bunu düşündüğümü hatırlıyorum. Az sonra Crystal Sheldrake beni yatak odasının dolabına kilitlediğinde bunun ne kadar rahatlatıcı bir düşünce olduğunu size anlatmama imkân yok.

Sorun Parkinson Yasası'nın bir maddesinden kaynaklanıyordu. Bir insan, ister memur olsun ister hırsız, kendine bir iş için ayrılan zamanın tümünü kullanma eğilimindedir. Ben de Crystal Sheldrake'in evinden saatlerce uzak kalacağını bildiğimden, o saatlerin büyük bir kısmını kendisini mallarından kurtarmaya ayırmıştım. Oysa hırsızların o denenmiş Playboy Felsefesi'ni - yani, Gir ve Çık- uygulaması gerektiğini bilirdim ama mümkün olan zamanın kullanılması lehinde de söylenecek iyi şeyler vardır. Acele ederseniz bazı şeyleri gözden kaçırabilirsiniz. Başka bir insanın eşyalarını karıştırmakta, onun yaşamına katılmakta heyecan verici bir şey vardır. Ve itiraf edeyim ki, hırsızlığın benim için çekici yanlarından biri de bu heyecandır. O yüzden hiç acele etmedim, isteseydim işi yirmi dakikada tamamlayabilirdim. Ama öyle yapmayı çok değerli zamanımı kullanmaya devam ettim.. İkinci kilidi saat tam 7:57'de açmıştım. Saat 9:14'te çantamı kapayıp kilitledim. Elimle şöyle bir tartıp artan ağırlığından büyük memnunluk duydum.

Sonra yine yere bırakıp evi yeniden şöyle bir elden geçirmeye başladım. O anda gerçekten bir şey arayıp aramadığımı bilemiyorum. Benden genç biri, titreşimler almaya çalıştığımı söyleyebilirdi. Doğrusunu isterseniz, pek yüksek sesle olmasa da, aynı şeyi ben de söyleyebilirdim. Aslında olmamam gereken ve kimsenin olduğumu bilmediği bir yerde olmanın o zevkli anını uzatmaya çalışıyordum herhalde. Craig bile nerede olduğumu bilmiyordu. Ona bir iki gece sonra gideceğimi söylemiştim, ama dışarda hava öyle güzel, hırsızlığa o kadar uygundu ki...

İşte böylece yatak odasında boynunda Crystal Sheldrake'den çaldıklarımın kat kat üstünde zümrüt, bir gerdanlık olan genççe bir kadının portresini incelemekteydim. Resim on dokuzuncu yüzyıl başlarının bir yapıtına, kadın da Fransız'a benziyordu ama yalnızca Fransız'a benzeme sanatını geliştirmiş biri de olabilirdi. Yüzünde çoğunlukla erkekler tarafından birçok defa düş kırıklığına uğratılmış, çekici bir ifade vardı. Ben o sırada kadınlar arası bir dönem geçiriyordum ve kadına gözlerimle yaşamını bir tatmin ve sevince dönüştürebileceğimi söyledim. Ama onun o mavi gözleri de bana benim de diğerlerinden farksız bir düş kırıklığı olacağımdan emin olduğunu söylüyordu ki, herhalde haklıydı.

O anda kilitte anahtarın döndüğünü duydum.

İki kilit olmasına ve içeri girdiğimde ikisini de kilitlemiş olduğuma memnundum şimdi. (Kapının dışardan açılmaması için sürgüleri de çekebilirdim, ama bu işten bir süredir vazgeçmiştim. Sürgüyü fark eden biri içerde hırsız olduğunu anlayıp, gidip bir iki polisle dönebilirdi.) Olduğum yerde dondum kaldım, kalbim bademciklerimin hemen yanına kadar çıktı ve vücudumda, o deodoran reklamlarının belirttikleri tüm noktalar sırlısklam oldu. Anahtar kilitte döndü, biri başka birine ya da havaya anlaşılabilir bir şeyler söyledi, sonra ikinci anahtar ikinci kilide girdi ve ben de donmaktan vazgeçip harekete geçtim.

Yatak odasında bir pencere vardı, ama içine bir klima cihazı takıldığından açılması hiç kolay değildi. Daha küçük olmakla birlikte yine de geçebileceğim boyutlarda bir pencere daha vardı ama ona da ukalanın biri dışardan hırsız girmemesi için parmaklık takmıştı. Herif herhalde hiç aklına bile getirmemişti ama parmaklıkları şimdi de hırsızın içerden dışarı çıkmasını önleyecekti.

Üzerinde dantelli bir örtü serili yatağa baktım ve altına süzülmeği düşündüm. Ama halıyla yaylar arasında fazla mesafe yoktu. Belki sığardım ama pek de rahatsız olurdum. Sonra yatak altına saklanmakta bir onursuzluk da vardır. Öylesine sıkıcı bir klişedir ki.

Yatak odası dolabı da aynı derecede bilinen ama hiç olmazsa biraz daha rahat bir yerdir.

Rabson kilitlerinin ikincisinde anahtar dönüşünü tamamlamadan ben dolaba dalmıştım, bile. Daha önce dolabı açmış ve şapka kutularında şapkalardan daha fazla şeyler olabileceği umuduyla içindekileri elden geçirmiştim. O zaman anahtarı kilidin üzerinde, benim çevirmemi bekler bir durumdaydı. İnsanların bunu neden yaptıklarını bilmem ama sürekli yaparlar işte.

Anahtarı başka bir yerde saklasalar her ayakkabı değiştirmek istediklerinde aramaya kalkacakları için zahmetli olur herhalde. Anahtarı kilidin üstünde bırakmak da duygusal bir

güvenlik sağlıyor olmalı. Daha önce dolaptan bir şey almış değildim; kürkü varsa depoya vermiş olmalıydı, ayrıca ben kürk çalmaktan da nefret ederdim zaten.

Her neyse, dolabı kilitlememiştim ve böylece şimdi de yeniden açmaktan kurtulmuşum. İçeri süzülüp kapıyı arkamdan kapadım, hafif parfüm kokan iki tuvaletin arasına girip önüme perde gibi çektim ve ciğerlerimi doldurmayan derin bir soluk aldım. Dış kapı açıldı ve içeri iki kişi girdi. Her ne kadar konuşmalarını seçemiyorsam da aralarında bir konuşma geçtiği için iki kişi olduklarını anlamıştım. Seslerinden birinin kadın, birinin erkek olduğu anlaşılıyordu. Kadının Crystal Sheldrake olduğunu tahmin ettim. Adamın kim olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. Kadını o kadar çabuk eve dönmeye ikna edebildiğine göre hızlı çalışan biri olmalıydı. Belki de evliydi. Bu da hem acelesini hem de neden onun evine değil de, buraya geldiklerini açıklardı. Buz şakırtıları, kadehlere boşalan içkinin şırıltısını duydum. Dolapta Arpege, Shalimar ve eski ter kokusunu içime çekerken içmediğim o iki yemek öncesi martiniyi özlemle düşündüm. Becerimi zedelememek için çalışmadan önce hiç içmem, ancak şimdi bu ilkemi ve becerimi düşünürken kendimi her zamankinden biraz daha aptal buluyordum.

Yemek öncesi içki içmediğim gibi yemek de yememiş, o zevki bir kutlamaya dönüştürmek için beklemeyi tercih etmiştim. Village'da, Cornelia Sokağı'nda bildiğim küçük bir yerde şöyle geç bir şölen hayal etmiştim. Önce o iki martini, sonra pek başarılı oldukları soğuk kuşkonmaz çorbası, ardından mantarlı köfte, portakal dilimli bir ıspanak salatası ve yarım şişe hoş bir şarap. Beyaz şarap kuşkusuz. Ama hangisi. Düşünecek bir şeydi bu doğrusu.

Sonra kahve, şekersiz kahve. Ve kahveyle bir konyak. Tatlı istemezdi, aşırıya kaçmanın anlamı yoktu, Gramercy Parkı çevresinde koşacak kadar saplantılı olmasam da formuma dikkat etmek zorundaydım. Tamam, tatlı yoktu, ama belki de iyi başarılmış bir işin ödülü olarak kahvenin tadını almak için ikinci bir konyak olabilirdi.

Gerçekten iyi başarılmış bir iş.

Oturma odasında kadehlerde buzlar şangırdamaya devam ediyordu. Kahkaha sesleri geldi. Radyo ya da pikap devreye girdi. Yeniden buz şakırtıları. Kahkahalar. Şimdi biraz daha rahat. Dolapta düşüncelerimin kaçınılmaz bir biçimde içkiye yöneldiğini fark ettim. Klondike kadar soğuk martinileri, hafif bir Noilly Prat vermutu öpücüğü değmiş kristal şeffaflığındaki Tanqueray cinini, kusursuz bir biçimde soğutulmuş ve kenarına bir limon parçası iliştirilmiş ayaklı kadehi düşündüm. Sonra şaraba geçtim. Beyaz şarabın hangisi ideal sayılabilirdi?

"... güzel gece, güzelim gece" diyordu kadın. "Ama biliyor musun, ben biraz sıcakladım, canım." Sıcaklamış mı? Bunu hiç anlamamıştım işte. Dairede biri yatak biri oturma odasında iki klima vardı ve kadın çıkarken ikisini de açık bırakmıştı. Ellerim lastik eldivenlerin içinde sıcak ve terliydi ama vücudum serin ve kuruydu.

O ana kadar yani. Yatak odasındaki havalandırmanın dolaptaki hava üzerinde hiçbir etkisi olmuyordu. En berbat durumda ellerim olduğundan eldivenlerimi çıkartıp cebime soktum. O anda parmakizini düşünecek durumda değildim doğrusu. Dertlerimin başında boğulma, ardından da tutuklanıp hapse girme geliyordu.

Derin derin soluk alıp verdim. Belki, ama yalnızca belki, bu işten kurtulabilirim, diye düşünüyordum. Belki Crystal ile beyefendi arkadaşı birbirlerine dalıp mücevherlerin yokluğunu fark etmezlerdi. Belki, ne yapmak için geldilerse onu yaparlar ve yaptıktan sonra çekip giderlerdi. Ya da koma halinde yere serilirlerdi. Ben de dolaptan ve evden çıkabilirdim. Sonra çantam elimde kendi mahalleme döner...

Lanet olsun!

Çanta elimdeymiş. Çantam hiç de elimde değildi. Yatak odasının karşı tarafında, düşkırıklığına uğramış matmazelin pastel portresinin altında duvara yaslanmış duruyordu. Crystal mücevherlerinin yokluğunu fark etmese bile çantanın varlığını fark edecekti ve o da hırsızın iş üstündeyken rahatsız edildiğinin belirtisi olacağından hemen 911'i arayacaktı. Polis arabaları olay yerine doluşacaklar, biri de dolabın kapağını açacak kadar kurnaz çıkacak ve Bernard Grimes Rhodenbarr da hapi oracıkta yutuverecekti.

Lanet olsun!



"Daha rahat bir şey" dedi kadın. Şimdi yatak odasına doğru yürüdükleri için konuştuklarını daha iyi duyabiliyordum. Sonra yatak odasına girdiler ve oraya ne yapmak için geldilerse onu yaptılar; bu konuda benden bundan daha fazla bir şey duyacağınızı sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Onları dinlemek hiç de hoş bir şey değildi ve bu deneyimi sizin için yeniden canlandırmaya hiç niyetim yok.

Aslında ben de olanları fazla önemsememiştim. Köftelere eşlik edecek kusursuz şarabı arıyordum. Fransız beyazı olmaz, diye düşündüm. Bir Alman beyazı daha iyi gidebilirdi. Bir Ren şarabı? Olabilirdi, ama biraz düşününce seçkin bir Moselle'in daha esaslı oturacağına karar verdim. Yakın bir geçmişte genç bir kadınla paylaştığım Piesporter Goldtröpfchen'i düşündüm sonra. Hoş, kadınla bütün paylaştığım o olmuştu ya. Köfteyle iyi giderdi doğrusu. Daha sek bir şey olmazdı. Ancak yemek, insanın damağında tadı kalacak, hafif bir tatlılık bırakacak bir şey gerektiriyordu.

Ondan sonra yemek sonrası içkisini düşündüm. Esaslı bir Fransız konyağı. İyi bir konyak. Çeşitli zamanlarda ve şimdikinden daha rahat koşullar altında içtiğim iyi konyakları düşündüm. Bir içki iyi olurdu, diye düşündüm. Gerçekten yardımcı olmazdı kuşkusuz, ama yine de ona bile razıydım. İyi bir hırsızın arka cebinde bir içki matarası olmalıydı. Belki de martinileri gerektiği serinlikte tutacak bir termos...

Hiçbir şey sonsuza kadar sürmez. Crystal Sheldrake ve arkadaşının sevişmeleri onlar için değil de, benim için sonsuz gibi gelmiş olsa da, saat tutarak yirmi üç dakika sürmüştü. Crystal'ın anahtarının kilitte tam kaçta döndüğünü pek hatırlamıyorum, o anda çok daha acil konuları düşünmekteydim. Ama hemen sonra saate bakmış ve 9:38 olduğunu görmüştüm. Yatak odasına saat 10:02'de girmişlerdi. Performans devam ederken zaman zaman saatime bakmıştım ve final bir gürültüyle geldiğinde fosforlu saatim 10:25'i gösteriyordu. Bir an sessizlik oldu, sonra "Müthiştin!", "İnanılmaz birisin!" ve "Bunu daha sık yapmalıyız" gibi modayı izleyen insanların "Seni Seviyorum" yerine söyledikleri şeyler söylendi. Erkek, "Saat tahminimden de geçmiş. Buçuk oldu bile. Ben gitsem iyi olacak" dedi.

"Bilmemkime dönüyorsun değil mi?"

"Sanki adını hatırlamıyormuşsun gibi."

"Unutmayı tercih ederim."

"Sevgilim, öyle anlar oluyor ki, o kadının varlığını bile unutuyorum. Kıskanıyorsun galiba."

"Elbette kıskanıyorum. Şaşırdın mı?"

"Crystal, gerçekten kıskanıyor olamazsın."

"Öyle mi?"

"Elbette."

"Bunu yalnızca bir rol mu sanıyorsun? Belki de haklısın. Bilemem."

"Kravatın yana kaymış."

"Teşekkür ederim."

Duymaya hiç de büyük ihtiyaç duymadığım bu konuşmaları sürdürdüler. Bir İsveç filminden bile sıkıcı olan konuşmalarını dinlemek için doğrusu kendimi zorlamamın bir nedeni de içlerinden birinin ayağını çantama çarpmasını ve yüksek sesle onun orada ne işi olduğunu söylemesini beklememdi. Ama öyle bir şey olmadı. Biraz daha havadan sudan söz edildi, sonra kadın erkeği kapıya kadar geçirdi ve arkasından kilitledi. Hatta sürgüyü ittiğini bile duyduğumu sandım. Dolabının içinde zaten bir hırsız varken doğrusu iyi önlem alıyorsun hanım, diye düşündüm. Bir süre hiçbir şey duymadım, sonra telefon iki kere çaldı, duymadığım bir konuşma yapıldı. Sonra yine sessizlik ve ardından kısa bir öfke patlaması. "Pis orospu çocuğu!" diye aniden bağırdı Crystal. Az önceki yatak arkadaşından mı, eski kocasından mı, telefonla arayandan mı, yoksa bambaşka birinden mi söz ettiğini bilmem mümkün değildi. Hoş, fazla aldırıyordum da. Bir kere bağırdı, sonra bir gümbürtü koptu. Belki de duvara bir şey fırlatmıştı. Ardından yine sessizlik hüküm sürmeye başladı.

Crystal'ın ayak sesleri de oturma odasından yatak odasına dönmüştü. Buzların tıngırdadığını duyduğuma göre yolda içkisini tazelemiş olmalıydı. Ama ben artık ıslak bir şey istiyor değildim. Evime gitmek istiyordum.

Ondan sonra akan bir su sesi duydum. Koridorda oturma odasının dışında bir tuvalet, yatak odasında da bir banyo vardı. Banyoda bir duş bölmesi bulunuyordu ve duyduğum onun sesiydi. Crystal sevişmenin izlerini silecekti. Adam gitmişti, Crystal duşa giriyordu ve benim de artık dolaptan çıkıp çantamı . alarak oradan uzaklaşma zamanım gelmişti.

Tam bunu yapacaktım ki, duşun sesi biraz daha iyi duyulmaya başladı. Elbiselerin arkasına iyice saklandım. Ayak sesleri dolaba yaklaştı, bir anahtar çevrildi ve ben dolaba kilitlenmiş oldum.

Kuşkusuz, kadının amacı bu değildi. O kilidi açmak istemişti. Dolabı kilitli bırakmıştı, hâlâ kilitli olduğunu sanıyordu ve...

Yüksek sesle, "Garip" dedi. Sonra anahtarı ters yönde çevirip dolap kapısını açtı ve uzanıp askıdan başlıklı bir limon yeşili bornoz aldı.

Bu iş olurken ben soluk almadan bekledim. Bunun nedeni yakalanmamak değildi. Kalbiniz soluk borunuza yerleşmişse soluk almanız da imkânsızdır.

Beyaza yakın sarı saçları mercan rengi bir duş başlığına sokulmuş olan Crystal karşımdaydı. Ben onu gördüm ama o beni görmedi ve göz açıp kapayıncaya kadar (eğer gözünü açıp kapayan varsa yani) bir süre içinde kapıyı kapattı.

Ve de kilitledi.

Aman ne iyi. Kadında bir dolap saplantısı vardı. Bazı insanlar ışıkları söndürmeden beş dakikalığına bile odadan çıkamazlar. Crystal de kilitli olmayan bir dolaptan uzaklaşamayan insanlardandı. Ayak seslerinin banyoya yönelmesini, sonra da banyo kapısının kapandığını duydum, duşun altına girmesini bekledim.

Sonra dinlemeyi bırakıp elbiseler arasından uzandım ve kolu çevirip ittim, kapı açılmadı, orada hüngür hüngür ağlayabilirdim.

Ne de inanılmaz bir yanlışlıklar komedisiydi bu.

Kilidi parmak uçlarımla okşadım. Komikti kuşkusuz. Bir tekmede açiverirdim ama bu da gereğinden çok gürültü çıkarmak olurdu. Dışarı çıkmanın daha nazik bir yolunu bulmalıydım ve bunun da ilk adımı lanet anahtarı kilitten çıkarmaktı.

O da işten değildi aslında. Crystal'ın elbiselerinden birini koruyan koruyucu torbalardan birinden koparttığım kâğıt parçasını kapının altından anahtarın hemen üstüne düşeceği şekilde ittim, sonra o küçük çelik parçalarımın birini deliğe sokup çevirerek anahtarı kilitten kurtardım.

Sonra kâğıdı ağır ağır çekmeye başladım. Ağır çekiordum, yoksa aksi takdirde nasıl bir masa örtüsünü hızla çekerseniz örtü gelip tabaklar geride kalırsa, anahtar da dışarda kalırdı. Ben kâğıdı değil, üzerindeki anahtarı da istiyordum. Anahtar erişebileceğin bir yerdeyse maymuncuk kullanmanın ne anlamı vardır ki? Yavaş ol, sakın sakın...

Tam o anda zil çaldı.

Yemin ederim ki, tükürmek istedim o anda. Lanet zil, tavukları yumurtlamaktan vazgeçirtecek kadar gürültü çıkarmıştı. Olduğum yerde donarak Crystal'ın duşun altında zil sesini duymaması için dua ettim, ama anlaşılın duam yeteri kadar ateşli değildi. Çünkü lanet şey bir daha çaldı ve Crystal de suyu kapattı.

Ben olduğum yerde kâğıdı çekiştirmeye devam ettim. Kadının kapıyı açmaya giderken yerdeki anahtarı görmesini hiç istemezdim. Anahtar dolabın içinden görüldüğü anda banyo kapısı açıldı ve kadının ayak seslerini duydum.

Ben sanki dua edermiş gibi dizlerimin üstünde bekledim. Anahtarın kilidin üzerinde olmadığını fark ettiği takdirde kapıyı açamayacaktı. Eh, bu da bir şey hiç olmazsa, dedim kendi kendime. Ama dolabın yanından geçerken yavaşlamadı bile. Herhalde limon yeşili bornozuna bürünmüş olarak yanımdan geçti gitti. Aşağıdaki kapıyı açan düğmeye falan bastığını tahmin ediyorum.

Ben bekledim, o da bekledi ve sonunda kat kapısının zili çaldı. Ve Crystal kapıyı açtı.

O sırada ben ayağa kalkıp asılı elbiselerin arkasına geçmiştim. Olup bitenleri dikkatle izliyordum ama neler olduğunu da pek anlayamıyordum. Kapı açıldı. Crystal'ın bir şeyler söylediğini duydum ama ne dediğini anlayamadım. Söyledikleri kısmen işitilmiyorsa da, "Ne istiyorsun? Ne var?" gibi şeyleri de duyabilmişim. Sesinde panik ya da en azından epey korku olduğunu tahmin ediyorum ama bu, olaydan sonra vardığım bir sonuç da olabilir. Sonra çok yüksek sesle, "Hayır! Hayır!" dedi ve bu defa sesindeki dehşeti fark etmemek imkânsızdı. Ardından da bir çığlık attı. Ama çok kısa bir çığlık, sanki biri pikabın kolunu aniden kaldırmış gibi.

Sonra yere düşen bir şey gürültüsü. Ve sonra da sessizlik.

Bir iki dakika elimdeki anahtarla kapıyı açmayı düşündüm ama o sırada dışarda bir hareket fark ettim. Crystal'inkinden farklı ayak sesleri. Daha hafif mi, ağır mı olduğunu bilemeyeceğim ama farklı. Crystal'ın ayak seslerine alışmışım artık.

Ayak sesleri yatak odasına girdi, çekmeceler açıldı, mobilyalar oradan oraya çekildi. Bir ara dolap kapısının kolu da çevrildi ama kapı hâlâ kilitliydi. Kolu çevirenin kilit açmakta usta. olmadığı anlaşılıyordu. Dolap rahat bırakıldı ve ben de kapının ardında güvenlik içinde kalmaya devam ettim.

Hareketler devam etti. Aslında bir sonsuzluk olmayacak kadar uzun bir süre sonunda ayak sesleri yanımdan geçip oturma odasına döndü. Dairenin dış kapısı açılıp kapandı -o sesi de tanımayı öğrenmişim artık.

Saatime baktım. On bire on bir vardı. Bunun. 10:49'dan daha iyi akılda tutulacağını düşündüm. Elimdeki anahtarı kilide sokup çevirdim ve sonra kapıyı açmadan duraksadım. Dışarda ne bulacağımı gayet iyi tahmin ediyordum ve bunu görmeye de o kadar hevesli değildim. Diğer yandan, o dolaptan da iyice sıkılmışım artık.

Dışarı çıktım. Ve oturma odasında beklediğimi buldum. Crystal Sheldrake yerde sırtüstü yatıyordu, bir bacağı kıvrılmış, ayağı öteki baldırının altında kalmıştı. Duş başlığı altında san saçlar. Yeşil bornoz o epey görkemli bedenini ortaya dönecek kadar açıktı.

Sağ yanağında çirkin bir mor iz vardı. Sol gözünün altından boynunun sol tarafına doğru uzanan ince bir kızıl çizgi.

Daha da önemlisi o gösterişli göğüslerinin arasından kalbine saplanmış olan parlak bir çelik aletti.

Kadının nabzını kontrol ettim. Öldüğü gayet açıkça belli olduğu halde bunu neden yaptığımı bilemiyordum, ama televizyonda insanların ilk işi nabız kontrolü olduğundan bu bana yapacak şey gibi gelmiş olabilir. Uzun uzun uğraştım ve sonra pes edip ayağa kalktım.

Midem falan bulandı diyemem. Bir an dizlerim gevşedi, ama sonra gerilim kalktı üzerimden. Ölüm berbat bir şey olduğundan kendimi çok berbat hissediyordum; en kötüsü de cinayetti ve içimde bu cinayeti önleyebileceğim duygusu vardı.

Her şeyi sırasıyla yapmak gerekirdi şimdi. Kadın ölmüştü, ona yardımcı olamazdım. Ve ben hırsızlıktan çok daha ağır bir suçun işlendiği yerde yakayı ele vermek istemeyen bir hırsızdım. Parmak izi bıraktığım yerleri silmeli, çantamı almalı ve oradan toz olmalıydım.

Crystal'ın bileğini silmek gerekmezdi. Televizyon programları aksini söylüyor olsa da deri, parmak izi tutmazdı. Ben yalnızca eldivenlerimi çıkardıktan sonra tuttuğum yerleri silmeliydim (ki, eldivenlerimi tekrar giymiştim).. Banyodan bir bez alıp dolap kapısının içini, dolabın yerini ve kapı kolunu sildim.

Kuşkusuz katil de o kola dokunmuştu. O yüzden onun parmak izlerini de siliyor olabilirdim. Ama belki o da eldivenliydi, bilemezdim.

Derdi de bana düşmüş değildi.

Banyoya dönüp bezi yerine astım, sonra yatak odasına girip pastel renkli hanıma bakıp bir göz kırptım ve bakışlarımı çantama indirdim.

Ama boşuna.

Crystal Sheldrake'i öldüren her kimse mücevherlerini de götürmüştü.

3

Hep aynı şey olur. Ağzımı açtığımda başım belaya girer. Ama bu kere durum farklıydı. Ne de olsa, yalnızca emirleri yerine getiriyordum.

"Aç, Bern. Biraz daha aç, tamam mı? Hah şöyle. Çok iyi. Çok güzel."

Güzel mi? Eh, güzelliğin bakanın gözünde olduğunu söylerler ki, herhalde haklıdılar. Craig Sheldrake, bir ağız dolusu dişte güzellik olduğuna inanıyorsa bu yalnızca onu ilgilendirirdi. Eh, dünyanın en berbat dişleri olduğunu tahmin etmiyorum. Yirmi küsur yıl önce bir dişçi çevrelerine tel geçirdiği için en azından düzgündüler. Ve sigarayı bırakıp o beyazötesi diş macunlarından birini kullanmaya başladığımdan Son Dişlerin Laneti filmindeki figüranlardan birine de benzemediğim kuşkusuzdu. Ancak bütün azı dişleri dolguluydu ve akıl dişlerimden biri yalnızca bir anıydı ve köpek dişlerimin sol üstteki üzerinde biraz çalışılmıştı.. Ama aslında yıllar boyunca bana fazla bir dert vermemişlerse de, onlara güzel demek doğrusu abartmadan başka bir şey değildi.

Paslanmaz çelikten bir alet bir sinire değdi. Biraz irkildim ve insanın ağzı parmakla doluyken çıkardığı o sesleri çıkardım. Acımasız alet sinire bir daha dokundu.

"Hissettin mi?"

"Agh."

"Küçük bir çürük. Ciddi bir şey değil ama hemen gereğine bakarız. Yılda üç dört kere kontrole gelmenin önemi burada işte. Bir röntgen, bir iki yoklama ve çürükleri büyümeden yakalarız böylece. Haklı değil miyim?"

"Agh."

"Röntgenden bu kadar korkmanı da anlamıyorum doğrusu. Eğer hamileysen peki ama sen hamile değilsin, değil mi, Bernie?" Bu sözüne güldü. Nedenini anlamadım ama. İnsan dişçi oldu mu, kendi şakalarına kendisi gülmek zorundadır. Bu biraz güç de olsa, iyi bir yanı da var: Parlak şakalarının yutulmaz lokmalar olduğunu anlamazsın bile. Hasta zaten gülemeyeceği için, sessizliği bir kınama olarak yorumlanamaz.

"Seni diş temizliği için Jillian'a teslim etmeden önce o çürüğün gereğine bakalım hele. Alt çenenin sağında ilk azı dişi, başının yarısını uyuşturmadan Novokain'le acıyı önleyebiliriz. Bu ince sanatın bazı uygulayıcıları dilini altı yedi saat duygusuz bırakırlardı ama sen talihlisin, Bern. Dünyanın En Büyük Dişçisi'nin ellerindesin ve hiçbir şey için kaygılanmana gerek yok." Bir kahkaha. "Faturayı ödemek dışında tabii."

"Agh."

"Biraz daha aç bakalım. Tamam. Güzel." Kaynatılmış gibi tadı olan parmakları usta hareketlerle ağzımı pamukla doldurdu. Sonra uzun bir lastik boruya bağlı kıvrık bir plastik tüp alıp dilimin altına soktu, alet emme sesleri çıkarmaya başladı.

"Bunun adı Bay Susamış'tır" dedi. "Çocuklara öyle derim. Tükürüğünüzü emmeye gelen Bay Susamış."

"Agh."

"Çocuklara ilaç verdiğimde de Dr. Sheldrake'in Uzay Gemisi'ne bindiklerini söylerim."

"Agh."

"Şimdi şu dişetini bir kurulayalım." Alt dudağımı çekip arasına bir pamuk parçası sokuşturdu.

"Şimdi de Novokain iğnesini hissetmemen için biraz benzokain sürelim."

Dünyanın En Büyük Dişçisi Novokain'i zerk etti, yüksek turlu matkabını aldı ve diş çürümesine karşı sonu gelmez mücadelesine başladı. Hiç ağrı duymadım. İstirap verici olan bana yönelttiği konuşmaydı.

İlk başlarda değil ama. İlk başlarda her şey çok iyiydi.

"Sana bir şey söyleyeyim, Bernie. Dişçin ben olduğum için talihlisin doğrusu. Ama ben senden talihliyim. Neden biliyor musun? Dişçi olduğum için talihliyim ben."

"Agh."

"Yalnızca iyi para kazandığım için değil. O konuda bir kaygım yok. Parayı kazanmak için çok çalışıyorum ve ücretim de aşırı değildir. Aldığımın karşılığını veririm. Dişçiliğin başka iyi yanları vardır. Tanıdığım dişçilerden çoğu doktor olmak isteyerek işe başlamışlardır. Aslında tıbbi fazla çekici bulduklarını sanmam. Bence ana babalarının doktor olmalarının iyi bir şey olduğunu söylemeleri akıllarını çelmiştir. Para, prestij ve insanlığa yardımcı olduğun düşüncesi. O kadar para ve prestij olunca herkes insanlığa yardımcı olmaktan mutluluk duyar, değil mi?"

"Agh."

"Seni duyamıyorum, Bern, daha yüksek sesle konuş." Güldü. "Şaka ediyordum. Nasılız bakalım? Ağrı var mı?"

"Agh."

"Yok elbette. Dünyanın En Büyük Dişçisi iş başında. Eh, bu insanların hepsi dişçilik okullarına gittiler. Belki de tıp okullarına giremediler de ondan. Parlakların çoğu bile tıbbiyeye giremezler. Dört yıl okul, iki yıl staj, sonra asistanlık insana gençken bir yaşamboyu gibi gelir. Ama bizim yaşımıza gelince görüşün değişir, o zaman da iş isten geçmiştir, değil mi?"

İkimiz de aynı yaşta olmalıydık, kırka yaklaşıyorduk ama henüz o konuda paniğe kapılacak kadar yaklaşmış da değildik. O bir seksen beş falan boyuyla benden uzun ve iriydi. Kızıl saçları moda uygun kısa kesilmişti. Uzun ve dar, dürüst bir yüzü, çilli bir burnu vardı. Bir iki yıl öncesine kadar erkek kolonyası reklamlarında yer alan erkek modellerinki gibi maço görünüşlü bir bıyığı vardı. Bıyığı saçlarından daha kıızıldı ve kesmesini isteyeceğim kadar kötü görünüşlü değildi ama yine de kesmiş olmasını isterdim. Bıyığının altında da insanın hayal edebileceği en düzgün dişlerle dolu bir ağız yer almaktaydı.

"Her neyse, dişçilerin çoğunun içinde doktor olmuş olma gizli isteği yatar. Bazıları bunu gizlemezler de. Bazıları da parası iyi olduğu için, kendi çalışma saatlerini koyabileceğin, başında bir patron falan bulunmayacağı için bu mesleği seçerler. Ama benim durumumda şahane bir şey oldu, Bern. Bu neydi, biliyor musun?"

"Agh?"

"Mesleğime âşık oldum. Evet, öyle oldu. İlk farkına vardığım şey dişçiliğin sorunları çözmek olduğunu anlamaktı. Evet bunlar yaşam ve ölüm sorunları değildi ve bu da işime geliyordu. Hastalarımın elimde ölmelerini istemezdim. O dram doktorların olsun. Ben yaşamın daha küçük sorunlarıyla uğraşmayı tercih ederim: Bu diş kurtulabilir mi? gibi sorunlar. Buraya biri hasta gelir, ağzına şöyle bir bakarım, bir röntgen filmi çekerim ve işi hemen burada bitiririm." Bu kere agh dememe gerek yoktu, benden cesaret almadan da idare ediyordu.

"Bu mesleğe girdiğim için çok talihliyim, Bern. En iyi arkadaşımın birlikte ne yapmak istediğimizi düşündüğümüzü hatırlıyorum. Ben dişçilik okuluna gittim, o eczacılığa. Onun eğitimi daha kolay, kazancı da daha yüksek görünüyordu. Kendi eczanene sahip olursun, başka yerlerde şubeler açarsın, falan. Biri işadamısın ve tonlarca para kazanabilirsin. Bir süre acaba beri de aynı yolu seçse miyim, diye düşündüğüm olmadı değil. Amal çok az bir süre. Beni bir tezgâh arkasında durmuş Kotex ve müshil ilacı satarken düşünabiliyor musun? Ben bir işadamı olamazdım, Bern. O işi beceremezdim. Biraz daha aç bakalım. Çok güzel. Sıkıntıdan keçileri kaçırdım. Bir yerde eczacıların kadınlardan yana çok şanslı olduklarını okumuştum. California'da yapılmış bir araştırmaydı. Doğru mu acaba? Hangi kadın bir eczacıyla yatmak ister ki?"

Ben başka şeyler düşünürken o bu konuda konuşmayı sürdürdü durdu. Nasıl olsa karşısından bir yere kıyılamazdım. Ama onu dinlemek zorunda da değildim ya.

Az sonra, "Ben eczacı falan olmak istemezdim, sana yemin ederim ki, olduğumdan başka şey olmayı asla istemedim" diyordu.

"Agh."

"Ama ben normalim, Bernie. Bu dünyadaki herkes gibi benim de hayallerim vardır. Eğer dişçi olmasaydım ne olurdu diye sorarım kendi kendime. Bir varsayım yani. Ve bu bir varsayım olduğu için hayalimi alabildiğine özgür bırakırım. Aslında olduğumdan daha çok serüvenciliğe yatkın bir şey seçerdim gibime geliyor."

"Agh."

"Profesyonel bir atlet olmayı hayal ederim örneğin. Epey tenis oynarım ve kötü sayılmam. Ama benim oyunumla bir profesyonel arasında o kadar fark var ki, o rolü oynamayı hayal etmek bile güç. Gerçeğin kötü yanı da bu işte. En iyi hayallerin bile önüne dikiliyor."

"Agh."

"Ben olmak istediğim başka bir şey buldum ve o konuda hemen hemen hiçbir şey bilmediğim için hayal düzeyinde gayet keyifli anlar yaşıyorum."

"Agh?"

"Heyecanlı, serüven dolu ve tehlikeli. Bu iş için ne gibi beceri gerektiğini bilmediğimden yapıp yapamayacağımı da bilemiyorum. Anladığım kadarıyla çalışma saatleri çok kısa ve esnek; iş de çok para getiriyor. Ve tek başına çalışıyorsun."

"Agh?"

Artık ilgimi çekmeyi başarmıştı. Bu, benim de ilgilenmeyi düşünebileceğim bir şey olabilirdi.

"Suç işlemekten söz ediyorum" diye sürdürdü. "Ama öyle insanlara tabanca çektiğin ya da sonunda sana tabanca çekildiği şeyler değil. Aslında hiçbir insani ilişkisi olmayan bir suç alanı isterdim. Yalnız çalışabileceğin ve bir çetenin parçası olmayacağın bir şey." Kıs kıs güldü. "Alanı çok daralttım, Bernie. Eğer her şeye yeniden başlıyor olsaydım ve dışçılık söz konusu olmasaydı, hırsız olurdu."

Sessizlik.

"Senin gibi, Bernie."

Yine sessizlik. Hem de uzun bir sessizlik.

Şaşırmışım kuşkusuz. Çok büyük bir ustalıklarla oyuna getirilmiştim. Dünyanın En Büyük Dışçısı Craig Sheldrake işini ne kadar sevdiği hakkında palavralar sıkıp duruyordu ve birdenbire açık ağzıma öyle bir taş atmıştı ki, dünyanın bütün Novokain'inin şoku uyuşturamazdı.

Ben özel ve mesleki yaşamımı mümkün olduğu kadar birbirinden uzak tutmuşum. İnsanın ilişki kurma özgürlüğünün şiddetli bir biçimde kısıtlandığı ve devletin konuğu bulunduğum süreler dışında bilinen sabıkalılarla bir arada bulunmam. Benim dostlarım bürolarından kırtasiye malzemesi çalabilirler ya da çalıntı bir renkli televizyon satın alabilirler. Kuşkusuz hepsi de gelir vergisi beyannamelerinde biraz kalem de oynatmışlardır. Ama geçimlerini yabancı insanların evlerinden değerli mücevherler çalarak, benzin istasyonlarını soyarak ya da karşılıksız çekler yazarak kazanmazlar. Ahlaki düzeyleri benimkinden fazla yüksek olmayabilir ama saygınlıklarının yüksek olduğu da kuşkusuzdur.

Ve bu insanlar beni de kendileri kadar saygın kabul ederler. Ben işimden çok söz etmem ve zaten aramızdaki arkadaşlık durumu içinde bunda da şaşacak bir şey yoktur. Benim genelde yatırım işi yaptığım, küçük ama görüldüğü kadarıyla yeterli bir gelirim olduğu ya da ithalat-ihracat gibi sıkıcı ama dürüst bir işle uğraştığım kabul edilir. Kimi zaman ilginç seksten genççe birini etkilemek için daha renkli bir role bürünürsem de, çoğunlukla cebinde her zaman parası olan, ama onu da çarçur etmekten hoşlanmayan, pokerde beşinci ya da briçte dördüncü olmaya hazır Bernie'yim.

Ve şimdi dışçimin benim hırsız olduğumu bildiği anlaşılıyordu. Aslında oturduğum apartmanda da, kentte de bunu bilen birkaç kişi yok değildi. Ama olayın dikkatime getirilme biçimi çok şaşırtıcıydı.

"Bunu böyle söylememe engel olamadım" diyordu Craig Sheldrake. "Az daha dişlerini yere düşürecektin. Seni böylesine şoka uğratmak istemezdim ama dayanamadım işte. Boş ver, Bern, bu benim için hiç önemli değil. Bir yıl kadar önce bir cinayeti sana yüklemeye çalıştıklarında gazetelerde adın çıkmıştı, oradan hatırladım. Rhodenbarr dünyanın en sık rastlanan adı sayılmaz kuşkusuz, sonra gazetede adresin de vardı, eh ben de dosyamda verdiğin adrese baktım ve senin sen olduğunu anladım. O zamandan beri birkaç kere geldin ama bir ihtiyaç olmadığından ağzımı açıp bir şey söylemedim."

"Agh."

"Tamam... ama işte artık ortaya çıktı. Bernie, şöyle esaslı bir iş yapmak ister miydin? Çeşitli hırsızların çeşitli mallar çaldıklarını bilirim ama mücevher çalmaktan hoşlanmayı da yoktur sanırım, J. G. Penney mağazasının tezgâhından alınma takılardan söz ediyor değilim. Gerçek maldan söz ediyorum. Elmaslar, zümrütler, yakutlar, bol miktarda on dört ve on sekiz ayar altın eşya. Herhangi bir hırsızın, zula çantasına doldurmaktan gurur duyacağı parçalar."

Ona hırsız argosu sandığı sözcükleri kullanmamasını söyleyecektim ama ağzımdan çıkan yalnızca, "Agh!" oldu.

"Öyle işte, Bern, Ama ağzını biraz daha aç, tamam mı? Bak sana anlatayım. Crystal'i hatırlıyorsun, değil mi? Burada çalışırdı, ama o senin gelmeye başladığından önceydi. Sonra onunla evlenme yanlışlığını yaptım ve çok esaslı bir diş sağlığı bakımıcısını kaybedip kendini dünyanın yarısına pazarlayan berbat bir eş kazandım. Ama sana onunla olan sıkıntılarımı anlatmıştım. Hoş, karşımda kıpırdamadan duracak her kulağa derdimi dökmüşümdür ya." Bay Susamış'ın tükürükleri topladığı bir ağızla aynı kafayı paylaşan bir kulak bundan nasıl kaçınabilirdi ki?

"Ona dünyanın mücevherini aldım" diye sürdürdü. "Bunun iyi bir yatırım olduğuna inanıyordum. Parayı elimde tutmayı beceremiyordum, Bern. Yapım öyle değil benim. Ve Crystal de bana vergiden kaçırıldığı ve bu yüzden hisse senedi falan alamadığım paramı mücevhere yatırmamın iyi bir şey olacağına inandırdı."

"Agh."

"Ama sonra boşandık. O bütün malı götürdü ve ben del mahkemede ağzımı açıp bir şey söyleyemedim, aksi takdirde vergi memurları yakama yapışıp onları hangi parayla aldığımı sorarlardı. Şikâyet ediyor değilim, Bern. iyi para kazanıyorum. Ama! orospu, Gramercy Parkı'ndaki evi de, parkın anahtarını da aldı da yetmezmiş gibi birkaç yüz bin dolarlık mücevhere de el koydu. Ben yalnızca elbiselerimi ve tıbbi aletlerimi alabildim. Ve aldıkları yetmezmiş gibi her ay yüklüce bir nafaka ödüyorum. Ölene ya da yeniden evlenene kadar ve bana sorarsan ölmesi yeniden evlenmesinden çok daha önce olmalı. Ama sağlıklıdır ve bir daha evlenmeyecek kadar akıllıdır. Kısacası zokayı yutmuş durumdayım, dostum."

Ben hiç evlenmediğim için boşanmış da değilim ama görüldüğü kadarıyla tanıdığım herkes ya boşanmıştır ya karısından ayrılmıştır ya da ayrılmayı düşünüyordur. Nafakadan, çocuk parasından falan söz ettiklerinde bir kulağımdan girip ötekenden çıkar aslında.

"Onu kolayca soyabilirsin" dedi ve sonra bunu nasıl yapacağımı, kadının evinden ne zaman çıkacağını falan anlatmaya koyuldu. Bir yandan dişim üzerinde çalışmasını sürdürüyor bir yandan da sizin bilmeniz gerekenden daha fazla ayrıntıya girerek anlatıyordu. Delgi bitip de dolguya başlayınca bunun ne kadar kolay olduğunu, benim için çok kârlı olacağını ve hepsinden önemlisi, namussuz kadının bunu hak ettiğini tekrarladı durdu. Bu sonuncusunu söylemesinin nedeni herhalde benim. Kötü bir insanın malını çalmaktan daha mutlu olacağıma inanıyor olmasıydı. Aslında bunun benim için pek fark etmediğini öğrenmiş bulunuyorum. Ben aslında, hakkında hiçbir şey bilmediğim birini soymayı tercih ederim. Bu iş kişisellikten ne kadar uzak olursa, o kadar iyi yapılır.

Dünyanın En Büyük Dişçisi Craig Sheldrake'in sözü bittiğinde dişimin işi de bitmişti, Bay Susamışla artık sırlıklam kesilmiş pamuklar ağzımdan çıkarıldı, son bir çalkalama ve tükürme yapıldı. Ağız tekrar iyice açılıp büyük adamın eserini kontrol etmesine izin verildi. Sonra ben arkama yaslanmışken o da yanıbaşımdaya durup bekledi. Ben dilimin meraklı ucuyla yenilenmiş dişimi kontrol ederken o da ellerini kavuşturmuş o acil soruyu soracak fırsat kolladı.

"Ee, Bern? Anlaştık mı?"

"Hayır" dedim. "Kesinlikle hayır. Mümkün değil."

Şaka ediyor değilim. Çok ciddiydim.

Ben işlerimi kendim bulmaktan hoşlanırım, içerden aldıkları bilgilere dayanarak çalışmaktan hoşlanan hırsızlar vardır ve Tanrı bilir ya, bu tür bilgi de hiç âz değildir. Çalıntı malları satın

alanlar kimi zaman bu tür bilgilerin ana kaynağıdır. Bu çalışmanın kolay yoludur ve pek çok hırsız buna bayılır.

Ve cezaevlerini de onlar doldurur.

Bunun nedeni çalıntı mal satan biriyle çalıştığında aslında fazla bir şey bilmemendir. Bu insanlar garip yaratıklardır ve büyük bir çoğunluğunda kesinlikle bir kaypaklık vardır. Kızım olsaydı onlardan biriyle evlenmesini istemezdim doğrusu. Çalıntı mal satan biri yasadışı bir iş yapar yapmasına ama günahları için bir dakika bile kalmaz demir parmaklıklar ardında. Bunun nedeni kısmen onu hırsızlığın kanıtlarıyla yakalamanın güç olması, kısmen kendi hakkında kamuoyunda fazla bir gürültü kopmaması ve kısmen de her iki tarafa oynayacak kadar kurnaz olmasıdır.

Polislere rüşvet verebilir ve bunu para ya da kürkle yapamazsa, başka suçluları yakalamalarına yardım ederek yapar. Ama bir işi yapacağını yalnızca kendin biliyorsan, o zaman seni ele verecek kimse yok demektir. Ve yasalarla başın belaya girdiğinde, bu ya senin suçundur ya da talihsizliğindir.

Craig'in beni tuzağa düşüreceği konusunda bir kaygım yoktu. Buna pek olasılık yoktu. Ama o kadar hareketsiz kulağa alışkın olduğu için konuşmayı severdi ve Bernie Rhodenbarr ile o Crystal sürtüğüne oynadıkları kurnazca oyunu anlatmak da : kendisine hoş bir şey olarak görünebilirdi.

Peki, biri kalp atışlarını durdururken benim Crystal'ın evinde ne işim vardı? İyi soru.

Açgözlülük herhalde. Ya da biraz gurur. O yedi öldürücü günahın ikisiydi bunlar ve ikisi birleşmişler arada beni de harcamışlardı. Gramercy Parkı'ndaki daire en az riskle en çok kârı sağlayabilecek gibi görünmüştü. Onun gibi girmesi kolay pek çok daire vardır ve çoğunda bir renkli televizyondan daha; değerli ve onun kadar kolay taşınabilen başka bir şey bulunmaz."; Crystal Sheldrake'in yeri kalite bir hedefte ve tek kusuru Craig'in benim bu işteki rolümü bilecek olmasıydı. Ancak paramın giderek suyunu çekiyor olması nedeniyle bu itiraz da gözle görülmeyecek bir hal alana kadar soluklaşmıştı.

Gururun işe karışması ise biraz garipti. Craig hırsız olmanın ne kadar esaslı bir şey olduğunu anlatmak için çok uğraşmıştı ve bunların çoğu o "Senin gibi, Bernie" cümlesini söylemek için olsa bile, yine de etkili olmuştu. Çünkü, ne olursa olsun, ben yaptığım işi heyecanlı bir serüven olarak görürüm. Başka insanların evlerini gizlice ziyaret etmeyi bu yüzden bir türlü kesemem ve ayrıca bir gerçek de şudur ki, onun dışında eğitim gördüğüm tek iş arabalara plaka levhası yapmaktır ve onu becermek için de parmaklıkların ardında olmanız gerekir.

Çok daha sonraları aklıma başka bir şey geldi. Bu işi yapacağımı ta başından biliyor olabilirdim. Öyle isteksizlik göstermemin nedeni Dünyanın En Büyük Dişçisi'nin fazla bir şey beklemesini önlemek olabilirdi. Craig'in aklında ne gibi bir fikir olduğunu bilmiyorum ama beni ikna etmek için konuştuğum mal satıldıktan sonra alınacak paranın beşte birine bile fit olmuştu. Eh, Craig'in adalet adına tutuklanma ya da ateş edilme riski taşımadan evinde televizyonun önünde oturacağı gözönüne alındığında bu çok haklı bir rakamdı aslında. Ama Craig amatördü ve amatörlerde bu konularda pek bir oran duygusu olmaz, o yüzden eğer istekli görünseydim yarısını bile isteyebilirdi.

Her neyse, o yüzde yirmiye razı olunca daha ne kadar inebileceğini görme isteğimi bastırdım; anlaşıldığı kadarıyla işten bir paydan çok kadının mücevherlerinin elinden gitmesini istiyordu. Sonunda pes edip kirli işi yapacağımı söyledim.

"Yaşa!" dedi. "Pişman olmayacaksın, Bern."

O anda bile bunu söylememiş olmasını istemişim.

Ben dişçi koltuğunda kaldım. Craig herhalde başka bir hastasını kabul etmeden ellerini yıkamaya gitti. Beni bu kere Jillian ele aldı. Arkama yaslanmamı söyledi, dişlerimi karıştırdı, diş temizleme asıl adı altında toplanan bütün pis işleri yaptı.



Jillian fazla konuşmuyordu ve bu da aslında çok iyiydi. Hoş, konuşmasına bir diyeceğim yoktu ama kulaklarımı dinlendirmem ve kafamı çalıştırmam gerekiyordu. İlk olarak Crystal Sheldrake'in evini ve işi nasıl başaracağını düşünmeye koyuldum. Evet demiş olmaktan o kadar da memnun olmadığımın, kendi kendimi ikna etmem, bunun sokakta para bulmaktan farksız olduğunu söylemem falan gerekti.

Hiç kuşkusuz yararlı olan bu düşünceler zamanla yerlerini dişlerimin arasını yoklamakta olan güzel genç kadına bıraktı. İnsanın bir diş sağlığı konusunda kınanacak fantaziler yaratmaya neden eğilimli olduklarını bilemiyorum ama doğrusu ben bundan hiç kaçınmamıştım. Belki de üniformadandı bu. Hemşireler, hostesler, sinemada yer gösterenler, rahibeler... Şöven erkek zihni o sinsi ağlarını hiç durmadan örür durur.

Ama Jillian Paar, çamaşırıcı ya da sokak süpürücüsü de olsa üzerimde aynı etkiyi yaratırdı. Kafasının üzerine işini iyi bilen biri tarafından bir çorba kâsesi kapatılıp da kesilmiş gibi duran düz kumral saçları olan genç bir kızdı. Britanya Adaları'na ilişkin o görkemli teni vardı -hafif bir pembe ışıkla aydınlatılmış beyaz porselen. Patronunun kilerin aksine elleri küçük, parmakları inceydi. Ve kaynamış et tadı yoktu, baharat kokuyorlardı.

Jillian ağızda çalışırken insana yaslanıyordu ki, bunda itiraz edilecek hiçbir şey olamazdı. Temizlik kısa zamanda, bitti. Dişlerim temizlendikten hemen sonraki o ilk bir saatte sahip oldukları o parlıtlı duygu içindeyken, kız bana belki de bininci kere dişlerin nasıl fırçalanması gerektiğini gösterdikten sonra gözlerini kırıştırarak baktı ve, "Sizi görmek her zaman iyidir, Bay Rhodenbarr" dedi.

"Bu benim için de bir zevk, Jillian."

"Craig'e yardım edip Crystal'ın mücevherlerini çalacağınızı duymak beni çok sevindirdi."

"Agh!" dedim.

Sanırım hemen o anda bu işten yakamı sıyırmalıydım. Tam zamanıydı -uçak hâlâ havadaydı ve benim de paraşütüm vardı.

Ama bunu yapmadım.

Olayların gidişinden hiç memnun değildim. Benim ağzı sıkı dişçim beş dakikada güvenliği darmadağın etmeyi başarmıştı. Jillian güvenilir sırdaşı olabilirdi ve her ikisi de yatay durumdayken herhalde daha pek çok sırrı da paylaşmışlardı.

Ama bence bir hırsızın planının bir kişi tarafından bilinmesi kötü bir şeydi, iki kişinin bilmesi on kat kötüdür. Bu, iki kişinin yatıp yatmadıkları önemli değildi. Hatta yatıyorlarsa daha da kötüydü. Araları bozulursa biri kırgınlığından her şeyi açıklayabilirdi.

Craig'i bir kenara çekip o haylaz diline bir Novokain yapmasının herkesin iyiliğine olacağını söyledim. Özür dileyip gelecekte bir daha ağzını açmayacağına söz verdi. Ben de sürdürmeye karar verdim. Uçaktan atlamayacak, onu güvenle yere indirmeye çalışacaktım.

Gurur ve açgözlülük. Her seferinde insanı kahreder işte.

Bu, Perşembe günü olmuştu. Hafta sonu için Hamptons'a gittim, yarım günümü balık avlamakla geçirdim, biraz güneşlendim, barları inceledim, Huntington Inn adında güzel bir yerde kaldım, mevsimin sona erdiği bugünlerde bölgenin daha iyi olduğunu kabul ettim ve bir iki genç hanımla dostluk kurdum. Ait olduğum yer olan Manhattan'a döndüğümde param biraz daha eksilmişti ve Sheldrake'in evini soymaya karar verdiğime neredeyse memnun olacaktım. Salı ve Çarşamba'yı bölgeyi gözetleyerek geçirdim. Çarşamba gecesi Craig'i arayıp Crystal'ın gidiş gelişleri hakkında bir rapor daha aldım. Kendisine harekete geçmek için en iyi günün Cumartesi gecesi olacağını söyledim.

Aslında Cumartesi'ye kadar beklemeye niyetim yoktu. Hemen ertesi akşam, yani Perşembe akşamı, Bayan Henrietta Tyler'le konuştum ve eve girdim.

Ve dolapta pinekledim. Ve kadının cansız bileğinde nabız atışlarını aradım.

Ertesi sabah saat onda bir dilim ekmeğin üzerine reçel sürüyordum. Büyük masraflar edilerek İskoçya'dan ithal edilen böğürtlen reçeli satın almamın nedeni fiyakalı etiketli sekiz köşe kavanoz içinde satılan bir şeyin iyi olacağını düşünmemdi. Evdeki hesap pek çarşıya uymamış olsa da şimdi yemek zorundaydım. Ekmek dilimini bir güzelce sıvayıp üçgenlere kesmeye hazırlanmışım ki, telefon çaldı.

Açtığımda karşımda Jillian Paar vardı.

"Bay Rhodenbarr, ben Jillian. Dr. Craig'in muayenehanesinden."

"Merhaba!" dedim. "Güzel bir sabah, değil mi? Dış sağlığında durum nasıl bakalım?"

Bir cenaze sessizliği oldu. "Haber duymadınız demek?"

"Haber mi?"

"Gazetede yazıp yazmadığını bilmiyorum. Gazeteleri görmedim bile. Uyuya kalmışım, kahvemi içtiğim gibi doğruca muayenehaneye geldim. Craig'in dokuz buçukta randevusu vardı. Hep zamanında gelmesine karşın bugün gelmemişti. Evine telefon ettim ama yanıt alamadım. Yolda olduğunu tahmin ettim. Sonra radyoyu açınca haberi duydum."

"Ne oldu, Jillian?"

Bir an durakladı, sonra aceleyle konuştu.

"Tutuklandı, Bernie. Bu çılgınca bir şey ama doğru. Dün gece biri Crystal'i öldürmüş. Bıçaklamış mı ne. Ve polis de geceyarısı gelip Craig'i cinayetten tutuklamış. Bunu bilmiyor muydunuz?"

"Bilmek bir yana, inanmıyorum bile." Telefonu kulağımla omzum arasına sıkıştırıp ekmek dilimini kesmeye koyuldum, eğer böğürtlen reçeli yiyeceksem sıcak, kızarmış ekmek üstünde yerdim."

"Times'da yoktu" dedim. News'ta da olmadığını ama bütün radyo ve televizyon istasyonlarında olduğunu söyleyebilirdim. Ama her nedense bunu söylemedim. "Ne yapacağımı bilemiyorum, Bernie."

Bir lokma alıp çiğnedim, "ilk işin herhalde muayenehaneyi kapatıp bu günkü randevularını iptal etmek olmalı."

"Onu yaptım bile. Marian'ı tanıyorsun, değil mi? Sekreter hani? Şimdi telefonları ediyor, işi bitince onu eve göndereceğim, sonra da..."

"Sonra da sen de evine gidersin."

"Herhalde. Ama yapacağım bir şey olmalı."

Ekmeğimden bir lokma daha yedim, kahvemi yudumladım. Böğürtlen reçelini sevmeye başlamıştım. Bu kavanoz tükenince koşup bir tane daha alacak değildim ama hoşlanmıştım işte. Ama kahve reçele pek uymuyordu doğrusu. Esaslı bir İngiliz çayı çok daha iyi giderdi. Gelecek sefere bunu unutmamalıydım.

"Craig'in onu öldüreceğine inanmıyorum" diyordu Jillian. "Kadın lanetin biriydi ve ondan nefret ederdi ama Craig kimseyi öldüremezdi. Crystal gibi pis bir orospuyu bile."

Ölülerin ardından iyi konuşulmalı diyen Latin deyişini hatırlamaya çalıştım ama sonra vazgeçtim. De mortuis falanum filanus bonum gibi bir şeydi.

"Onunla bir konuşabilseydim, Bernie."

"Kendisinden hiç haber almadın mı?"

"Hayır."

"Saat kaçta tutuklanmışlar?"

"Radyoda saatini söylemediler. Yalnızca sorgulanmak üzere tutuklandığını. Sorgulama gerekmeseydi tutulamazlardı, değil mi?"

"Herhalde." Böğürtlenli lokmamı çiğnedim. "Crystal saat kaçta öldürülmüş? Söylediler mi?"

"Cesedin geceyarısından hemen sonra bulunduğunu söyledi radyo."

"Eh, Craig'i kaçta tutukladıklarını bilemem. Belki de herhangi bir suçlama yöneltmeden bir süre sorguya çekerler. Kendisini suçlamaları için ısrar edebilirdi ama bu aklına gelmemiş olabilir. Avukatını çağırmayı da ihmal etmiştir belki. Her neyse, bir ara avukat çağırması olmalı. Kendi avukatı olayı bir ceza avukatına devretmiştir sanırım." Kendi deneyimlerimi düşündüm.

Sonunda Herbie Tannenbaum'da karar kılana kadar bir iki avukat değiştirmiştim. Herbie bana karşı hep dürüst davranmıştı, onu gece gündüz demeden her saatte arayabilirdim ve o da verecek bir kaparom olmasa bile sonunda ücretini alacağını bilirdi. Erişilebilir yargıçlara nasıl davranılacağını, savcılıkla nasıl anlaşma yapılacağını iyi bilirdi. Ama Craig Sheldrake'in onun gibi bir avukat bulabileceğini hiç sanmıyordum.

"Craig'in avukatını arayıp durumu ondan öğrenebilirsin" dedim.

"Avukatının kim olduğunu bilmiyorum ki."

"Eh, belki o seni arar. Avukat yani. En azından randevuları iptal etmeni söylemek için. Haberi radyodan duymanı beklemez nasıl olsa."

"Ama neden şimdiye kadar aramadı? Saat on buçuk oldu!"

Telefonu meşgul ediyorsun da ondan, demek istedim. Ama onun yerine lokmamı yutarak, "Craig'i tutuklamak için sabahı beklemiş olabilirler" dedim. "Paniğe kapılma, Jillian. Eğer tutuklandıysa gerçekten güvenli bir yerdedir. Avukat bu öğleden sonraya kadar seni aramazsa, sen bir iki telefon edip Craig'i nerede tuttuklarını öğrenirsin, Hatta kendisini grmene izin bile verebilirler. Bunu yapmasalar bile avukatın adını verirler ki, işe oradan başlırsın. Craig'in seni aramasını bekleme.

Avukatına telefon etmesine izin vermişlerdir ve ona tanıyacıkları telefon ayrıcalığı da bu kadardır." Gardiyana rüşvet vermeyi bilmiyorsan, ki Craig de o kadarını bilemezdi.

"Kaygılanacak bir şey yok, Jillian. Ya avukattan bir haber alacaksın ya da sen avukatı bulacaksın. Craig masumsa..."

"Elbette masum!"

"...o zaman işler kısa zamanda düzeler. Bir kadın öldürünce ilk iş olarak kocasını tutuklarlar. Ama Crystal duyduğum kadarıyla epey serbest bir yaşam sürdürmüş..."

"Sürtüğün biriydi!"

"...bu yüzden onu öldürecek nedeni ve fırsatı olan pek çok erkek çıkacaktır. Hatta eve bir erkek de getirmiş..."

"Looking for Mr. Goodbar filmindeki gibi!"

"...olabileceğinden bu olayda Eldridge Sokağı'nda hamam böceği olduğundan çok zanlı vardır sanırım. Dünyanın En Büyük Dişçisi çok geçmeden dişleri oymak üzere içinin başında olacaktır."

"Umarım yle olur!" Jillian bir soluk aldı. "Kefaleten tahliye edilemez mi? İnsanlar hep kefaletle dişarı çıkarlar, öyle değil mi?"

"Cinayet suçlamasında kefalet yoktur."

"Ama haksızlık bu."

"Bazı şeyler öyledir." Bir lokma daha ekmek, biraz kahve. "Bence sen ya orada ya da daha rahat edeceğin evinde beklemelisin, Jillian."

"Korkuyorum, Bernie."

"Korkuyor musun?"

"Niye ve neden bilmiyorum ama korkuyorum işte. Bernie?"

"Efendim?"

"Buraya gelebilir misin? Bu aptalca bir şey belki, ama başka kimden yardım isteyeceğimi bilemiyorum. şu anda yalnız olmak istemiyorum." Henüz yutmadiğım lokmam da ağzımda olduğundan bir an duraksadım. "Bunu söylediğimi unut, tamam mı?" dedi. "Seni rahatsız etmek istemem ve sen de işi olan bir insansın ve..."

"Hemen geliyorum" dedim.

Bir şey unutulmamalı. Craig'in muayenehanesine gitmeyi ve kafamı aslanın ağzına ya da hangi deliğini bana uzatırsa oraya sokmaya hevesli olduğum için kabul etmiş değildim. Ya da Jillian dişlerimi temizlerken bana yaslandığını hatırladığımdan ya da parmaklarının lezzetli olduğundan da gidiyor değildim.

Yüzeyden bakıldığında benim işe karışmamakta büyük yararım olduğu söylenebilir. Ne de olsa bir hırsızdım ve Çok Kuşkulu Kişi olarak kabul edilirdim. Ayrıca, Craig Sheldrake'in bir hastasından fazla bir şey değildim ve Jillian'la ilişkim onun dertli anlarında avuntu bulmak için herkesten önce bana döneceği bir ilişki değildi. O sabaha kadar bana Bay Rhodenbarr'dan başka bir şey dememişti bile. Bu nedenle ilk bakışta mümkün olduğu kadar ortaya çıkmamam iyi olurdu.

Ama diğer yandan -hep bir diğer yan vardır zaten- Crystal'ın pompasını durduran her kimse, bir çanta dolusu mücevher almıştı. Ben o mücevherleri hâlâ benim olarak düşünüyordum ve doğal olarak da geri almayı istemekteydim.

Yalnızca mücevherleri istiyor da değildim. Hatırlarsanız, o değerli güzellikler yanımda getirdiğim bir evrak çantası içindeydiler, Hoş, o da çalıntı olduğundan, izi bana kadar sürülemezdi ama lanet şeyin iç tarafının parmak izlerimle kaplı olmadığından da emin olamazdım. Dışı Ultrasüet malzemeydi ve parmak izi tutmazdı. Ama içi bir tür vinil ya da Naugahyde malzemedir yapılmıştı ki, orası parmak izlerini tutabilirdi. Ayrıca çantanın iç tarafında madeni bir kısım vardı ki, onu hatırlayınca polislerin kapımı bir tekmede indirip bana parmak izlerimi taşıyan ve Crystal'ın mücevherleriyle dolu bir çantanın bir cinayet zanlısının evinde ne aradığını sordukları senaryolarını yazmamak mümkün değildi.

O nedenle, hırsız yakaladıkları takdirde başım belaya girebilirdi. Yakalanmadığı takdirde herif benim mücevherlerimle sırna kadem basacaktı. Ve eğer Dünyanın En Büyük Dişçisi'ni dünyanın en aptalca cinayetini gerçekten işlediği için yakalayacak başka bir kimse yoksa, o zaman benim durumum yine fazla parlak sayılmazdı. O zaman Craig beni bir tepsi içinde onlara sunuyor olacaktı. "Ona karımın mücevherlerinden söz ederken epey ilgilenmiş görünmüştü. Daha sonra bir yerde onun hırsız olduğunu ve bir cinayete karıştığını okuduğumu hatırladım. Zavallı Crystal! soyacağı aklımın ucuna bile gelmezdi..."

Senaryoyu en son noktasına kadar yazabilirdim ve bir hafta önce beni nasıl tongaya bastırıldığını hatırlayınca ezberini gerektiği gibi okuyacağından hiç kuşku yoktu. Bu onu beladan kurtarmazdı ama beni de yanına oturturdu doğrusu.

Hatta suçlu olmasa bile bu yaklaşımı deneyebilirdi. Ortaya başka bir zanlı çıkmadığı takdirde paniğe kapılabilirdi. Ya da benim kendisi için beslediğim kuşkuları o benim için besleyebiliyor olabilirdi ve Crystal'ın evine söylediğimden iki gün önce girmeye karar verdiğimi -ki, olan da buydu- ve bir panik anında kadını öldürmek zorunda kaldığımı düşünebilirdi. Aramızda yaptığımız anlaşmanın nasıl olsa ortaya çıkabileceğini düşünerek bunu kendisinin önceden aydınlatmasının kendisi için iyi olacağını hesaplayabilirdi.

Kısacası başımın belaya girmesi için birden çok neden vardı.

Ayrıca, Craig Sheldrake'ten hoşlandığım gerçeğini de unutmamak gerekirdi. Dünyanın En Büyük Dişçisi'nin hastasıysan ondan kolay kolay vazgeçip penceresinde ağrısız diş çektiği reklamını yapan her palyaçoya kendini teslim edemezdin. Adam ağzıma iyi bakıyordu ve bu işe devam etmesini istiyordum.

Ve Jillian gayet sevimli bir genç kadındı. Ve beni Bay Rhodenbarr yerine Bernie diye çağırması çok daha hoştu; o birinci hitap şekli bana zaten çok resmi geliyordu. Parmaklarında hoş bir baharat tadı vardı ki, bunun yalnızca parmaklarıyla sınırlı olmadığını düşünmek hiç de mantıksız sayılmazdı. Jillian, Craig'in özel sevgilisiydi ve bunun da bence bir sakıncası yoktu. Başka bir insanın aşkına burnumu sokmak niyetinde değildim. Ben yalnızca para ve cansız eşya çalardım. Üstelik bir genç bayanın dostluğundan zevk almak için insanın onun hakkında kötü emeller beslemesine hiç gerek yoktur. Ve eğer Craig suçlu bulunursa, o zaman tıpkı benim dişçisiz kalacağım gibi, Jillian işsiz ve âşksız kalacaktı ki, birbirimizi avutmamız için hiçbir neden yoktu.

Ama kumdan şatolar yapmaya ne gerek vardı? Namussuzun biri Crystal Sheldrake'i öldürmekten kaçınmamıştı. Ve sonra da benim çaldığım mücevherleri çalmıştı.

Ona bunu ödetmeye kararlıydım.

"Müthişsin, Bernie."

Jillian'ın bana aynı ses tonuyla bunu söylediği konusunda fanteziler kurduğumu itiraf etmeliyim, ama o fantezilerde bu gerçekleştiğinde telefonu kapatıyor değildim. Yatay bir durumda olmayı planlamıştım. Oysa şimdi dikey durumdaydım ve sekreter Marian'ın masasındaki telefonu kapatmak üzereydim. Marian izinliydi. Telefon konuşmamın az önce kesinleştirdiği gibi Craig Sheldrake de hâlâ demir parmaklıklar ardındaydı.

Bir iki konuşma başka şeyleri de aydınlatmıştı. Craig'in avukatı, yazıhanesi kent merkezinde bir yerde olan Carson Verrill adında biriydi. Verrill bu olayda Craig'i temsil etme işini Errol Blankenship adındaki bir ceza avukatına vermişti. (Bu cümlelerin yapısı Verrill'in yazıhanesindeki birinin seçimiymişti.) Telefon rehberine göre Blankenship'in bürosu Madison Caddesi'ndeydi. Numarayı çevirdim ama açan olmadı. Evi de ya Manhattan'ın dışındaydı ya da numarası rehberde kayıtlı değildi. Herhalde mahkemede falandı ve sekreteri de patronunun yokluğundan yararlanıp yemek paydosunu uzatmıştı.

Craig sabahın altı buçuğunda Doğu Kıyısı'nın yukarısındaki evinde tutuklanmıştı. Günün o saatinde zaten iyi şeylerin olduğu pek görülmemiştir. Tıraş olup giyinmesine izin vermişlerdi. Onun mokasen giymiş olacağını umdum ama namuslu yurttaşların kaçı buna akıl erdirebilirlerdi ki? Cezaevinde her zaman ayakkabı bağcıklarını almazlar ama biri senin intihara eğilimli bir tip olduğuna karar verirse ayakkabıların ayağından çıkararak dolaşır durursun.

Eh, bu da onun kaygılarının en hafifi olmalıydı ya.

Şu anda Centre Sokağı'ndaki bir binanın bir hücreesindeydi. Pek mutlu olduğunu sanmıyordum. Zaten bundan mutluluk duyan birine de rastlamış değildim. Ziyaretçiye izin verilip verilmediğini sordum ama konuştuğum kişide konuda yetkili olduğunu gösteren bir ses tonu yoktu. Olabileceğini, bundan emin olmak için oraya bir uğramamı söyledi. Sonuç ne olursa olsun, o binaya uğramak en son isteyeceğim şeydi doğrusu. Daha önceki ziyaretlerim bana eski günlerin anısına bir uğramamı özletecek şeyler değildi.

"Müthişsin, Bernie."

Aslında bunu bir daha söylemiş değildi. Hikâyenin ucunu kaçırmamak için ben yineliyorum işte. Yanıt olarak saçmalamamasını, müthiş falan olmadığını, dile getirilmeyen bazı başka alanlarda kötü sayılmazsam da, onun önünde şaşılacak bir şey yapmış olmadığını söyledim. Şimdilik.

"Aynı telefonları sen de edip aynı bilgileri elde edebilirdin. Bu tür olaylarda deneyimin yok, hepsi bu."

"Ne yapacağımı bilemezdim."

"Öğrenirdin."

"Telefonda konuşmayı da beceremezdim. Kimi zaman, çok heyecanlanırım. Ben insanlarla konuşmayı pek beceremem, Bir hasta üzerinde çalışırken zaman zaman fazla sessizlik olduğunu düşünürüm. Hastalar konuşamazlar ve ben de ağzımı açamam işte."

"Craig'in hiç durmadan konuşmasından sonra inan bana hastalar için bir kurtuluştur bu."

Jillian kıkır kıkır güldü. Gülüşünün sevimliliği beni sanki güneş o sabah doğudan doğmuş gibi şaşırttı. "Çok konuşur" dedi sanki Özgürlük Çanı'nda bir çatlak olduğunu kabul etmiş gibi bir tavırla. "Ama hastalarla. Yalnız olduğunda çok sessiz ve utangaçtır."

"Eh, kendi kendiyi konuşmasını da beklemem doğrusu."

"Efendim?"

"Herkes yalnızken sessizdir."

Bir an düşündü, sonra sevimli bir biçimde yüzü kızardı. Bunun artık kayıp bir sanat olduğuna inanırdım oysa. "Yani, benim yanımdayken sessizdir demek istemiştin."

"Öyle demek istediğini anlamıştım."

"Oh."

"Ukalalık ettim, özür dilerim."

"Ne münasebet. Bu sabah kafam pek çalışmıyor. Şimdi ne yapsam acaba? Sence Craig'i görmeye gitsem mi?"



Jillian'ın şok olup olmadığını bilemiyorum. Yüzünde biraz şaşkınlık biraz da hoşlanmışlık vardı. Gözlerinden söz etmiş miydim? Gözleri iyi yıkanmış blucin rengindeydi ve çok iriydi, o güne kadar görmediğim irilikte.

Tak-tak-tak!

"Bernie!"

"Açın! Polis!"

Ben hâlâ kadının omuzlarını tutuyordum. "Sevgilimim" diye fısıldadım. "Sen Craig'in sevgilisi değilsin, benim sevgilimsin. Onun için uğramamı istedin ve biraz oynaşıyorduk."

Ağzı kocaman bir O yaptı, gözlerinde anlayış belirdi, başını salladı. Ben kapıyı gösterdim. O açmaya giderken ben de Marian'ın masasındaki kutudan bir kâğıt mendil aldım. Kapı açılıp da iki sivil polis içeri girerken ben de Jillian'ın kızıl rujunu dudaklarımdan silmeye çalışıyordum. Polislerden uzun boylusu, "Rahatsız ettiğimiz için özür dileriz" dedi. Pek çok kimseden daha geniş omuzluydu ve anasının karnındayken Siyamlı ikiz olmayı düşünmüş ve son dakikada aksine karar vermiş gibi gözleri birbirinden iyice ayrıktı. Bizi rahatsız ettiğine üzülmüş bir tavır yoktu.

"Polisiz" dedi ötekisi. Yaşamım boyunca bu kadar gereksiz bir söz duymuş değildim.

Bunu zaten kilitli kapının ardından söylemişlerdi, ikincisi, zaten polise benziyorlardı. Kısa boylusu geniş değildi. Kıvırcık; siyah saçları ve acemice kırpılmış siyah bıyıkları vardı. Hiçbir Hollywood yönetmeni onu polis rolüne seçmezdi. Daha çok filmin son makarasında gammazlığa soyunan çete üyesine benziyordu. Ama önümüzde polis gibi durmaktaydı şimdi. Öteki de. Belki bu tavırlarından ya da yüz ifadelerinden ya da yansıttıkları iç benliklerinden, bütün polisler polise benzerler.

Kendilerini tanıttılar. Granit parçası olan Todras, kisası Nyswander'di. Todras detektif, Nyswander devriye polisiydi ve eğer birer adları varsa, büyük bir gizlilikle saklıyor olmalıydılar. Biz adımızı da soyadımızı da söyledik ve Todras Jillain'dan adını hecelemesini istedi. Jillian istenileni yaptı ve Nyswander hepsini küçük bir not defterine yazdı.

İkisinin doğal lideri Todras görünüyordu. "Patronunuzu duymuş olmalısınız, Bayan Paar."

"Radyoda bir şeyler duydum."

"Korkarım başındaki dert kolay kolay gitmeyecek. Muayenehaneyi kapatmışsınız anladığım kadarıyla. Randevularını iptal ettiniz mi?"

"Bugünün randevularını ettim."

İki polis bakiştılar. "Ay sonuna kadar iptal etseniz iyi olur" dedi Nyswander.

"Ya da yıl sonuna kadar."

"Öyle, bu kere fena bulaştı sanırım."

"Belki de hiç açmamak üzere kapatmanız iyi olur" dedi Todras.

"Ve çalışacak başka bir yer bulmanız."

"Boşanmanın yeterli olduğunu düşünüp cinayete başvurmayacak birinin yanında."

"Ya da, eski karısını öldürüp de yakayı sıyrmanın yolunu bulan birinin."

"Çok doğru."

İkisinin böyle karşılıklı konuşmalarını izlemek gerçekten çok ilginçti. Sanki bir vodvil numaraları vardı da, sahneye çıkmadan önce çeşitli yerlerde üzerinde çalışıyorlardı.

Jillian onları ne ilginç ne de komik bulmuştu. Her zamankinden daha az rujlu olan alt dudağı titriyordu. Gözleri dumanlanmış gibiydi. Düşüncelerimi kafasının içine sokmaya çalışarak, Ben senin sevgilimim. Craig yalnızca patronun. Ve sakın ondan Craig diye söz edeyim deme, diye düşündüm.

"İnanamıyorum" dedi.

"İnanın, Bayan Paar."

"Doğru" dedi Nyswander.

"Ama o böyle bir şeyi yapmış olamaz."

"Hiç belli olmaz" dedi Todras.

"İnsanı hep böyle kandırırlar işte" dedi Nyswander.

"Ama Dr. Sheldrake kimseyi öldürmüş olamaz!"

"Herhangi birini öldürmüş değil" dedi Todras.

"Belirli bir kişiyi öldürdü" dedi Nyswander.

"Karısını."

Jillian'ın kaşları çatıldı, dudağı yine titredi. Belki gerçekten titriyordu, bunun farkında bile değildi, ama genelde başarılı bir oyuna pek uyuyordu. Taşrada Todras ve Nyswander kadar başarılı olmayabilirdi, ama duygularını gayet güzel iletliyordu.

"Yanında çalışmak o kadar iyidir ki."

"Onun yanında çoktandır çalışıyor musunuz, Bayan Paar?"

"Epey oldu. Bernie ile öyle tanıştık. Bay Rhodenbarr yani"

"Bay Rhodenbarr ile doktor aracılığıyla mı tanıştınız?"

Jillian başını salladı. "Doktorun hastasıydı. Burada tanıştık ve görüşmeye başladık."

"Sizin herhalde bu sabah randevunuz vardı, öyle mi, Bay Rhodenbarr?"

Öyle değildi, insanı cezbeden bir soruydu ama randevu defterine baktıkları takdirde gerçeği hemen anlardı. Daha belirsiz bir yanıt işini göreceksen açık bir yalan söylemeye ne gerek vardı?

"Hayır" dedim. "Bana Bayan Paar telefon etti, onu avutmaya geldim. Yalnız olmak istemiyordu."

Birbirlerine bakıp kafalarını salladılar, Nyswander bir şeyler yazdı. Saati ve ısıyı, belki de.

"Uzun zamandır doktorun hastası olduğunuz anlaşılıyor, Bay Rhodenbarr."

"Eh, bir iki yıl oldu."

"Eski karısıyla tanışmış mıydınız?"

Resmen tanıştırılmış değildik. "Hayır, sanmıyorum" dedim.

"Evlenmeden önce hemşiresiymiş, değil mi?"

"Sağlık bakımıcısı" dedi Jillian. ikisi de kadına baktılar. Ben Bayan Sheldrake'in patronuyla evlendikten sonra muayenehaneden ayrıldığını ve benim de onun ayrılmasından sonra gelmeye başladığımı söyledim.

"İyi iş" dedi Nyswander. "Patronla evlenmek patronun kızıyla evlenmekten çok daha iyi."

"Patronun seni öldürmezse" dedi Todras.

Konuşma böylece sürdü gitti. Ben arada sırada bir soru sorup numaralarına başlamalarını sağlıyordum, böylece arada bir iki şey öğrenmiştim.

Madde Bir: Adli tıp doktoru ölüm saatini geceyarısı ile sabahın biri arasında saptamıştı. Ama siz de, ben de Crystal Sheldrake'in saat 10:49'da öldüğünü biliyoruz; ancak bu bilgiyi onlara iletmenin bir yolu yoktu.

Madde İki: Eve zorla girilmemişti, herhangi bir şeyin alındığını gösteren bir iz yoktu ve her şey Crystal'ın katili kendisinin içeri aldığını gösteriyordu. Fazla giyinik olmamasından ve hatta başında duş başlığı olmasından katilin yakından tanıdığı biri olduğu varsayılabilirdi.

Madde Üç: Eski karısının öldürüldüğü saatte Craig olduğu yeri kanıtlayamıyordu. Jillian'la yemek yediğini söylemiş olsa bile bu bilgi Todras ve Neyswander'a ulaşmış değildi. Kuşkusuz daha sonra bunu da öğreneceklerdi, Jillian'ın patronun sevgilisi olduğunu ve benim de mahalle hırsızından başka bir şey olmadığını da. Ve bu da bir sorun oluşturacaktı. Ama henüz değil. Bu arada Craig polise evinde sakin bir gece geçirdiğini söylemekteydi. Pek çok insan gecelerini sakin bir biçimde evlerinde geçirirlerdi ama doğrusu bunu da kanıtlaması çok güçtü.

Madde Dört: Biri, belki de bir komşu, cinayetin işlendiği tahmin edilen saatte Craig'in tanımına uyan birinin binadan çıktığını görmüştü. O kişinin ne zaman görüldüğünü, Crystal'ın dairesinden mi yoksa binadan çıkarken mi görüldüğünü ya da tanışın zamandan ve tanımdan ne kadar emin olduğunu öğrenememişim. Biri Crystal'le sevişen adamı, onu öldüreni ya da at çalındıktan sonra oradan alelacele uzaklaşan Bernard Rhodenbarr'ı bile görmüş olabilirdi.

Ya da Craig'i. Katil hakkında bütün bilgim iki ayağı olduğu ve fazla konuşmadığıydı. Gary Cooper hâlâ yaşıyor olsaydı o olabilirdi. Belki de Marcel Marceau'ydu. Ya da kendine hiç uymayan, biçimde suskun olan Craig.



"Muayenehaneye girebilir miydik" dedi Todras. Jillian bulunduğumuz yerin muayenehane olduğunu söyleyince de, "Eh, adını bilmiyorum, işini yaptığı yer işte."

"Arkaya yaslanan koltuklu yer" dedi Nyswander. "Ve delgi aletleri."

"Ve öteki aletler, uçlarında küçük aynalar olan o şeyler falan."

"Tamam" dedi Todras. Kendi dişleri iri, beyaz ve düzgündü. Gülümsemesi kocaman, ayırık gözleri şimdi pırıl pırıldı. "Ve o tükürüğü emen şey."

"Bay Susamış" dedim.

"Ne?"

Julian bizi Craig'in maharetli elleriyle, insanların sorunlarını çözümledikten sonra onları sert bifttekler ve içi karamelalı çikolatalarla savaşa gönderdiği odaya soktu. İki polis koltuğu ileri geri oynatarak bir süre eğlendiler, sonra ciddi işe başlayıp çelik aletlerle dolu dolabın çekmecelerini açtılar.

"Bunlar ilginç işte" diye ufak tefek Nyswander bir aleti tutup baktı. "Nedir bu?"

Jillian dişler arasındaki tartarın temizlenmesi için olduğunu söyledi. Adam başını sallayarak bunun önemli bir iş olup olmadığını sordu. Jillian önemli olduğunu, aksi takdirde iltihap kapıp kemik erimesine ve başka hastalıklara neden olacağını ve dişlerin döküleceğini anlattı.

"İnsanlar çürükleri önemli sayarlar, ama dişleriniz kusursuz olsa bile, dişetleri nedeniyle hepsi dökülebilir" dedi.

"Dişleriniz güzel ama korkarım dişetlerinin hepsini çekmemiz gerekecek" dedi Todras.

Buna hepimiz güldük. Nyswander ve Todras aletleri tek tek kaldırıp ne işe yaradıklarını sordular.

"Bütün bunlar birbirlerine benziyor" dedi Todras. "Sanki bir takımın parçalarıymış gibi. Doktor bunları takım olarak mı satın alır?"

"Takım olarak da alınabilir."

"O da öyle mi yaptı?"

Jillian omuzlarını silkeledi. "Bilemem. Ben gelmeden yıllar önce almış. Bunlar tek tek de alınabilir. Kaza olur, kimi kırılır, kimi körleşir, o zaman takım halinde değil de, tek alınır. Sonra herbirinden birkaç tane bulundururuz. Ben hijyen uzmanıyım. Kırtasiye işlerine bakmam ama zaman zaman tek parça olarak ısmarladığımızı biliyorum."

"Ama bunların hepsi aynı" dedi Nyswander.

"Öyle görünür, başlarının açılan değişiktir ve..."

Ama adam başını salladığı için sustu. Todras, "Bunların sapları altı köşeli" dedi. "Aynı imalatçıdan gelip gelmediklerini soruyor."

"Evet, öyle."

"İmalatçı kimdir, Bayan Paar? Acaba biliyor muydunuz?"

"Celniker Diş ve Optik Aletler Şirketi."

Nyswander defterine bir şey yazdı, kalemını kapattı, sayfayı çevirdi. O bunu yaparken Todras iri elini cebinden çıkartıp avcunu açtı. Elinde bir dişçi aleti daha vardı. Bu Jillian'ın az önce diş neşteri dediği şeye benziyordu. Bir zamanlar bende de, çok daha düşük kalitede olmak üzere bir tane vardı. Çocukluğumda aldığım ahşap oyma takımının parçasıydı; onunla balsa tahtasından kanatsız kuşlar yontardım.

"Bunun ne olduğunu biliyor musunuz, Bayan Paar?"

"Bir diş neşteridir. Neden sordunuz?"

"Sizinkilerden biri mi?"

"Bilemem, olabilir."

"Doktor da bu modelden kaç tane olduğunu bilebilir misiniz?"

"Hiçbir fikrim yok. Üç beş tane olmalı."

"Muayenehaneden çıkarken bunları yanına alır mıydı?"

"Neden alsın ki?"

Yine anlamlı bakışlarla birbirlerine baktılar. "Bunu Crystal Sheldrake'in dairesinde bulduk" dedi Nyswander.

"Aslında bulan başka bir polisti. Aynı meslekten olmamız nedeniyle 'biz' diye konuşuyor."

"Aslında Crystal Sheldrake'in üstünde bulunmuştu."

"Kalbine saplanmış olarak."

"Bu da kadayıfın kaymağı" dedi Todras (ya da Nyswander). "Bana kalırsa patronunuz boğazına kadar battı kentteki bütün çukurlara."

Jillian sarsılmıştı. Oysa ben nabzını almaya çalışırken o altı köşeli sapı Crystal'ın memeleri arasında gördüğümde pek etkilenmemiştim. Bunun Craig'in aletlerinden biri ya da onların bir benzeri olacağını tahmin etmiş ve bir an çıkarıp yanıma almayı bile düşünmüştüm.

Ama bunu yapmamam için pek çok neden vardı. Birincisi aleti cebime sokup da çıktuktan sonra bir polisin kollan arasına düşmek talihsizliğiydi. Hırsızlık araç gereciyle yakalanmak kötüdür.

Ama bir de cinayet aracı taşıyorsan insana hiç de iyi gözle bakmazlar.

Ayrıca, bence o neşter Craig'in suçlu değil suçsuz olduğunu ve birinin onu suçlamaya çalıştığını göstermekteydi. Kuşkuların hemen kendisine yöneltileceğini bile bile Craig bir dişçi neşteri kullanır mıydı karısını öldürmek için? Ve haydi bunu yapacak kadar kafasız ve zevksiz olduğunu düşünelim ama ondan sonra onu oradan çıkarıp yanında götürmez miydi? Polisler de şimdi ne düşünüyor olurlarsa olsunlar, çok geçmeden böyle düşüneceklerdi; oysa neşteri kadının göğsünden çıkarsaydım .ve daha sonra laboratuvarıda yaranın bir dişçi neşteriyle yapıldığı ortaya çıksaydı, Craig'in başı gerçekten belaya girerdi.

Bu yüzden neşteri olduğu yerde bırakmışım ve şimdi de ilk kez görüyormuşum gibi davranmaya çalışıyordum. Ağzım açık kalmış olarak, "Cinayet silahı bu mu?" dedim.

"Ne sandın" dedi Todras.

"Kalbine saplanmış" dedi Nyswander. "Evet, bu cinayet silahı işte."

"Hemen ölmüş olmalı."

"Kanama yok denecek kadar azdı."

"Vay canına" dedim.

Jillian isterinin eşiğine gelmişti. Aşırı bir şey yapmayacağını umdum. Patronunun cinayet işlemesi fikri karşısında dehşete kapılması normaldi ama aralarında yalnızca bir dişçi ve diş bakımıcısı ilişkisi varsa şokunun da bir sınırı olmalıydı.

"İnanamıyorum" diyordu. Neştere dokunmak için elini uzattı, ama parlak madene tam dokunmak üzereyken çekti, Todras vahşi bir gülümsemeyle neşteri cebine sokarken Nyswander ceketinin iç cebinden büyükçe bir zarf çıkartarak alet tepsisinden birkaç neşter seçmeye başladı. Bunlardan dört beş tanesini zarfa soktu, kapağını yalayıp yapıştırdı, üstüne bir şeyler yazdı.

Jillian ne yaptığını sordu. "Delil" dedi.

"Savcı doktorun cinayet silahıyla aynı boy ve şekilde başka neşterleri olduğunu göstermek için isteyecektir" dedi. "İyi baktınız mı, Bayan Paar? Belki onu diğerlerinden ayırt edebileceğiniz bir çiziği falan vardır."

"Baktım. Ama hepsi birbirlerine benziyorlar."

"Daha yakından bakarsanız belki tanırdınız. Todras, Bayan Paar'a onu bir daha göstereyim."

Jillian bakmak istemedi. Ama kendini bakmaya zorladı ve sonra aletin belirgin bir özelliği olmadığını, muayenehanede kullandıklarına benzediğini söyledi. Ülkenin her yanında dişçilerin Celniker Şirketi'nin mallarını kullandıklarını, yalnızca New York dişçilerini şöyle bir taradıkları takdirde binlercesini bulabileceklerini söyledi.

Nyswander bunun doğru olduğundan kuşkusu olmadığını, ama o kadar dişçi içinde yalnızca birinin Crystal Sheldrake'i öldürmek için nedeninin olacağını dile getirdi.

"Ama o kadını seviyordu" dedi Jillian. "Onunla yine birlikte olacaklarını umuyordu. Onu sevmekten hiç vazgeçmediğini tahmin ediyorum."

Polisler birbirlerine baktılar; doğrusu onları suçladığımı söyleyemeyeceğim, Jillian'ı bunu söylemeye itenin ne olduğunu bilemiyorum ama polisler de görevleri gereği bu sözün ardını bırakmadılar, Craig'in bu barışma isteği konusunda sorular sordular. Jillian bu konuda epey

ilerleme kaydetmişti ki, Todras bunun bir cinayet nedeni daha olduğunu söyleyerek umutlarını boşa çıkarttı. "Adam karısına dönmek istiyordu, kadın istemeyince o da aşkından öldürdü." "Herkes sevdiğini öldürür" dedi Nyswander. "Bunu kimse unutmasın. Korkak öldürür öpücükle. Cesur olan ise kılıçla." Ve dişçi de neşterle."

"Güzel" dedi Todras.

"Oscar Wilde'dan."

"Hoşuma gitti."

"Dişçi ile neşter dışında. Oscar Wilde öyle bir şey dememişti."

"Sahi mi?"

"Onu ben uydurdum."

"Sahi mi?"

"Uydu ama."

"Sahi mi?"

Jillian'ın çılgılık çılgıca bağıracağını sandım. Ellerini yumruk yapmıştı. Dayan, demek isterdim, çünkü bu komedi onların daha önemli şeyler düşünmelerine engel oluyor, az sonra selamlarını verip sahneden çekilecekler, biz de o zaman kendi oyunumuzu sahnelemeye başlarız. Ama o beni dinlemiyordu sanırım.

"Bir dakika!"

Polisler dönüp kadına baktılar.

"Bir dakika! O şeyi yanınızda getirdiğinizi nasıl bilebilirim? O neşteri? Onu cebinden çıkardığınızı görmedim. Belki ben başka yana bakarken tepsiden almıştınız. Belki polisin yozlaştığı hakkında bütün duyduklarımız doğrudur. İnsanları oyuna getirmek ve kanıtları değiştirmek..."

Polisler hâlâ Jillian'a bakıyorlardı ve onun söyleyecek her şeyi tükenmişti. Ve tam zamanında. O genç yaşında ilk kez elimde olmayarak varlığın o ilahi kaydını durdurmayı, kaseti biraz geri sarmayı ve çok yakın geçmişin yerine başka bir şey kaydetmeyi istedim.

Ama Ömer Hayyam'ın ses alma aygıtlarının icadından çok önce belirttiği gibi bu imkânsızdır. O hareket halindeki parmak her şeyi yazar ve sevgili küçük Jillian da kalkmış o parmağı gözümüze sokuvermişti.

Todras aleti bir daha göstererek, "Bu dişçi neşteri Crystal Sheldrake'in göğsünde bulunan değildir" dedi. "Delil kuralları falan nedeniyle biz cinayet silahlarını üstümüzde taşımayız. Gerçek neşter şimdi laboratuardadır ve beyaz önlüklü adamlar kanı kontrol edip yapmaları gereken bin bir şeyi yapıyorlardır."

Jillian konuşmadan bekledi.

Nyswander, "Arkadaşımın size gösterdiği neşteri buraya gelirken Celniker Dişçilik ve Optik Aletler Şirketi'nden aldık Kullanılan cinayet aletinin eşidir ve cinayeti soruştururken yanımızda bulunması bize yardımcı olmaktadır. O yüzden arkadaş onu cebinde taşıyor ve gerekli gördüğünde çıkarıp gösterir."

Todras sırtarak neşteri yine ortadan kaldırdı. "Merakımdan soruyorum" dedi. "Bize geceyi nasıl geçirdiğinizi anlatabilir misiniz, Bayan Paar?"

"Nasıl ge..."

"Dün gece ne yaptınız? Eğer hatırlıyorsanız yani."

"Dün gece." Jillian gözlerini kırıştırdı, dudağını kemirdi, yalvarırcasına bana baktı. "Yemek yedim" dedi.

"Yalnız mı?"

"Benimle" diye söze karıştı. "Bunu yazıyor musunuz? Neden? Jillian zanlı değil, değil mi? Dr. Sheldrake'in suçluluğundan emin olduğunuzu sanıyordum."

"Öyle" dedi Todras.

"Sıradan bir soruşturma" dedi Nyswander. O çakal suratı daha da sinsileşti. "Demek birlikte yemek yediniz?"

"Evet. Sevgilim, neydi o lokantanın adı?"

"Belvedere. Ama..."

"Tamam. Belvedere. Orada dokuza falan kadar kalmış olmalıyız-"

"Sonra da evde sakin bir gece geçirdiniz, öyle mi?"

"Jillian geçirdi. Ben Garden'e gidip boks maçlarını izledim. Oraya vardığımda maçlar başlamıştı, ama üç-dört ön karşılaşmayla büyük maçı görebildim. Jillian bokstan hoşlanmaz."

"Ben şiddetten hoşlanmam" dedi Jillian.

Todras yerinden kıpırdamamıştı ama sanki bana doğru yürümüş gibi geldi. "Maçta olduğunuzu kanıtlayabilirsiniz herhalde."

"Kanıtlamak mı? Neden?"

"Rutin işler bunlar, Bay Rhodenbarr. Bir arkadaşınızla gittiniz herhalde?"

"Hayır, yalnız gittim."

"Ya? Ama herhalde orada tanıdığınız birine rastlamışsınızdır."

Düşündüm. "Eh, her zamanki ring kenarı kalabalığı oradaydı. Pezevenkler, uyuşturucu satıcıları, sporseverler. Ama ben onları yalnızca görünce tanırım, herhangi biriyle öyle yakından tanışıklığım yoktur."

"Ya."

"Yanımda oturan adamla boksörlerden falan söz ettik ama adamın ne adını biliyorum ne de bir daha görsem tanırım."

"Ya."

"Hem nerede olduğumu neden kanıtlamak zorunda olayım ki?"

"Sıradan bir soruşturma" dedi Nyswander. "Şu halde.."

"Tamam!" dedim. "Belki de biletim cebimdeydi. Attığa hatırlamıyorum." Jillian'a baktım. "Dün gece bu ceket mi vardı üstümde? Bileti herhalde yatmadan önce çöpe atmışımıdır da evdeki çöp sepetindedir. Hiç sanmam ama... hah, bu da

Ve şaşırtıcı olacak ama Nyswander'e bir gece önce Madison Square Garden'deki boks maçının biletinin parçasını gösterdim. Bilete aksi bakışlarla bakıp Todras'a verdi. Gülümsemesine karşın Todras da pek memnun görünmüyordu.

Bilet parçası durumu sakinleştirmişti. Bizden kuşkuluyor değillerdi, katili yakalayıp deliğe tıkmışlardı, ama Jillian onları kızdırmıştı ve şimdi de ondan intikam alıyorlardı. Daha az tehdit edici bir sorgulamaya döndüler ondan sonra. Artık rahatlayabilirdim ama kapı arkalarından kapanana kadar rahatlamak mümkün değildi kuşkusuz. Ve Todras tam kapıdan çıkacakken durup iri eliyle kafasını kaşdı.

"Rhodenbarr" dedi. "Bernie Rhodenbarr. Ben bu adı nerede duymuştum?"

"Bilmem" dedim.

"Sen ne iş yaparsın, Bernie?"

Kafamda uyarı zilleri çalmaya başladı. Polis insana adıyla hitap etti mi, suçlu olarak sınıflandırdı demektir. Onlara bir yurttaş olduğunuz sürece hep Bay Rhodenbarr'sınız, artık Bernie demeye başladıklarında dikkat etme zamanı gelmiştir. Todras'ın öyle konuştuğunun farkında olduğumu sanmıyorum, ama ben duymuştum ve doğrusu gayet ince bir buz tabakası üzerinde yürümeye başlamıştım.

"Yatırım işindeyim" dedim. "Bonolar, tahviller falan."

"Rhodenbarr, Rhodenbarr. Ben bu adı biliyorum."

"Nereden duyduğunuzu bilemeyeceğim" dedim. "Meğer ki, Bronx'ta yetişmiş olasınız."

"Bunu nereden anladınız?"

Aksanından, diye düşündüm. Bu aksanla başka nerede yaşamış olabilirsin. "Hangi lise?" diye sordum.

"Ne?"

"Hangi liseden?"

"James Monroe. Neden sordunuz?"

"O zaman tamam işte. Lise bir İngiliz edebiyatı. Bayan Rhodenbarr'ı hatırlamadınız mı? Belki de Oscar Wilde'ı size o okutmuştu."

"İngilizce öğretmeni miydi?"

"Evet. Yıllar önce öldü. Beyaz saçlı ufak tefek bir kadındı."

"Akrabanız mı olurdu?"

"Halamdı. Peg Hala. Ama öğrencileri onu Margaret Rhodenbarr olarak bilirlerdi elbette."

"Margaret Rhodenbarr."

"Evet."

Defterini açtı, bir an halamın adını yazacak sandım, ama sonra omuzlarını silkeleyip defteri cebine soktu. "Öyle olmalı, insanın aklına takılacak bir ad. Belki ben onun sınıfında değildim ama adını hatırlıyor olabilirim."

"Herhalde."

"Hatırlardım nasıl olsa" dedi Nyswander'in geçmesi için kapıyı açık tutarken. "Bellek çok garip bir şeydir. Onu kendi haline bıraktığın takdirde ergeç her şeyi hatırlarsın."

7

Todras ile Nyswander'den on dakika sonra bizi de çıkıp Yedinci Cadde'nin köşesindeki kafeteryada birer fincan kahve içip, birer peynirli tost yedik, daha doğrusu onunkinin yarısını da ben yedim.

"Crystal Sheldrake hakkında ne biliyoruz?" diye sordum.

"Öldüğünü."

"Ondan başka. Craig'in eski karısıydı ve biri onu öldürdü. Bunun dışında ne biliyoruz?"

"Bu ne fark eder ki, Bernie?"

"Bir neden için öldürüldü. Eğer nedeni bilirsek kimin yaptığı hakkında bir tahmin yürütebiliriz."

"Cinayeti çözecek miyiz?"

Omuzlarımı silkdim. "O da yapacak bir iştir."

Ama Jillian bunun heyecanlı olduğunda ısrar etti, mavi gözleri dans etmeye başladı. Nick ve Nora Charles olmamıza karar verdi ya da Bay ve Bayan North; bu iki hafiye çiftini iyice birbirlerine karıştırmaya başladı, işe nasıl başlayacağımızı öğrenmek istedi, ben de konuyu yine Crystal'e getirdim.

"Sürtüğün biriydi, Bernie. Onu. herhangi biri öldürmüş olabilir."

"Sürtük olduğunu yalnızca Craig'den duyduk. İş eski karılarına geldi mi erkeklerin çok sıkı standartları vardır."

"Kadın, barlardan erkek toplardı. Belki de biri manyaktı."

"Ve cebinde de dişçi neşteri vardı, öyle mi?"

"Ha!" Fincanını kaldırıp kahvesinden bir yudum aldı. "Belki de o akşam bulduğu erkek dişçiydi. Ama dişçilerin de ceplerinde neşter taşıdıklarını sanmam ya."

"İş saatleri dışında manyak katillerden başka. Kadını bir işçi öldürmüş olsa bile üstünde neşteri bırakmazdı. Hayır, biri Craig'in cinayetle suçlanması için muayenehaneden bir neşter çalmış olmalı. Bu da katilin bir yabancı olmadığını ve cinayetin de önceden tasarlandığını gösterir. Bu planlanmış bir iş ve katil de bir nedeni olan, Crystal Sheldrake'in yaşamına girmiş olan biri. Bu da onun yaşamı hakkında bir şeyler öğrenmemizin gerektiği anlamına gelir."

"Nasıl?"

"Güzel soru. Biraz daha kahve ister misin?"

"Hayır. Bernie, kadın belki bir günlük tutuyordu, ha? Kadınlar hâlâ günlük tutarlar mı?"

"Ne bileyim ben?"

"Ya da gelen aşk mektuplarını saklıyordu. Kiminle görüşüğünü anlayabileceğimiz bir şey. Eğer onun dairesine girebilersen... ne oldu?"

"At çalındı bile."

"Ne?"

"Evlere biri öldürülmeden önce girilir. Bir kere cinayet işlendikten sonra polis gayet etkili çalışmaya başlar. Kapıyı ve pencereleri mühürler ve arada sırada evi kontrol ederler. Ayrıca katilin geride bırakmış olacağı şeyleri araştırırken günlük ve mektup gibi şeyleri de alıp götürürler. Hem ben bir günlük ya da aşk mektubu olduğunu sanmıyorum."

"Neden?"

"Crystal'ın o tip bir insan olduğuna sanmıyorum."

"Ama onun nasıl biri olduğunu nereden bilebilirsin? Onunla hiç karşılaşmamıştın, değil mi?"

Garson kadınla göz göze gelip havada yazı yazma işaretini yaparak Jillian'ın sorusunu savuşturdu. İlk kez olmayarak bu pantomimi kimin icat ettiğini ve bununla karşılaşan ilk garsonun neler düşündüğünü aklımdan geçirdim. Beyefendi benim kalemimi mi istemişlerdi? "Bir ailesi olmalı, değil mi? Onlarla ilişki kurup kendini kolejden arkadaşısı olarak yutturabilirsin" dedim.

"Hangi kolejden?"

"Bilmiyorum ama onu da gazetede yazıdan öğrenebilirsin."

"Ben ondan gencim. Aynı yıl okulda olamazdık."

"Kimse sana yaşını soracak değil. Herkes yas içinde olacak. Ayrıca bunu telefonda da yapabilirsin. Kadının yaşamını orasından burasından didikleme ve ortaya bir erkek adı çıkıp çıkmayacağını araştırmanı istiyorum. Belki de bir ya da birkaç tane sevgilisi vardı, bu da bize bir başlama noktası sağlar."

Jillian sözlerimi düşündü. Garson kadın hesabı getirdi, parayı çıkarıp ödedim. Kaşlarını çatmış, düşünmekte olan Jillian yarısını ödemeyi teklif etmedi. Eh, bir önemi yoktu, nasıl olsa onun tostunun yarısını ben yemiştim.

"Bir denerim" dedi.

"Bir iki telefon et bakalım ne olacak. Adını verme. Ve Craig'in seni araması olasılığına karşılık da evden pek uzaklaşma. Onun telefon edip edemeyeceğini bilmiyorum ama avukatı seni arayabilir."

"Peki, seni nasıl bulacağım, Bernie?"

"Bulman güç olabilir. Rehberde Yetmiş Birinci Sokak'ta numaram yazılı. Ama evde pek olmayacağım. Ben seni ararım. Rehberde numaran var mı?"

Yoktu. Cüzdanından çıkardığı bir güzellik uzmanının randevu kartının arkasına numarasını ve adresini yazdı. Sekiz gün önce Keith adında biriyle randevusu vardı. Ama gidip gitmediğini bilemezdim.

"Sen ne yapacaksın, Bernie?"

"Ben birini arayacağım."

"Kimi?"

"Bilmem. Ama kadını bulduğumda anlayacağım."

"Kadın mı? Onu nasıl tanıyacaksın?"

"Çok neşeli bir barda ciddi bir şekilde içiyor olacak."

Adı Nekahat Bar'dı. Kokteyl peçetelerinin üzerinde hemşire karikatürleri vardı. Benim hatırladığım tek karikatürde bir Florence Nightingale sırttan bir doktora bu kadar makat termometresini ne yapacağını soruyordu. Eter Fizz, Damariçi Özel ve Otopsi adlı içkilerin tanesi iki üç dolardı.

Bütün bu özelliklerine karşın bara hastanelerden pek müşteri gelmiyor gibiydi. Bar Gramercy Parkı'nın birkaç blok aşağısında Irving Meydanı'nda olduğundan Bellevue hastanesinden epey uzak sayılır. Müşterileri de hep o civarda oturan ya da çalışan insanlara benziyorlardı. Ve neşeli bir yerd de. Biraz daha neşeli olsaydı oradan uçup giderdi. Frankie'nin içki alışkanlığı Nekahat Bar'ı gerçeklere sıkı sıkıya bağlı tutacak derecedeydi. Bir kokteyl her zaman ciddi bir şeydir. Ama bir hafta içi öğleden sonrasında, saat dörtte bir dizi kokteyl bayağı ciddidir.

Nekahat Bar'a gelene kadar epey uğraşım olmuştu. Önce evime gitmiş, sonra bir taksiye atlayıp Yirminci Sokak'a gelip turlarıma başlamıştım. Önce Lexington Caddesi'nde lüks bir mezeciden küçük bir şişe ithal zeytinyağı aldım, bir köşeye gizlenip güzelce içtim. Yoğun içkiyle geçecek bir geceden önce mideyi böyle yağ ile sıvamak gerektiğini bir yerde okumuştum. Zeytinyağını içer içmez de barları tek tek dolaşmaya başladım, Lexington ve Üçüncü Cadde'yi dolaştıktan sonra Nekahat Bar'a vardım. Bu yerlerin her birinde Crystal Sheldrake hakkında konuşmak isteyen birinin bulunmadığını anlayana kadar birer Kadeh şarap içmiştim. Beyzbol

hakkında konuşmaya hevesli iki kişiyle Texas hakkında konuşmak isteyen birini buldum ama ondan ileriye gidemedim.

Frankie'ye rastlayana kadar. Frankie kıvrıkcık kara saçlı, Uzun boylu, aksi yüzlü bir kadındı, Nekahat Bar'da oturmuş kokteylini yudumluyor, Virginia Slim sigarası içiyor ve epey boğuk bir sesle 'One For My Baby'yi mırıldanıyordu. Benim yaşımda olduğunu tahmin ettim ama gece bastırıldığında herhalde çok daha yaşlı olacaktı. İçki insanı öyle yapardı işte.

Görür görmez numarasını vermiştim. Tam Crystal'e göre bir yerdin ve Frankie de tam Crystal'e göre biriydi. Bara gittim, barmene bir şarap ısmarladım ve Frankie'ye yanındaki taburenin boş olup olmadığını sordum. Benimki biraz cüret oluyordu doğrusu -tezgâhın ta öteki ucunda önlerindeki kibritlerle oynayan satıcı tipli iki kişi vardı yalnızca. Ama Frankie aldırmadı.

"Hoş geldin, arkadaş" dedi. "Dişçi olmadığın sürece yanımda istediğin kadar oturabilirsin." Turnayı gözünden vurmuşum!

"Bak sana ne diyeceğim, Bernie" dedi. "O bu dünyanın tuzu biberiydi. Demek onu sen de tanırdın, ha?"

"Yıllar önce."

"Doğru, yıllar önce. Evlenmeden önce. O katil diş sökücüsüyle evlenmeden önce. Ağzımdaki bütün dişler çürüse de, bir daha asla o heriflerden birine gitmeyeceğim. Canları cehenneme, tamam mı?"

"Tamam, Frankie."

"Zaten ağzıma çiğneyecek bir şey sokmuyorum ki. Yiyeceğin canı cehenneme, içtiğim sürece yemekten bana ne! Tamam mı?"

"Tamam."

"Crystal bir hanımefendiydi. Sapına kadar hanımefendiydi. Tamam mı?"

"Hem de nasıl."

"Çok haklısın." Parmağını barmenden yana salladı. "Roger, sevgilim, bunlardan bir tane daha ver bakalım. Ama bu kere yalnızca konyak olsun, nane likörü de istemem, tamam mı? Çünkü giderek diş macunu tadı vermeye başladı ve ben dişçileri hatırlamak istemiyorum. Oldu mu?"

"Tamam" diyen Roger kadının kadehini alıp temiz bir kadeh çıkardı. "Konyak demek? Konyak ve buz mu?"

"Buz istemem. Buz insanın midasını parçalıyor. Ayrıca damarları da büzüyor. Nane likörü de insanda şeker hastalığı yapar. Bunları içmemem gerek aslında. Bernie, bütün gece o sodalı şarabı içemezsin."

"İçemez miyim?"

"Bir kere soda iyi değildir. Kabarcıklar damarlarına yerleşince vurgun yersin. Tıpkı dalgıçlar gibi. Bunu herkes bilir."

"Ben hiç duymamıştım, Frankie."

"Eh, şimdi öğrendin işte. Ayrıca, şarap kanı çürütür. Şarap üzümünden yapılır ve üzümdeki enzimler de insanı berbat eder."

"Konyak da üzümünden yapılır."

Frankie ters ters baktı yüzüme. "Öyle, ama damıtılır. O da üzüm suyunu temizler."

"Ya?"

"Sağlığını berbat etmeden hemen bırak o şarabı. Başka bir şey iç."

"Şimdilik bir bardak su içsem."

Kadın dehşet içinde kaldı. "Su mu? Bu kentte mi? New York City musluklarından akan şeyin büyülmüş fotoğraflarını görmedin mi hiç? New York suyu korkunç mikroplarla doludur. İçinde alkol olmayan su içmek hastalığa çağrı çıkarmaktır."

"Ya?"

"Dur sana bir bakayım, Bernie." Hafif yeşilliği olan açık kahverengi gözleri güçlükle benimkileri buldu. "Skoç" dedi. "Buzlu Cutty. Rodge, sevgilim, Bernie'ye buzlu bir Cutty Sark getir."

"Bilemiyorum, Frankie."

"Sus da iç işte. Crystal'ın anısına kurtlu bir bardak su mu içeceksin? Kaçık mısın nesen sen? Sus da viskini iç."

Frankie "Bak, şuradaki Dennis Crystal'e hayrandı" dedi. "Öyle değil mi, Dennis?"

"Esaslı kadındı" dedi Dennis. "Onu herkes severdi, değil mi?"

"Kapıda görüldüğünde içersi aydınlanırdı" dedi Dennis. "Kesinlikle. Ve şimdi ölü ve bu korkunç bir şey. Kocasını öldürmüş, değil mi?"

"Dişçi."

"Ne yapmış, tabancayla mı öldürmüş?"

"Bıçaklamış."

"Pis iş."

Bir iki kadeh önce Nekahat Bar'dan ayrılmış ve Frankie'nin ısrarıyla köşenin öte yanındaki Joan'un Yeri'ne girmiştik Burası daha küçük ve daha aydınlık bir yerdi. Karşımıza çıkan Dennis de, Üçüncü Cadde'deki bir garajın sahibiydi. Dennis viskisinin ardından küçük bir kadeh bira içiyordu. Frankie konyağına devam etmekteydi ve ben de aldığım emir üzerine Cutty Sark'ı sünger gibi emmekteydim. Bu hareket yolunun akıllıca bir şey olduğu konusunda kuşkularım varsa da, her kadehten sonra fikir biraz daha mantıklı görünmeye başlamıştı. Kendi kendime içmeye başlamadan önceki küçük zeytinyağı şişesini hatırlatıyor, yağın midemi sıvaması nedeniyle viskinin bir zararı olmayacağını hayal ediyordum. İçki boğazımdan mideme inecek, kaygan midede durmadan barsaklara kayacaktı.

Ama yine de kanıma biraz alkol karışmıyor değildi...

"Biraz kadeh daha" diyordu Dennis. "Jimbo, sen de bir kadeh iç bakalım. Frankie'ye bir konyak, dostum Bernie'ye de bir Cutty daha."

"Ama ben..."

"Hey, ben ısmarlıyorum, Bernie. Dennis ısmarlayınca herkes içer."

Dennis ısmarladı ve hepimiz içtik.

Frankie, Tavuk Dişi'nde, "Bernie, seni Charlie ve Hilda'yla tanıştırayım" dedi. Bu Bernie"

"Adım Jack'tır" dedi Charlie. "Frankie, sen de adımın Charlie olduğuna saplandın kaldın. Jack olduğunu çok iyi biliyorsun."

"Aynı şey değil mi?" dedi Frankie.

"Tanıştığımıza memnun oldum" dedi Hilda. "Sen de herkes gibi sigortacı mısın?"

"Lanet bir dişçi değil" dedi Frankie.

"Ben hırsızım" dedi altıncı ya da yedinci Cutty Sark.

"Ne?"

"Kedi hırsızı."

"Doğru" dedi biri. Jack ya da Charlie. Dennis de olabilirdi.

"Onları ne yaparsın?" diye sordu Hilda.

"Neyi ne yaparım?"

"Kedileri."

"Fidye istermiş."

"Bu işte para var mı?"

"Gerçekten ne iş yaparsın?" diye sordu Charlie/Jack.

"Yatırımcıyım."

"Esaslı iş."

"Benim eski kocam iyi ki muhasebeciymiş" dedi Hilda. "Böyle konuşacağım hiç aklıma gelmezdi. Ama muhasebecinin seni öldüreceğinden de korkmazsın."

"Bilemem" dedi Dennis. "Bence onlar insanı kuruş öldürürler."

"Ama bıçaklamazlar,"

"Bıçaklanmak çok daha iyi. İşi bir kerede bitirirsin. İnsanlar garaja bakınca gördükleri tek şey her gün kasaya giren paradır. İşin sıkıntısını hiç bilmezler. O tuttuğun çocuklar çamurluğu bir



sürttüler mi, sen bir daha başağrısından kurtulamazsın. Hiç kimse bir garajın meydana getirdiği ruhsal gerilimi bilemez."

Hilda elini adamın koluna dayadı. "Senin işini kolay sanıyorlar, ama hiç de kolay değildir, Dennis" dedi.

"Elbette. Ve sonra bir insanın neden içtiğini sorarlar. Benimki gibi bir işi ve benimki gibi bir karısı olan bir insan günün sonunda biraz rahatlamak ihtiyacındadır."

"Sen esaslı adamsın, Dennis."

Ben bir telefon etmek için izin istedim, ama telefona gittiğimde kimi arayacağımı unuttum. Onun yerine tuvalete gittim. Pisuarın üzerinde pek çok kadın adı ve telefon numarası yazılıydı ama Crystal'inkini göremedim. Ne olacağını anlamak için numaralardan birini aramayı düşündüm. Ama sonra bunun ayık bir insanın yapacağı şey olmadığına karar verdim.

Bara döndüğümde Charlie/Jack birer içki daha ısmarlıyordu. "Seni unutmuştum" dedi. "Cutty değil mi?"

"Evet."

"Hey, Bernie, iyi misin? Biraz rengin kaçmış gibi."

"Zeytinyağından."

"Ne?"

"Bir şey değil" diyerek kadehime uzandım.

8

Pek çok bar, pek çok konuşma, bilincime girip çıkan pek çok insan vardı. Ben de sanki sisler arasında ilerleyen bir otomobildemişim gibi bulanık bir bilinçliliğe durmadan girip çıkmaktaydım.

Birden yürüdüğümü ve o gece ilk kez yalnız olduğumu fark ettim. Nekahat Bar'dan bu yana yanımda olan Frankie'yi kaybetmişim. Yürüyordum ve birden kendimi Gramercy Parkı'nın önünde buldum. Demir kapıya gidip tutundum. Destek almak için değil yalnızca iyi bir fikir olarak görüldüğü için.

Park boştu, en azından görebildiğim kadarıyla. Kilidi maymuncukla açıp girmeyi düşündüm. Böylece köpekler ve yabancılar bakımından emniyette olurum. O güzelim yeşil sıralardan birine uzanır, gözlerimi kapatır ve buzlar üzerinde giden Cutty'leri sayardım. Ve bir süre sonra da nasıl olsa... nasıl olsa ne?

Tutuklanırdım herhalde. Gramercy Parkı'nda sızan serserilere iyi gözle bakılmazdı.

Sallanmadığını bildiğim halde bana sallanıyormuş gibi gelen kapıya tutunmayı sürdürdüm.

Koşan biri geçti yanımdan ya da yanımdan geçen biri koştu, her nasıl isterseniz. Belki de Bayan Bilmemkimle konuştuğumda parkın çevresinde koşan kişiydi. Neydi adı? Taylor mu? Tyler mi?

Her neyse. Koşan adamın da aynı kişi olup olmamasının önemi yoktu. Kadın koşmak konusunda ne demişti? "Bu kadar komik görünen bir şey insanın sağlığı için yararlı olamaz."

Bunu düşündüm ve sonra da benim de demir kapıya öyle umutsuzca yapışmış halimle epey komik görüldüğümü düşündüm. Ben böyle düşünürken koşan adam lastik ayakkabılarını betona vura vura bir daha geçti. Parkın çevresini dönmek bu kadar çabuk mu sürmüştü? Yoksa bu bir başkası mıydı? Ya da zaman duyguma garip bir şeyler mi olmuştu?

Uzaklaşan adamın ardından, "Koş bakalım" dedim. Ama bunu içimden mi, yoksa yüksek sesle mi söylediğimi asla bilemeyeceğim. "Sokakta yapıp da atları korkutma da."

Sonra bir taksideydim; sürücüyü adresimi söylemiş olmalıyım ki, daha sonra, evimden bir blok aşağıdaki trafik ışığını beklediğimizi fark ettim. "Burası iyi" dedim. "Yolun geri kalanını yürürüm. Temiz hava ihtiyacım var."

"Hem de nasıl!" dedi sürücü.

Adama parasını, bahşişini verirken ve ardından bakarken hep verecek uygun bir karşılık düşünüyordum. Sonunda, "Ya, öyle mi?" diye bağırma kararı verdim ama sonra da bundan fazla etkilenmeyecek kadar uzaklaştığını düşündüm. Ciğerlerimi temiz havayla birkaç kere doldurup yürümeye başladım.

Kendimi berbat hissediyordum, içim içmek istemediğim içkiyle doluydu, beynim uyuşmuş, elim ayağım titriyordu. Ama evime doğru ilerliyordum ve ev dediğin yer, kirası biraz aşırı iki oda olup insanın içine yalnızlık salsana bile iyi bir duyguydu. Hiç olmazsa burada nerede olduğumu biliyordum. West End Caddesi'yle Yetmiş Birinci Sokak'ın köşesinde durup çevreme baktım mı, tanıdığım şeyleri görebilirdim.

Örneğin, köşebaşındaki kahveciyi tanımıştım. Dal gibi bir adamın gezdirdiği koca köpeği de. Karşı kaldırımda komşum Bayan Hesch, ağzının kenarından hep sarkan sigarasıyla mezeciden bir ekmek, aşağı köşedeki gazeteciden bir Daily News almış dönüyordu. Ve bütün yaşamınca kestane rengi üniformasıyla pala bıyığı arasında bir seçim yapmaya çalışan kapıcım Kaçık Felix'i de tanımıştım. Ve Felix'le konuşan da önüme sık sık çıkmış olan yoksul ama namussuz polis memuru Ray Kirschmann'dı. Ve sokağın karşısında...

Bir dakika!

Ray Kirschmann'a bir daha baktım. Evet, oydu. Bizim Ray. İyi ama benim apartmanın holünde kapıcımla ne konuşuyordu?

Kafamdaki örümcek ağlan birden temizlenmeye başladı. Aniden ayılmış değildim, ama öyle bir şey de olmuş gibiydi. Bir an durup neler olduğunu düşünmeye çalıştım. Sonra bu gibi şeyleri zamanım olduğunda düşünmenin daha doğru olacağını düşündüm. Ve şimdi zamanım yoktu. Hemen, gölgeler arasına süzülüp Ray'ın beni görmediğinden emin olmak için bir kere daha baktıktan sonra duvarların dibinde kalarak Yetmiş Birinci Sokak'ta doğuya doğru yürümeye başladım. Birkaç adımda bir dönüp çevrede başka polis olup olmadığına bakarken bu hareketimin beni kuşkululu birine benzeteceği aklıma geldiğinde o kocaman köpeğin ya da onun türünden birinin kaldırıma bıraktığı bir andaca basıverdim. Bastığım şeyin tam tanımı olan bir küfür savurdum. Ayağımı sildim ve Broadway'e doğru yürürken rastladığım bir taksiye atladım. "Nereye?"

"Bilmem" dedim. "Kent merkezine doğru hele yola koyul, sonra düşünürüz." Sürücü fazla dikkatimi gerektirmeyen bir şey söylerken ben de cüzdanımdan Jillian'ın verdiği kartı çıkarttım.

"Keith'le randevu" diye söylendim. "Ama bu ne işe yarar ki? Neredeyse iki hafta önceydi."

"Sen iyi misin, ahbab?"

"Hayır" dedim. Kartı çevirip oradaki yazıyı okudum. "RH7-1802" diye okudum. "Oraya gidelim."

"Bayım?"

"Ne var?"

"O telefon numarası."

"Öyle mi?"

"Rhinelander yedi, santraldir. Benim telefon numaramın hepsi rakamdır ama bazılarında hâlâ harf de var. Bence öylesi çok daha havalı ya."

"Ben de aynı fikirdeyim."

"Ama seni bir telefon numarasına götüremem."

Gözlerimi kısarak, "Adres hemen altında" dedim. Ama harflerin gözlerimin önünde kıpır kıpır olduklarını söylemedim.

"Bana da okumak ister misin?"

"Az sonra okuyacağım, hele biraz sabret."

Jillian Seksen Dördüncü Sokak'ta, nehirden iki blok beride bir apartmanda oturuyordu. Zilini bulup çaldım ve bir şey olmasını beklemeyerek içeriye girmeye hazırlanırken, dahili mikrofondan kim olduğumu sordu. Beni duyunca kapıyı açan otomatığe bastı. Üçüncü kata çıkınca onu üzerinde mavi kadifeden bir sabahlıkla kapıda buldum.

"Bernie? İyi misin?"

"Hayır."

"Sanki... Neyin var?"

"Sarhoşum" dedim. Jillian yana çekildi, tek odalı küçük daireye girdim. Bir kanape yatağa dönüştürülmüştü ve beni içeri almak için oradan kalkmış olduğu anlaşılıyordu.

"Sarhoş musun?"

"Sarhoşum. Zeytinyağı, beyaz şarap, soda ve viski içtim; Soda vurgun yapıyor ve buz da midemi parçaladı."

"Buz mu?"

"Midemi parçaladı. Aynı zamanda damarları da büzer. Nane likörü şeker yapar ama ondan-uzak durdum." Kravatımı çıkarıp cebime soktum, ceketimi çıkarıp bir iskemleye doğru nişanladım. "Zeytinyağının ne yaptığını bilmiyorum ama iyi bir fikir olmadığını anladım artık."

"Ne yapıyorsun?"

"Soyunuyorum. Başka bir şey yapıyorsa mı benziyorum yoksa? Crystal hakkında çok şey öğrendim. Sabaha hiç olmazsa bir kısmını hatırlayacağımı umuyorum. Şu anda hiçbir şey hatırlamıyorum."

"Pantolonunu çıkarıyorsun."

"Elbette. Ama önce ayakkabılarımı çıkarayım, değil mi? Genelde sırasını şaşırmam ama bu gece berbat durumdayım. Şarap üzümden yapılır ve insanın kanını zehirler. Konyak damıtıldığı için temizler."

"Bernie, ayakkabıların..."

"Biliyorum. Apartmanımın aşağı holünde bir polis ve ayakkabımda ise daha berbat bir şey var. Hepsini biliyorum."

"Bernie..."

Yatağa girdim. Yalnızca bir yastık vardı. Onu aldım, başımın altına yerleştirdim, örtüyü çektim ve gözlerimi kapatarak dünyadan uzaklaştım.

9

Altı yedi saatlik uyku, dört aspirin ve üç fincan kahve sonrasında sis dağılmaya başladı. Hasır bir koltukta bir iskemlede oturup dizi üzerinde bir fincanı dengede tutmaya çalışan Jillian'a baktım. İlk kez olmayarak, "Özür dilerim" dedim.

"Boşver, Bernie."

"Gece yarısı gelip seni rahatsız ettim. Öyle soyunup yatağına atladım. Bunda gülecek ne var?"

"Sanki ırzıma geçmişsin gibi konuşuyorsun, içkiyi biraz fazla kaçırmışsın, hepsi o kadar. Ve kalacak bir yere ihtiyacın vardı."

"Bir otele gidebilirdim. Eğer düşünecek kadar kafam olsaydı."

"O durumda sana bir oda verecek yer bulmakta güçlük çekebilirdin."

Bakışlarımı indirdim. "Berbat durumdaydım herhalde."

"Eh, pek parlak olduğun söylenemez. Ha, ayakkabını temizledim."

"İşte özür dilemem gerek bir şey daha. İnsanlar kentte neden köpek beslerler ki?"

"Evlerini hırsızlardan korumak için."

"Eh, bu da geçerli bir neden." Biraz daha kahve içtim, sigara paketimi aranarak cebimi

yokladım. Sigarayı bir iki yıl önce bırakmıştım ama ara sıra elim hâlâ uzanırdı. Eski alışkanlıklar kolay kolay ölmüyor. "Şey, sen gece nerede uyudun?"

"Koltuğun üstünde."

"Gerçekten özür dilerim."

"Bernie, kes artık." Geceyi hasır koltukta geçirmiş biri olarak çok taze görünüyordu. Üzerinde blucin, toz mavi bir kazak vardı ve çok esaslı görünüyordu. Benim üzerimdeyse dün geceki kıyafetim vardı. "Dün gece Crystal hakkında bir şeyler öğrendiğini söylemiştin" dedi.

"Evet."

"Ama fazla bir şey hatırlamıyordun."

"Öyle mi?"

"Evet. Ya da düşünemeyecek kadar yorgundun. Şimdi hatırlıyor musun?"

Hatırlamam birkaç dakika sürdü. Arkama yaslanıp gözlerimi kapattım, belleğimi biraz dürtükledim ama sonunda hatırladım. "Üç adam" dedim. "Bilginin çoğunu Frankie adında bir kadından elde ettim. Kadının Crystal'ın içki arkadaşı olduğu anlaşılıyor. Ona rastladığımda sarhoştum, gece boyunca pek ayıldı denemez ama ama neden söz ettiğini biliyordum sanırım."

"Onun anlattığına göre Crystal eğlenmeyi seven bir kadınıymış. Yaşamdan tek istediği bir iki kadeh içki, biraz gülmek ve gerçek aşktı."

"Ayrıca bir milyon dolarlık mücevherat."

"Frankie mücevherden söz etmedi. Belki de Crystal barları dolaşırken fazla bir şey takmazdı. Her neyse, ondan edindiğim izlenime göre Crystal bardan yabancı erkek toplamazmış. Bara aslında içmek ve biraz da havadan sudan söz etmek için gidermiş. Ara sıra kafayı bulunca akşamın sonunda yeni biriyle eve döndüğü olurmuş ama genelde ilişkisi üç erkekle sınırlıymış." "Ve bunlardan biri mi öldürdü onu?"

Omuzlarımı silktilim. "Mantıklı bir tahmin. Her neyse, hayatında üç erkek varmış." O sabahın Daily News'ünü alıp, okuduğumuz haberi gösterdim. Adli tıp doktoru gazetecilere benim zaten bildiğim şeyi söylemişti. "Biri öldürüldüğü gece onunla yatmış. Ya katil ya da başka biri. Ve bu da gece daha erken bir saatte olacağından içkiden kafayı bulup bir yabancıyı evine götürmüş olamaz."

"Bilemiyorum, Bernie. Craig'in anlattıklarına göre Crystal bu Frankie'nin sandığından daha sürtükmüş sanırım."

"Craig önyargılıydı. Kadına nafaka ödüyordu."

"O da doğru. Bu üç kişinin kim olduklarını öğrendin mi?" Başımı salladım. "İş burada çatallaşıyor. Kuşkuya düşürmemek için Frankie'yi sorguya çekemedim. Gece ilerleyince de savcılık oynayamayacak kadar kafayı bulmuştum. Frankie'nin Crystal'ın sevgilileri hakkında gerçekten ne bildiğini de tam olarak kestiremedim. İkisi evliymişler sanırım."

"Hemen hemen herkes evlidir."

"Öyle mi? Bense herkesin boşanmış olduğunu sanırdım. Ama Crystal'ın üçünden ikisi evliymiş." Ben dolapta pineklerken onunla yatan ve Bilmemkim'e gitmek için acele eden de diye düşündüm. "Biri avukat. Frankie ona ya Snoopy ya da Hukuk Finosu diyor. Adı John olabilir."

"Olabilir mi?.."

"Frankie ondan söz ederken, 'Johnny Carson Show'unun sunucusu Ed MacMahon'u taklit etti; 'Ve şimdi karşınızdadaa Johnny!' dedi bir iki kere."

"Johnny adında evli bir avukat."

"Evet."

"Eh, araştırma alanı epey daraldı desene."

"Değil mi? İkinci Evli Sevgili'yi bulmak daha kolay. Ressammış ve adı Grabow."

"Soyadı mı?"

"Herhalde. Bir de adı olacak elbette. Eğer fazla sanatçı olup soyadıyla idare etmiyorsa. Frankie, Grabow konusunda epey belirsiz konuştu."

"Bana katırsa belirsiz olmadığı konu yokmuş."

"Eh, biraz öyleydi, ama onun Grabow'la tanıştığını sanıyorum. En azından benim edindiğim izlenim bu. Ama Crystal barlarda birlikte içtiği için Finoyu çok görmüş. Frankie'nin adamı eğlendirici bulduğunu anladım. Ama beraber mi gülerlermiş, yoksa onunla alay mı edermiş, anlayamadım. Ancak Grabow hakkında bildiklerinin yalnızca Crystal'ın anlattıkları olduğu izlenimini edindim ki, bu da pek fazla bir şey olmayabilir bence."

"Ya üçüncüsü?"

"O kolay. Belki evli olmadığından ya da ben evli olduğumu sanmıyorum, o yüzden saklayacak bir şeyi yok demektir. Her neyse, Frankie onu tanıyor. Adı Kelle ve Örümcek Ağı'nda barmen. Dün gece gittiğim yerlerden biri de orasıydı."

"Onunla tanıştın demek?"

"Hayır. Onu aramaya gittik ama yerine Lloyd bakıyordu."

"Lloyd kim?"

"Dün gece Örümcek Ağı'nda barmenlik yapan herif. Esaslı içki hazırlıyor. Kelle'nin soyadını bilmiyorum. Frankie'nin de, aslında hiçbirinin soyadlarını bilmiyorum ya. Ama işinden ayrılmadığı takdirde Kelle'yi bulmak güç olmayacak sanırım."

"Dün gece neden çalışmadığını merak ettim şimdi."

"Hiç bilemem. Anladığım kadarıyla barmenler sık sık birbirlerinin yerine çalışmış, Belki de televizyonda Kelle'nin' kaçırmak istemediği bir program vardı. Belki de Örümcek Ağı tişörtünden Crystal'ın kanını temizlemesi gerekiyordu. Ama o olamaz, fazla bir kan yoktu çünkü."

"Bunu nereden biliyorsun?"

Parlak bir soru. "Kalbinden bıçaklanmıştı. O yüzden fazla kan akmış olamaz."

"Ha."

"Şimdi durum şöyle" diye konuyu değiştirdim. "Hukuk Finosu, Ressam Grabow ve Barmen Kelle. Bir süre bunların üçü üzerinde duracağız sanırım."

"Nasıl?"

"Kim olduklarını öğrenebiliriz. Başlangıç olarak"

"Sonra?"

Sonra mücevherlerimin kimde olduğunu öğrenmek gelirdi ama bunu Jillian'a söyleyemedim. Jillian ne benim çalıntı cicilerle dolu Ultrarasüet evrak çantamı biliyordu ne de Crystal öldürüldüğünde B. G. Rhodenbarr'ın orada olduğunu.

"Ondan sonra bunlardan birinin Crystal'i öldürmek için bir nedeni olup olmadığını, bu insanlarla Craig'in bir ilişkisi olup olmadığını araştırırız. Katil, mahalledeki mağazada mızrak kalmadı diye dışı neşteri seçmiş olamaz. Eğer Grabow'un ağzında Craig'in yaptığı bir takma damak varsa ya da... Tanrım, bugün gerçekten aptalım. Beni en kötü durumumda görüyorsun, Jillian; dün gece sarhoş ve bu sabah sarhoşluğun ertesi günü. Ama seni temin ederim ki, kafamın içinde bir beyin vardır. Küçük ama yıllardır bana iyi hizmet etmiş olan bir beyin."

"Sen ne diyorsun kuzum?"

"Dosyaların. Craig'in dosyaları yani. Kelle, Grabow ve Fino. Craig'de her hastası için bir dosya var değil mi? Frankie eğer adında yanılmamışsa ve Grabow da hastasıysa hemen buluruz. Gerçek adını öğrenene kadar Kelle'yi bulmak daha güç olacak, ama bu da uzun sürmez, sonra da Craig ile onun tanışıp tanışmadıklarını araştırırsın. Avukat Johnny konusunda bir sorun var. Hastalarını mesleklerine göre sınıflandırmamışsınızdır herhalde."

Jillian başını salladı. "Kâğıtta iş adresi yeri var ama genellikle kendi patronlarıysa orayı boş bırakırlar. Ama ben ne yapacağımı biliyorum."

"Ne?"

"Avukattan başka bir meslekte olan bütün John'ları ayırırım, sonra da bunları Sarı Sayfalar'daki avukat adlarıyla karşılaştırırım. Avukatların hepsinin rehberde bulunacaklarını sanmam ama sence yine de bir işe yarar mı?"

"Biraz uzak bir olasılık olarak görünüyor. Ve çok çalışma gerektiren bir iş."

"Biliyorum."

"Ama zaman zaman biri saman yığını karıştırır ve bir iğne bulur. Eğer uğraşmak gözünü yıldırmıyorsa..."

"Yapacak başka işim yok nasıl olsa. Hiç olmazsa yardım ediyordum gibi hissederim."

"Bir kaçağı evinde saklıyorsun" dedim. "Bu da bir şeydir."

"Sen gerçekten kaçak mısın? Apartmanın holünde bir polis görmüş olman onun seni beklediği anlamına gelmez ki. Belki de başka bir kiracı için gelmişti."

"Örneğin, Bayan Hesch. Asansörde sigara içtiği için kadını tutuklayacaktı belki."

"Ama o daha önce gördüğümüz polislerden biri değil, Bernie. Neden seni o arasın ki? Eğer ötekiler olsaydı anlardım... neydi adları..."

"Todras ve Nyswander. Todras kötü gülümsemesi olan granit parçasıydı. Nyswander de Çakal Wilbur."

"Eğer seni onlar bekliyor olsalardı kaygılanmak için bir nedenin olabilirdi. Ama ben sanmıyorum ki... bu da kim?"

Kapı zili bir daha çaldı.

"Ben dün gece buraya saat birde falan geldim" dedim. "Bir saat önce de gittim. Benim hırsız olduğumu bilmiyorsun. Ben işim hakkında pek konuşmam ve zaten birlikte çikalı çok olmadı. Bana haber vermemişsen de, benden başka erkeklerle de görüşüyorsun."

"Bernie, ben..."

"Dinle beni. Düğmeye az sonra basarsın. Aşağıdalar ve kapıyı kırıp girecekler. Craig'in sevgilisi olduğunu kendiliğinden söylemen de iyi bir şey olabilir, ancak ikimizi de oyalyorsun, ne Craig benimle ilişkini biliyor ne ben onunla ilişkini. Şimdi dahili telefonda seslen. Herhangi bir New York polisi koca kışını iki kat yukarı çıkaramadan ben toz olabilirim."

Jilian duvardaki düğmeye bastı. "Evet? Kim o?"

"Polis."

Jilian bana baktı. Başımı salladım. Aşağı kapının düğmesine bastı. Kapıyı açıp dışarı bir adım attım. "Bir sakladın ama benim kaçak olduğumu bilmediğin için bu suç sayılmaz. Aslında bana kimse kaçak olduğumu söylemiş değil. Polise işim hakkında yalan söyledim ama neden söylemeyecektim ki? Senin bilmeni istememiştim. İkimize de bir şey olmayacak. Ben seni daha sonra ya burada ya da muayenehanede ararım. Dosyaları araştırmayı unutma."

"Bernie..."

"Vaktimiz kalmadı." Elimle bir öpücük yollayıp dışarı çıktım.

Todras ile Nyswander üç kat çıkana kadar benim bir kat çıkmak için bol bol zamanım vardı. Üst katın sahanlığında durup kapıyı vurmalarını bekledim. Kapı açıldı, içeri girdiler. Kapı kapandı. Onlara rahat etmeleri için bir süre tanıdıktan sonra aşağı indim, kapının yanında durup içeri kulak verdim. Sesler duyuyordum ama konuşmaları seçemiyordum. Üç kat daha indim ve cebimden kravatımı çıkarttım, sonra da ne kadar buruşuk olduğunu görünce yine cebime tıktım.

Güneş, olması gerekenden daha parlak olmalıydı ki, bir an gözlerimi kırıştıtırırken bir ses duydum.

"Ooo, eski dostum Bernie'ymiş."

Parayla satın alınabilecek polislerin en iyisi koca kışlı mavi beyaz bir polis otomobilinin çamurluğuna dayamış bana bakıyordu.. Geniş suratında tembel bir gülümseme ve tahammül edilmez bir kendini beğenmişlik vardı.

"Merhaba, Ray. Görüşmeyeli çok oldu."

"Neredeyse yıllar geçti, değil mi?" Arabanın arka kapısını koltuğa doğru başını salladı. "Atla bakalım. Bu güzel sabah biraz dolaşalım. Bir hücre falan gibi kapalı bir yerde olacak gün değil doğrusu. Atla bakalım, Bernie."

Atladım.

10

New York'ta her blokta kaldırım boyunca belirli aralıklarla sıralanmış yangın muslukları vardır. Bunlar herhalde polislerin park edecek yer bulmak için fazla dolaşmamaları için oraya yerleştirilmiştir. Ray de arabasını onlardan birinin önünden çekerken iki arkadaşını kıl payıyla kaçırdığını söyledi. "Sivil giyinmiş iki kişi" dedi. "Ben üniformamı giymekten memnunum. Onları kıl payıyla kaçırmış olmalısın. Belki de sen merdivenden inerken onlar asansörle çıkıyorlardı."

"Asansör yok."

"Sahi mi? Öyleyse karşılaşmaman yazık olmuş doğrusu, Bernie. Ama kendileriyle dün tanışmışsın sanırım. Seni yukarda bulamayacaklar şimdi, aşağı inince benim de sıvıştığımı görecekler. Gittiğime üzüleceklerini sanmam ya. Buraya kendi otomobilleriyle geldiler ye ben de arkalarına takıldım. Ama benden kurtulmak istediklerini de hissetmedim değil. Polisi alıp da üstüne bir takım elbise geçirirsen tavrı hemen değişir, bilmem anlatabiliyor muyum? Aniden insan ırkının bir. üyesi olduğunu sanır, sıradan bir polis olduğunu unuttur. Bir sigara ister miydin, Bernie?"

"Birkaç yıl önce bıraktım."

"İyi etmişsin. Karakter sağlamlığını gösteren bir davranış. İradem olsaydı ben de bırakırdım. Halanın Bronx'ta öğretmenlik yaptığı saçmalığı da nereden çıktı?"

"Eh, anlarsın işte, Ray."

"Doğru, anlarım."

"Kızı etkilemeye çalışıyordum. Tanışalı çok olmamıştı zaten. Polislerden biri adımı hatırlamış olmalıydı, ben de kızın suçlu bir geçmişim olduğumu bilmesini istemedim."

"Suçlu bir geçmiş."

"Evet."

"Ama o suçlu geçmiş geride kaldı. Artık sen Bay Doğruluk'sun."

"Öyle"

Sigarasından bir nefes alıp verdi. Dumanın çıkması, New York havasının içeri girmesi için camımı indirdim. Aslında pek anlamsız bir değıştokuştı bu ya. "Bu Sheldrake ile ne ilişkin var?" diye sordu.

"Kendisi dışçim olur."

"Benim de bir dışçim var. Yılda iki kere gel der ki, bu da bana yeter. Gidip muayenehanesinde oturmam. Hemşiresini de yatağa atmaya çalışmam."

"Sağlık bakımcısı."

"Her neyse. Sen boks meraklısı mısın, Bernie?"

"İmkân buldukça Garden'e giderim."

"Burası eskiden gerçekten bir boks kentiydi. St. Nicks Arena'yı hatırlıyor musun? Sonra Queens'de Sunnyside Gardens'de devamlı maç yapılırdı. Oraya gider miydin?"

"Birkaç kere gitmişliğim var. Yıllar önceydi, değil mi?"

"Uzun yıllar önce. Todras ve Nyswander'e bilet koçanını göstermene bayıldım. Tesadüfen cebindeydi, ha, gerçekten çok hoşuma gitti."

"Üzerimde aynı ceket vardı."

"Biliyorum. Ben kendime bir delil yaratmak isteseydim, koçanı ayrı bir ceketin cebine koyar, sonra ikisini de evime kadar götürüp dolabı arar ve sonra bulurdum. Böylesi daha iyi olurdu. Fazla göze batmazdı."

"Ben delil falan yaratmaya çalışmıyordum, Ray. O gece maça gitmiştim."

"Tamam. Eğer evine dönerken birinin atmış olduğu bir bilet koçanını almak için oradan geçmişsen, bu ilginç olurdu değil mi? Bu kamuoyunun delil gerektirecek bir olay olduğunu öğrenmesinden önce delil yaratmaya çalıştığını gösterirdi. O da Sheldrake'in karısının öldürüldüğünü ceset daha soğumamışken bildiğini gösterirdi ki, bu da çok ilginç bir bilgi olurdu senin için."

"Çok güzel" dedim, "insanın delili olmamasından kötü olan şey delili olması demek!"

"Ne demek istediğini çok iyi anlıyorum, Bernie. Ama Emniyette birkaç yıl geçirinca insan kuşkulu oluyor işte. Olayları olduğu gibi kabul etmek duygusunu kaybediyorsun. Bütün yaptığın bir maç bileti almak ve ben de seni suçluyormuşum gibi oldu şimdi, değil mi?"

"Ben olayı çözümlediğinizi sanıyordum, işi kocanın yaptığını düşündüğünüzü tahmin ediyordum."

"Neyi, cinayeti mi? Öyle görünüyor ve şu anda öyle bir rapor hazırlanıyor. Bir adam eski karısını öldürüyor ve kendi neşterini göğsünde bırakıyor. Bu imza kadar sağlam bir şey, değil mi? Her neyse, eğer olayı ben araştırıyor olsaydım durumun fazla derli toplu olduğunu düşünürdüm. Cebindeki o bilet koçanının da. Ama soruşturmayı ben yapmıyorum ve zaten lacivert üniformalı biri, cinayet gibi fantezi bir şeyden ne anlar ki? Bu işin hassas noktalarını anlamam için takım elbise giymek gerekir. O yüzden ben kendi işime bakarım, Bernie."

"Senin işin tam olarak nedir, Ray?"

"Güzel bir soru daha." Trafik ışığı yeşile dönünce etli elleriyle direksiyonu okşayarak direksiyonu sağa çevirdi. "Bunca yıl polislikten sonra hâlâ üniforma giyiyor olmamın nedeninin kurnaz biri olmamam olduğunu sanıyorum. Benim derdim aşikâr olanı ilk baştan görmem. Birinin cebinde bir bilet koçanı görürüm ve hemen aklıma onun kendisine delil yarattığı gelir aklıma. Bunun

bütün yaşamını başkalarının evinden eşyalar alarak geçirmiş bir adamda olduğunu görünce aklıma hırsızlık gelir. Elimde belli bir saatte başka bir yerde olduğunu kanıtlayacak delil bulmak için zahmete girmiş bir adam var. Ve ertesi sabah onu karısını öldürmüş bir dişçinin muayenehanesinde buluyorum. Ve ondan sonraki sabah dişçinin hemşiresinin yatak odasından parmaklarının ucuna basarak çıkarken yakalanıyor. Bütün bunlar karşısında kurnaz bir sivil memurun ne düşüneceğini bilemeni, ama benim ne düşündüğüm açıkça belli." Önümüzde bir UPS kamyonu trafiği tıkağı. Çevremizdeki sürücülerin bazıları duygularını belirtmek için kornalarını kullanıyorlardı. Ama Ray'ın acelesi yoktu.

"Nereye varmak istediğini anlayamadım" dedim.

"Bernie, bak bu trafik sıkışıklığının ortasında yalnızca ikimiz varız. Sadede gelelim, tamam mı? Bence şöyle oldu: Sheldrake'in karısının kolay bir lokma olacağını düşündün. Belki dişlerin doldurulurken kulaklarını açık tuttun, belki de ilişkide olduğun o hemşire bir şeyler söyledi. Ama her ne olmuş olursa olsun, Gramercy'ye girip bir iki kilit açmaya ve ortalıkta neler bulunabileceğine bir bakmaya karar verdin. Belki de Sheldrake gelmeden önce girip çıkmışsındır. Ama o zaman başka bir yerde olduğunu kanıtlamak için bir delil bulmana gerek kalmazdı, değil mi? Bak, sana bence ne olduğunu anlatayım. Oraya girdin ve kadını ölü buldun. Bir an oyalanıp ceplerini doldurdun ve sonra arkana bakmadan kaçtın. Eve dönerken Garden'in önünden geçip yerden bir bilet koçanı aldın. Sonra da ertesi sabah ilk iş olarak olup biteni izlemek ve başına bir iş gelmeyeceğinden emin olmak için Sheldrake'in muayenehanesine gittin."

"Bir şey çalındığını nereden çıkardın?"

"Ölen kadının Cartier vitrininde olduğundan çok mücevheri vardı. Oysa evinde bir iki teneke parçasından başka bir şey çıkmadı. Mücevherlerin kendi ayaklarıyla yürüyüp gittiklerini hiç sanmıyorum."

"Belki bir banka kasasında saklıyordur"

"Kimse mücevherlerinin tümünü banka kasasında tutmaz."

"Belki de Sheldrake almıştır."

"Doğru. Evi didik didik arayıp mücevherleri götürmem düşündü ama neşterini kadının kalbinde unuttu. Hiç sanmıyorum."

"Belki polisler almıştır."

"Soruşturma yapanlar mı? Bernie, sana şaştım doğrusu Cinayeti soruşturan insanların ölü soyabileceklerini mi sanıyorsun?"

"Böyle şeyler görülmüştür."

"Sahi mi? Berbat bir şey bence. Ama bu kere öyle bir şey olmadı, çünkü kadının kapısını kırdıklarında aşağı komşusu da yanlarındaydı. Biri seni gözetliyorken bir şey çalamazsın. Bunu bilmemene şaştım doğrusu."

"Eh, eğer mücevherleri çalmak için bir cesedin üstünden atlamak zorundaysan o hırsızlığı da yapmazsın, Ray. Ben de bunu bilmemene şaştım şimdi."

"Belki."

"Belkiden de öte."

Başını inatla salladı. "Hayır" dedi. "Bu konuda 'belki'den daha ileri gidebileceğimi sanmıyorum. Çünkü sen bir hırsızın yürekliliğine sahipsin, Bernie. O Loren Kramer hıyarıyla seni o evde nasıl kıstırdığımızı hatırlıyor musun? Yatak odasında bir ceset vardı ve sen ev boşmuş gibi davranıyordun."

"Ama hatırlarsan yatak odasında ceset olduğunu bilmiyordum. Tamam mı?"

Omuzlarını silkti. "Fark etmez. Sen bir hırsızın yürekliliğine sahipsin ve bütün bahisler suya düşmüştür. Aksi takdirde bir delil uydurmak için neden zahmete giresin?"

"Belki de maça gerçekten gittim, Ray. Bu hiç aklına gelmiş miydi?"

"Bir ara aklımdan gelip geçmişti."

"Belki de delil uydurmaya çalışmamın nedeni -ki gerekten maça olduğum için böyle bir şey yapmadım- başka bir yerde çalışıyor olmamdı. Ben mücevher delisi değilim. Onları satmak her



gün biraz daha güçleşiyor. Belki birinin para koleksiyonunu yürütüyordum ve o yüzden bir delil bulma ihtiyacını duydum. Çünkü bir para koleksiyonu sahibinin evinden ayaklanıp gittiğinde hep benim kapımı çaldığınızı biliyorum."

"Ben geçen gece para koleksiyonu çalınmış diye bir haber duymadım."

"Belki sahibi kent dışındaydı. Belki kaybını henüz fark etmemiştir."

"Belki de bir çocuğun kumbarasını çalmışsındır ve o da ağlamaktan polise haber vermeye vakit bulamamıştır."

"Belki."

"Belki de bokun kokusu yoktur, Bernie. Bana kalırsa kadının mücevherleri sende."

"Yok diyorum sana."

"Senin öyle demen gerekir. Ama bu sana inanmam gerekir demek değildir."

"Doğrusu bu diyorum sana." .

"Öyle ya. Kalacak daha iyi bir yerin olmadığı için geceyi Sheldrake'in hemşiresinin evinde geçirdin. Bana söylediğin her şeye inanıyorum, Bernie. O yüzden hâlâ bu lacivert üniformayı giyiyorum zaten."

Bir şey söylemedim, o da daha fazla konuşmadı. Bir süre sessizce yola devam ettik. UPS kamyoneti çoktan kaybolmuştu, biz de Manhattan ortalarında sokak sokak dolaşıyorduk.

"Ray?" dedim.

"Efendim, Bern?"

"İstediğin bir şey mi var?"

"Her zaman vardır. Hani Bir Numarayı Aramak diye bir kitap var. Bir kısmını Post'ta yayınlamışlardı. İnsanlara bencil olmalarını, herkesin kendi paçasını kurtarmasını öğüt veriyordu, Düşün bir kere, bizim çocukluğumuzda öğrendiğimiz şeyi öğrenmek için insanlar şimdi bir kitap satın almak zorunda kalıyorlar."

"Ne istiyorsun, Ray?"

"Bir sigara içer miydin, Bernie? Tüh, bıraktığını söylemiştin. Benim içmemin bir sakıncası var mı?"

"Dayanabilirim."

Sigarasını yaktı. "O mücevherler" dedi. "Sheldrake'in evinden aldığın mücevherler."

"Ben almadım diyorum sana."

"Senin aldığını varsayalım. Tamam mı?"

"Tamam."

"Ben hiç açgözlü olmadım, Bern. Yalnızca yarısını istiyorum."

11

Örümcek Ağı karanlık ve boştu, iskemleler masaların üstüne konulmuştu. Tabureler ters çevrilip bar tezgâhının üstüne sıralanmıştı. Camdaki bir menüde hafta içinde öğleleri açık olduğu belirtiliyordu. Ancak bugün Cumartesi'ydi ve ışıklan öğleden sonrasına kadar yakmayacaklardı,

Grabow. Grabow. Grabow. Bir otel lobisinde Manhattan telefon rehberini taradım ve ikisi kelimenin son harfini kullanmayan on tane Grabow buldum. Onunu da denedim. Altısı açılmadı. Diğer dördü Grabow adında bir ressam tanııyorlardı. Biri kayınbiraderinin boyacı olup iç ve dış boyalar yaptığını ama Orchard Park'ta oturduğunu söyledi. "Buffalo'nun bir mahallesidir" dedi. "Ama adını değiştirmemiştir, hâlâ Grabowski'dir. Bunun da aradığınız kişi olacağını sanmam."

Ona da teşekkür ettim ve tam otelden çıkıyordum ki, birden aklıma bir şey takıldı. Rehberi açtım ve bu kere Grabowski'leri taramaya başladım. Eğer işe yarasaydı iyi olacaktı ama bir sonuç çıkmadı, ve ben de bir sürü çeyrekten oldum. On yedi Grabowski'den on dört-on beşini bulmuştum ve tabii hiçbiri ressam değildi, duvar falan boyamıyordu, hatta boyama kitabı bile boyamış değillerdi.

En yakın banka Üçüncü Cadde'deydi. Orada para bozdurup bir avuç dolusu çeyrek aldım ve başka bir otelin lobisine gittim. Yolda telefon kulüpleri önünden geçtim ama bilmem neden

artık hiçbirinde rehber bulunmuyordu. Örümcek Ağ'na telefon edip henüz açılmamış olduğunu öğrendim. Sarı Sayfaları açıp bu defa avukatları aradım. Tam on sekiz sayfa avukat vardı. Çoğunun da adı John'du. Ama onları aramak için bir neden bulamadım. Birden aklıma Craig'in avukatı Carson geldi. Onu buldum ama müşterisini Errol Blankenship'e devrettiğinden bu yana hiçbir haber almamıştı. Benim kim olduğumu ve ne istediğimi öğrenmek istedi. Benim de bir dişçi ve Craig'in arkadaşı olduğumu söyledim. Bir ad uydurma zahmetine girmedim, zaten o da fazla üzerinde durmadı.

Errol Blankenship'i aradım. Dışarı çıkmıştı. Adımı ve adresimi bırakabilir miydim?

Grabow, Grabow, Grabow. Ressamlar bölümü bir tek sayfaydı ve bir tek Grabow bile yoktu.

Kendi adına galerisi olup olmadığını öğrenmek için sanat galerilerine de baktım.

Sonra bir de SoHo'da, Batı Broadway üzerinde Narrowback Galerisi'ni aradım. Tam pes edip başka bir yer arayacaktım ki, telefonu cırlak sesi bir kadın açtı. "Acaba bana yardımcı olabilir miydiniz? dedim. "Bir ay kadar önce bir tablo gördüm ve bir daha unutmadım, Ama ressam hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

"Anlıyorum. Durun da bir sigara yakayım. Tamam. Ne demiştiniz? Galerimizde bir tablo görmüştünüz."

"Hayır."

"Hayır mı? Nerde görmüştünüz peki?"

Nerede görmüştüm? "Bir arkadaşın arkadaşının evinde. Bir yıl önce Washington Meydanı Sergisi'nden satın almışlar."

"Anlıyorum."

Anlıyordu, ha? İnanılmaz bir şeydi bu. "Tek bildiğim şey ressamın adı. Grabow."

"Grabow mu?"

"Grabow." Adı geveledim.

"Bu ad mı, soyad mı?"

"Tablonun altında imzası öyleydi. Belki de kedisinin adıdır, bilemem, ama soyadı olması gerek sanırım."

"Ve şimdi de onu bulmak istiyorsunuz?"

"Evet. Ama ben resim hakkında pek bilgili değilim..."

"Ama iddiaya girerim ki, neden hoşlandığınızı biliyorsunuzdur."

"Bazen. Resimden fazla hoşlanmam, ama bunu çok beğenmişim, o yüzden aklımdan çıkmadı. Sahipleri satmak istemediler. Sonra aklıma ressamı bulup başka neler yaptığını öğrenmek geldi. Ama rehberde adına rastlamadım, kendisini nasıl bulacağımı da bilemedim."

"Bunun üzerine bizi aradınız."

"Evet."

"Keşke bunun için daha geç bir saati bekleseydiniz. Hayır, özür dilemeyin, zaten şimdiye kadar kalkmam gerekirdi. Rehberi baştan aşağı tarayıp karşınıza çıkan her galeriyi arıyor musunuz? Telefon şirketinin hissedarlarından olmalısınız herhalde."

"Hayır, ben..."

"Belki de zenginsiniz. Zengin misiniz?"

"Sayılmaz."

"Eğer zenginseniz, hatta yarı zenginseniz size Bay ya da Bayan Grabow'un yapmadığı çok güzel tablolar gösterebilirim. Neden gelip bir elimizdekilere bakmıyorsunuz?"

"Şey..."

"Çünkü elimizde Grabow yok. Ama Denise Raphaelson'un müthiş bir yağlıboya ve akrilik koleksiyonu var. Herhalde adını hiç duymamışsınızdır."

"Şey, ben..."

"Her neyse, işte kendisiyle konuşuyorsunuz. Etkilendiniz mi?"

"Elbette."

"Sahi mi? Neden acaba? Grabow diye bir ressam duyduğumu sanmıyorum. Bu kentte kaç milyon ressam var, bilir misiniz? Milyonlar olmasa bile tonlarca. Bütün galerileri arayacak mısınız?"

"Hayır" dedim. Sözümü kesmeyince, "Aslında ilk aradığım sizsiniz" diye devam ettim.

"Sahi mi? Bu şerefi neye borçluyum?"

"Galerinin adından hoşlandım. Narrowback Galerisi. Dar arka Galerisi yani."

"Bulduğum yer arkaya doğru daraldığı için koydum bu adı. Doğrusu Denise Raphaelson Galerisi koymadığım için üzülüyordum, bedava reklam falan olurdu. Ama bu adı verdiğim iyi olmuş, işte sonunda biri telefon etti. Bu Grabow'un resmi nasıldır?"

Ne bilecektim ben? "Modern gibi" dedim.

"Buna şaştım işte. Onun On Altıncı Yüzyıl Flaman ressamlarından biri olduğunu sanmıştım."

"Eh, soyut" dedim. "Geometrik biçimler."

"Onu herkes yapıyor. Nedenini bana sormayın. O türden gerçekten hoşlanıyor musunuz? Yâni, demek istediğim, insan ilginç renk ve biçimleri bir kere geçtikten sonra geriye ne kalıyor? Bence bu bekleme odası sanattır. Bununla ne demek istediğimi anladınız mı?"

"Hayır" dedim gayet şaşırılmış bir sesle.

"Yani bir bekleme odasına ya da bir hole falan asarsınız ve dekora uyar, herkes memnun olur. Ama bu nedir ki? Sanat açısından yani. Eğer bir dışçı muayenehanesine asarsanız sansasyon olur. Belki de siz dışçısınız ve halt etmiş oldum. Dışçı misiniz?"

"Ne münasebet."

"Sizin, dışçının tam aksi bir havanız var, o da her neyse yani. Belki de insanların dişlerini yumrukla sökmektesiniz, Bu sabah biraz kafam karışık doğrusu. Yoksa öğleden sonra mı? Tanrım, gerçekten öyle, değil mi?"

"Eh, biraz."

"Gored."

"Efendim?"

"Grabow'unuzu öyle bulabilirsiniz, aslında bence zahmete değmez ya. Siz en iyisi Denise Raphaelson'dan bir şey alın ama onu yapmayacaktınız Gored'i deneyebilirsiniz. Kısaltması o. Gotham Ressamlar Derneği. Bir referans servisedir. Dosyalarında herkesin tablolarının dıaları vardır. Ayrıca ressamın hangi galeriyle çalıştığını ve herhangi bir galeriyle çalışmıyorsa nasıl bulunacağını falan söylerler. Ellinci Sokak'ta bir yeredir. Gotham Ressamlar Derneği."

"Sanırım sizi seviyorum."

"Sahi mi? Bu çok ani oldu, beyefendi. Sizin hakkınızda bildiğim tek şey dışçı olmadığınız ki, bu da doğrusunu isterseniz lehinize bir puandır. Evli olduğunuza bahse girerim."

"Ben de yanıldığınıza bahse girerim."

"Öyle mi? Biriyle yaşıyorsunuz o halde?"

"Hayır."

"Yüz elli kilosunuz, boyunuz bir kırk beş ve etbenleriniz var."

"Etbenleri konusunda yanıldınız."

"Adınız ne sizin?"

Polislerin bu kadını sorguya çekmeleri için bir neden olabilir miydi? Olamazdı elbette. "Bernie" dedim. "Bernie Rhodenbarr."

"Tanrım, evlenseydik soyadımın baş harfi değişmeyecekti. Monogramlı bluzlarımın hepsini giyebilecektim. Oysa hiç karşılaşmayacağız. Bu tılsımlı anı telefonda paylaşmış olacağız ve hiç yüzyüze gelmeyeceğiz. Üzücü ama ne yapalım. Bana beni sevdiğinizi söylediniz ve bu dün bütün gün olanlardan daha güzel bir şey. Gotham Ressamlar Derneği. Tamam mı?"

"Tamam. Hoşça kal, Denise."

"Güle güle, Bernie. Beni ara sıra ara, sevgilim."

Gotham Ressamlar Derneği, Park ve Madison caddeleri arasındaydı. Telefonda oraya bizzat başvurmam gerektiği söylendiği için bir otobüse atlayıp gittim. Dernek bir Japon lokantasının iki kat üstündeydi.

Denise Raphaelson ile konuşurken hikâyemi aklıma geldiği gibi uydurmuştum ama şimdi hazırlanmaya vakit bulduğum için baykuşu andıran adama hiç duraksamadan isteğimi ilettim. Bana beş-altı tane dia ile bir dia göstericisi getirdi.

"Elimizdeki tek Grabow bu" dedi. "Bakalım gördüğünüz resme benziyor mu?"

Denise'e tarif ettiğim resme benzeyen bir şey bulamadım ve az daha adama bunu söylüyordum ki, tarif ettiğim resmin hiç varolmadığını hatırladım. Sanki önemliymiş gibi, "Grabow" dedim kesin bir sesle. "Gördüğüm de bunlara benziyordu. Kesinlikle aynı ressam."

Ama bir telefon numarası ya da adres alamadım. Bir ressam bir galeriye bağlıysa, yalnızca galerinin adını veriyorlardı ve Walter Ignatius Grabow da Green Sokağı'nda Koltnow Galerisi tarafından temsil edilmekteydi. O da SoHo'daydı ve belki de Denise Raphaelson'un galerisinden bir taş atımı uzaktaydı. Ancak Village'ın güneyini pek bilmediğimden bunda yanılıyor da olabilirdim.

Parkın hemen güneyinde Elli Beşinci Sokak'ta Wedgewood Oteli'nden Koltnow Galerisi'ni aradım ama telefona kimse çıkmadı. Jillian'ın evini aradım oradan da ses çıkmadı, Craig'in muayenehanesinden de. Bilinmeyen Numaralar'ı aradım Walter Ignatius Grabow adına Manhattan'da bir telefon olup olmadığını sordum. Yokmuş. Denise'e telefon edip sayesinde Grabow'un izini bulduğumu söylemeyi düşündüm ama kendime hâkim oldum. Koltnow'u, Jillian'ı ve muayenehaneyi bir daha aradım ama hiçbirini açılmadı. Kendi numaramı aradım ve benim de evde olmadığını saptadım. Bütün dünya öğle yemeğine çıkmıştı.

Ray Kirschmann, Crystal'ın mücevherlerinin yarısında hak iddia etmişti ve mücevherleri daha çalmamıştı bile. Ray yanlış tahminde bulunmuştu ama gerçeğe de ürkütücü derecede yaklaşmıştı. Todras ve Nyswander halam hakkındaki hikâyenin palavra olduğunu ve benim hırsız olduğumu biliyorlardı. Olayın bir de mücevher yanı olduğunu bilip bilmedikleri hakkında hiçbir fikrim yoktu. Jillian'a neler söylediklerini ya da Jillian'ın onlara ne anlattığını da bilmiyordum. Craig'in durumu hakkında da bir bilgiye sahip değildim. Herhalde hâlâ içerdeydi ve Blankenship eğer işe yarayan biriye müvekkiline ağızını açmamasını söylemiş olmalıydı. Ama iyi olan kaç avukat vardı ki? Craig her an Hırsız Bernie hakkında ötmeye başlayabilirdi ve o zaman da benim halim ne olurdu? Benimle cinayet suçlaması arasında yalnızca bir bilet koçanı vardı ve onun aşılmaz bir kalkan olduğuna kendimi bile inandıramıyordum.

Lanet olsun, kadını kim öldürmüştü? W. I. Grabow mu? Kelle mi? Avukat John mu? Katil ve kadınla sevişen adam aynı kişi miydiler? Yoksa katil ötekini kışkırdığı için mi öldürmüştü kadını? Ya da bambaşka bir nedenle mi? Ve mücevherlerin cinayette yeri neydi? Ya da Craig'in? Ve de benim?

Benim yerim anlaşıldığı kadarıyla telefon kulübeleriydi ve Koltnow Galerisi'ni bir daha aradığımda ikinci çalıştan sonra bir kadın açtı. Sesi Denise Raphaelson'dan daha yaşlıydı, konuşması da pek öyle havai değildi. Kadına, Walter Grabow'u temsil ettiğini öğrendiğimi ve eski bir arkadaşı olarak kendisiyle ilişki kurmak istediğimi söyledim.

"Bir zamanlar bizde tabloları vardı ama adına bir satış yaptığımızı hatırlamıyorum" dedi. "Bir sergi için hazırlık yapıyordu ama sonuç çıkmadı. Bizi nasıl buldunuz?"

"Gotham Ressamlar Demeği."

"Gored, ha? Onların listesinde biz hâlâ Wally'nin galerisi olarak yer alıyoruz demek? Çok şaşırdım. Walter Grabow pek tutunamayınca grafiklerle ilgilenmeye başladı, sonra da kendini baskı tekniklerine verdi. Resmi de bıraktı. Yaptığı çılgınlık, diye düşünmüştüm, çünkü onun en güçlü yanı renk duygusuydu. Si de ressam mısınız?"

"Yalnızca eski bir arkadaşımım."

"O zaman bunları dinlemek istemezsiniz. Sizi ilgilendiren onun nerede bulunacağı. Bir dakika." Beklemeye başladım, bir süre sonra operatör bir çeyrek daha atmamı söyledi. Koltnow Galerisi'ndeki kadın King Sokağı'nda bir numara söyledi. King Sokağı'nın nerede olduğunu hatırlayamamıştım.

"King Sokağı."

"İddiaya girerim ki, kent dışındasınız" dedi.

"Doğru" dedim.

"King Sokağı SoHo'dadır, daha doğrusu SoHo'nun bir blok dışında."

Nerede olduğunu hatırlamıştım ama kadın oraya nasıl gideceğimi, hangi metroya binmem gerektiğini falan anlatmaya koyuldu.

"Bu elimizdeki son adresi" dedi. "Orada olup olmadığını bilemem ama gönderdiğimiz açılış, sergi falan davetiyeleri geri gelmediğine göre..."

Kadın konuştu durdu. Telefon numarası yokmuş ama rehberde bakabilirdim, orada da yoksa adrese gittiğim takdirde herhalde apartman yöneticisi bana bir adres verebilirdi. Santral yine araya girip para istedi, tam yeni bir çeyrek atacakken aklım başıma geldi ve telefonu kapattım. Çeyrek hâlâ elimdeydi. Cebime koymak üzereyken birden hiç düşünmeden Jillian'ın evinin numarasını çevirmeye başladım. Bir erkek sesi duyunca, "Özür dilerim, yanlış numara diyerek kapattım telefonu. Kaşlarımı çattım, cüzdanımdaki kartta yazılı numaraya bir daha baktım, yine kaşlarımı çattım, bir çeyrek daha çıkardım ve numarayı bir daha çevirdim.

"Alo?"

Aynı ses. Yıllardır duyduğum ses, ama Alo değil de, Ağzınızı biraz daha açın lütfen diyen ses.

Craig Sheldrake'in sesi. "Alo? Kim o?"

Biz hırsızlardan başka kimse değil, diye düşündüm. Ama senin orada ne işin var?

12

King Sokağı, Greenwich Village'in hemen güneyinde Macdougall Sokağı'nın batısında Hudson Nehri'ne doğru uzanır. SoHo, sanatçı mahallesine dönüştürülmüş ticari bir bölge olmasına karşın Grabow'un oturduğu King Sokağı hep ikamet yeri olmuştur. Sokağın büyük bir kısmı yenilenmiş dört beş katlı eski tuğla binalardan oluşmaktaydı. Arada sırada rastlanan eski ticari binalardan bozma ressam' atölyeleri bana Houston Sokağı'nın güneyinde olduğumu hatırlatıyordu.

Grabow'un binası da bunlardan biriydi. Altıncı Cadde'den birkaç kapı beride kırmızı tuğladan dört köşe bir bina. Dört katlıydı ama tavanların yüksekliğinden her iki yanındaki beş katlılardan bile yüksekti. Dört katta da yerden tavana kadar sanayi tipi pencereler olduğundan ressamların ve sergicilerin bayıldıkları bir yer olması gerekirdi.

İkinci kattaki tropik yeşillik insanın gözlerini kamaştırıyordu. Bitkiler öğleden sonrası güneşini keyifle emmekteydiler. Binanın cephesi güneye baktığından bu durum bitkiler için iyiydi ama kuzeyden gelen ışığı tercih eden ressamlar için o kadar çekici olmamalıydı. Birinci, üçüncü ve üst katlarda perdeler güney ışığının şaheserleri mahvetmesini önliyordu. Ya da kiracılar uyuyorlardı ya da dışarı çıkmışlardı ya da evde kendi çektikleri filmleri seyrediyorlardı...

Binanın dış kapısını açınca kendimi çok küçük bir holde buldum, karşımda kilitli bir kapı vardı. Kilit epey esaslıydı. Kapının camından -cam çelik telli tiptendi, buralarda bu işleri şakaya almıyorlardı anlaşılabilir- bir merdiven, büyük bir servis asansörü ve herhalde zemin kata açılan bir kapı görüyordum. Bu sonucusu bir güvenlik gereği olmalıydı, çünkü zemin kat herhalde eskiden bir tür mağaza falan olduğundan giriş kapısı sokaktaydı. Bulduğum holde yalnızca üç posta kutusu olduğuna göre alt kattaki- kiracı postasını kapısındaki delikten almalıydı. Ortadaki kutunun üzerinde Grabow yazıyordu.

Demek ki adamın atölyesi ortadakiydi, yani iki merdiven çıkmak gerekecekti. Telefon numarasının olmasının ne kadar iyi olacağını düşünerek zile uzandım. Nasıl olsa cebim çeyreklerle doluydu. Ona telefon edebilseydim kapısını açıp açmamam gerektiğini anlardım. Telefon etmiş olsam her şey olabilirdi. Telefona kansı çıkabilirdi. Craig Sheldrake çıkabilirdi. Bugünlerde her telefona o çıkıyordu zaten...

Ama onu düşünmek istemiyordum. Buraya gelene kadar Craig'i de, Jillian'ın evinde bulunuşunu da düşünmek istemiyordum. Onu düşünecek olsaydım neden hücrede olacağı yerde orada olduğunu ve cinayetle suçlanan kişileri ne zamandan beri kefaletle bıraktıklarını merak etmeye başlardım. Hatta Craig'i suçlamaktan neden vazgeçtiklerini ve onun yerine kimi almayı düşündüklerini bile merak edebilirdim.

Tanrım, insan böyle bir şeyi neden düşünmek istesindi ki?

Grabow'un düğmesine bastım. Bir şey olmadı. Bir daha bastım. Yine bir şey olmadı. Düşünceli bakışlarla kilide bakıp cebimdeki aletleri okşadım. Kilitten korkmuyordum ama yukarda kimsenin olmadığından nasıl emin olabilirdim? Grabow ressamdı. Ressamların zaman kavramı farklıydı ve herifin belki de telefonu yoktu, eğer uyuyorsa ya da çalışıyorsa, canı cehenneme deyip kapıyı açmamaya karar vermiş olabilirdi. Ve ben inine girdiğim takdirde kış uykusundan uyandırılmış bir ayı kadar hoşlanabilirdi bundan.

"Size yardımcı olabilir miyim?"

Arkamdaki kapının açıldığını duymamıştım bile. Derin bir soluk alarak arkama dönerken yüzüme de sevimli olacağını umduğum bir gülümseme yerleştirdim. "Birini arıyordum" dedim.

"Kimi?"

"Ama evde yok sanırım, onun için..."

"Kimi arıyordunuz?"

Öteki kiracıların adlarına neden bakmamıştım ki? Bu adamın kim olduğunu her nasılsa biliyordum işte. Karşımdakinin Walter Grabow olması için herhangi mantıklı bir neden yoktu ama cebimdeki bütün çeyreklerle o olduğuna iddiaya girebilirdim.

Herif en az bir doksan beş boyundaydı ve profesyonel basketbol liginde savunma oynuyor gibi bir görünüşü vardı. Çorba kâsesi gibi kesilmiş düz sarı saçları altındaki alnı geniş, gözleri çukurda, elmacık kemikleri çıkıktı. Burnu bir kere kırılmıştı ve Grabow intikamını almayı bilen birine benzediği için kıran budalaya acıyordum doğrusu.

"Bay Grabow'u arıyorum" dedim.

"Grabow benim."

Onu elinde iki karışık bir fırçayı yarım kiloluk duvar boyasına batırıp bir tuale saldırırken hayal edebiliyordum. Elleri çok iriydi -küçük bir dişçi neşteri avuçları arasında kaybolabilirdi. Bu adam Crystal'i öldürmek isteseydi elleri her silahtan daha öldürücü olabilirdi.

"Garip" dedim. "Ben daha yaşlı birini bekliyordum."

"Ben görüldüğümünden yaşlıyım. Sorun nedir?"

"Siz bay William C. Grabow musunuz?"

Başını salladı. "Walter. Walter I. Grabow."

"Garip" dedim. O anda cebimden not defteri ya da bir kâğıt parçası çıkarmam gerekirdi.

Cüzdanımı çıkarıp Jillian'ın, kuaför randevu kartını herifin göremeyeceği şekilde tuttum.

"William C. Grabow" dedim. "Belki de bir yanlışlık yaptılar."

Bir şey demedi.

"Mutlaka yanlışlık yapmışlardır" diyerek karta bir daha baktım. "Bir kızkardeşiniz vardı, değil mi, Bay Grabow?"

"İki kızkardeşim vardır."

"Massachusetts'de, Worcester'de yaşayan Clara Grabow Ullrich adında bir kızkardeşiniz..."

"Hayır."

"Efendim?"

"Yanlış yere gelmişsiniz. Benim iki kızkardeşim var. Rita ve Florence. Rita rahibedir, Flo da California'dadır. Bu Clara'ya ne olmuş?"

"Clara Grabow Ullrich vefat etti, birkaç ay önce ve..."

İri elini sallayarak Clara Grabow Ullrich'i sonsuza kadar uzaklaştırdı. "Bunları bilmem gerekmez" dedi. "Yanlış yere gelmişsiniz. Benim adım Walter'dir ve siz William'ı arıyorsunuz."

"William C'yi."

"Her neyse işte."

"Eh, sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim, Bay Grabow." Kapıya doğru yürüdüm. Geçmem için yana çekildi ama sonra elini kapı koluna götürdü.

"Bu adres" dedi.

"Efendim?"

"Bu adresi nereden aldınız?"

"Şirketimden."

"Şirket mi? Hangi şirket?"

"Carson, Kidder ve Diehl."

"Nedir o?"

"Avukatlık şirketi."

"Siz avukat mısınız?"

"Hayır, avukat yardımcısıyım. Avukatlar için çalışırım."

"Bu adres hiçbir yerde kayıtlı değildir. Onlar nereden almışlar?"

"Kent rehberleri vardır, Bay Grabow, Telefonunuz olmasa bile, bütün kiracılar..."

"Ben burasını kiracısından kiraladım. Adım kayıtlarda geçmez." Başını ileri uzattı, gözleri yüzümü delip geçecek gibi parlıyordu.

"Gored" dedim.

"Ne?"

"Gotham Ressamlar Derneği."

"Bu adresi onlar mı verdiler?"

"Şirketim oradan aldı. Şu anda hatırladım. Adınız Gotham Ressamlar Demeği'nde kayıtlıydı."

"Yıllar önceydi o. Resim yaptığım zamanlar. O zaman renk hayranıydım, büyük tualler, bir görüşüm vardı..." Birden daldığı hayalden uyandı. "Hem şirket hesabına çalışıyorsunuz, hem de bir Cumartesi buraya geliyorsunuz, nasıl oluyor bu?"

"Ben çalışma saatlerimi kendim ayarlarım, dokuz-beş çalışan biri değilim, Bay Grabow."

"Öyle mi?"

"Eğer şimdi izin verirsiniz, sizi daha fazla rahatsız etmeyeyim."

Kapıya doğru bir adım attım. Elini çekmedi. "Bay Grabow..."

"Sen kimsin ulan?"

Tanrım, bu pisliğe nasıl bulaşmıştım? Ve yakamı nasıl sıyracaktım?

Yine aynı nakarata başladım. Avukat yardımcısıydım, şu şirket hesabına çalışıyordum falan filan. Kendime bir ad da uydurdum, sonra sanki bana bir esin verecekmiş gibi kuaförün kartına baktım yine. Ama herif elini uzattı.

"Şuna bir bakalım hele."

Kartta uydurduklarımın hiçbiri yoktu, bir yanında Jillian'ın adresi ve telefon numarası, öteki yanında kuaför Keith'le randevu saati yazılıydı. Ve o koca el bana doğru uzanıyordu.

Kartı uzattım. Ama birden inleyerek kartı da, elimi de göğsüme bastırdım.

"Ne..."

"Hava!" diye fısıldadım. "Hava! Ölüyorum!"

"Ne olu..."

"Kalbim!"

"Bak..."

"Haplarım!"

"Hap mı? Hiçbir..."

"Hava!"

Kapıyı açtı. Dışarı bir adım attım, öksüre öksüre iki büklüm oldum, sonra bir adım daha attım ve doğrulup tabanları yağladım.

13

Neyse ki, Walter Ignatius Grabow akşamlarını Gramercy Parkı çevresinde dolanarak geçirenlerden değildi. Eğer arkamda bir uzun mesafe koşucusu olsaydı hiç şansım olmazdı. Ancak onun da bir çaba gösterdiği söylenemezdi. Kendisinden bir-iki adım öndeydim ve sürpriz unsuru benden yana çalışıyordu; durup da arkamdan gelip gelmediğine bakmadığım halde, "Hey!" ve "Neler dönüyor burada?" ve "Lanet olsun, nereye gidiyorsun?" diye bağırdığını duydum. Ancak sesinin giderek uzaklaşmasına bakılırsa o olduğu yerde duruyordu ve ben de, tipime uygun olarak, hırsız gibi koşmaktaydım.

Ne yazık ki, ben de koşucu değildim ve korkaklığın saldığı adrenalini sayesinde ancak iki blok koştuğundan sonra bir elimi kalbime bastırıp diğeriyle bir sokak lambası direğine tutunmuştum. Kalbim hiç de sağlıklı olmayan bir biçimde çarpıyordu ve soluk alamıyordum, ancak ressam da ortalarda olmadığına göre artık güvencede sayılırdım. İki polis beni cinayetle arıyordu, biri de çalmadığım mücevherlerin yarısını istiyordu ama hiç olmazsa deli bir ressamdan ölesiye dayak yemeyecektim ki, o da bir şeydi doğrusu.

Yine normal solumaya başladığımda Spring Sokağı'ndaki bir bara attım kendimi, Ne barın ne de viski ve bira içmekte olan kasketli yaşlı adamların sanatçı bir yanları yoktu. Bar SoHo kılık değiştirmeden çok önceden beri orada iş yapmaktaydı ve yıllar bayat bira, kusurlu tesisat ve ıslak köpek kokusu karışımı bir hava vermişti. Bir bira ısmarlayıp uzun uzun başında oturdum. Bir-iki tabure ilerde oturan iki beyefendi, Bobby Thompson'un atışının 1951'de Giant'lara kupayı nasıl kazandırdığını konuşuyorlardı. Takımın adı o zaman New York Giants'dı ve bar arkadaşlarım için olay henüz dün olmuş kadar tazeydi. Biramı bitirince arka taraftaki telefona gidip Jillian'ı aradım. Zil çalarken Craig'e söyleyeceklerimi düşündüm ama telefonu açan olmadı. Sekiz-on çalıştan sonra çeyreğimi geri alıp Bilinmeyen Numaralar'dan Craig'in numarasını aldım. Üç çalıştan sonra telefonu Craig açtı. "Merhaba" dedim. "Dişim ağrıyor. Jillian'la konuşabilir miyim?" Uzun ve düşünceli bir duraklama oldu. "Bern, çok soğukkanlısın" dedi sonunda. "Nereden arıyorsun? Hayır, söyleme. Bilmek istemiyorum." "Bilgi edinmek istemiyor musun?" "Kimi taklit etmeye çalışıyorsun?" "Peter Lorre. iyi taklit edemediğimin farkındayım. Bogart'ı daha iyi yaparım. Ama Peter Lorre'um pek amatördür. Jillian'ı ver bana." "Burada değil." "Nerede?" "Evinde herhalde. Ne bileyim ben?" "Daha önce oradaydın." "Sen nereden... ha, yanlış numara sendin demek. Bak, Bernie, bu konuşmayı yapıyor olmamız gerek sanırım." "Dinlenildiğinden mi kuşkulaniyorsun, sevgilim?" "Bernie, yeter artık." "Kötü bir Bogart taklidi değildi." "Kes artık, tamam mı? Hapse girdim, polisler tarafından taciz edildim, bütün yaşamım gazetelere döküldü, eski karım öldü ve..." "Gerçek bir talihsizlik rüzgârı, değil mi?" "Ne?" "Crystal'ın ölmesi için dua ediyordun ve şimdi de..." "Tanrım! Nasıl böyle konuşabilirsin?" "Bende hırsız yürekliliği vardır. Seni ne zaman bıraktılar?" "Bir iki saat oldu." "Blankenship bunu nasıl başardı?" "Blankenship bir bok başaramadı. O benim olduğum yerde oturmamı salık veriyordu. Ona kalsa saçlarımı kazıyıp elektrodları yapıştırmalarına kadar kıpırdamadan oturacaktım, Sonra şalteri çekeceklerdi ve ondan sonra da hiç kıpırdamayacaktım." "O işi yapmıyorlar artık." "Bende bu talih oldukça yeniden moda olabilirdi. Blahkenship'i başımdan savdım. Hıyar herif masum olduğuma inanmıyordu. Beni suçlu sandığı sürece nasıl yardımcı olabilirdi ki?" "Benim avukatım yıllardır bana çok yardımcı olmuştur ve her zaman da suçlu olduğuma inanmıştır" dedim. "Ama sen hep suçluydun, değil mi?"



"Eee, ne çıkar bundan?"

"Ama ben masumdum, Bern. Blankenship'i savdım ve kendi avukatıma döndüm. Ceza avukatı değildir ama beni tanır. Anlattıklarımı dinledi ve polislere biraz olsun açılmamı salık verdi. Ben de dediğini yaptım ve bu sabah saat onda hücre kapısını açıp bana yine insanmışım gibi davranmaya başladılar. İyi bir değişiklik oldu diyebilirim. Öyle kilit altında olmak bana göre iş değil."

"Anlat bakalım. Onlara ne verdin?"

"Kime?"

"Polislere. Seni bırakmaları için ne söyledin?"

"Önemli değil. Biraz anlattım işte."

"Neyi anlattın?"

Yine bir duraklama, ama bu kere birincisi kadar uzun değil. Düşünceli de değil, hatta kaçamak.

"Jillian seni temize çıkaran bir delilin olduğunu söyledi. Boks maçındaymışsın."

"Sen namussuzun birisin, Craig."

"Onlara yalnızca mücevherlerden söz ettim. Ve aramızda gecen konuşmadan."

"Onlara beni mücevherleri çalmam için kandırdığını söyledin mi?"

"Öyle bir şey olmadı ki, Bernie." Sanki dinleyen biri varmış da daha iyi duymasını istiyormuş gibi sözcüklerini seçerek konuşuyordu. "Crystal'ın mücevherlerinden söz ediyordum, sen de çok ilgilenmiş görünmüştün, tabii o zaman senin hırsız olduğunu bilmiyordum ve..."

"Craig, sen gerçek bir namussuzsun."

"Kızdın şimdi, değil mi? Bern, ama senin elinde delilin var. Bir dakika. Dur. Bir dakika."

"Craig..."

"Bu işi sen yaptın." Belki buna inanıyordu, belki de hâlâ o elektronik kulağa konuşuyordu. Ya da adımı polise vermesini mazur göstermeye çalışıyordu. "Perşembe gecesi girdin oraya. Crystal seni suçüstü yakaladı, sen de paniğe kapılıp onu bıçakladın."

"Saçmalıyorsun, Craig."

"Ama neden benim dış neşterlerimden birini kullandın ki? Nasıl oldu da onlardan biri cebindeydi, ha?" Konuşurken düşünmeye çalışıyordu ve sanırım bu işe alışkın değildi. "Dur. Bir dakika! Sen hepsini planlamıştın. Hırsızlığı ve cinayeti ve en başından suçu bana atmayı düşünmüştün. Jillian'ı tuzağına düşürmek istiyordun. O yüzden benim ortadan çekilmem işine gelirdi. Evet, olan buydu işte."

"Kulaklarıma inanamıyorum."

"Eh, inansan iyi olur. İnsaf, Bernie. Ve sonra buraya telefon edip onunla konuşmak istiyorsun, ha. Pes doğrusu!"

"Bende hırsız yürekliliği vardır."

"Hem de nasıl."

"Craig, ben..."

"Bu konuşmayı daha fazla sürdürmek istemiyorum."

"Büyü artık, Craig..."

Telefon kapandı.

Beni önce polislere ihbar etmişti, şimdi de telefonu yüzüme kapatıyordu. Telefona bakarak insanın insana insaniyetsizliğine şaşkınlıkla başımı salladım. Sonra kutuya yine para atıp numarasını bir daha çevirdim. Sekiz kere çalıp açılmayınca kapattım, hemen sonra bir daha açtım. Ve meşgul düdüğünü duydum.

Jillian'ın evinde ikinci denemede de karşılık çıkmayınca, son iki rakamı ters çevirip çevirmediğimi merak ettim. Cüzdanımda bana verdiği kartı aradım ama Grabow'la aramızda geçen olaydan sonra yerine koymadığımı hatırladım. Ceplerimde de yoktu. Kartı kaybetmiştim. Jillian numaranın rehberde yazılı olmadığını söylemişti. Hatırladığım numarayı bir daha çevirdim ama telefon açılmadı. Bunun üzerine Craig'in muayenehanesini bir daha aradım. Bir yandan da

kendi kendime neden boşa zaman harcadığımı soruyordum, ama bir yanıt vermeden Jillian karşıma çıktı.

"Tanrıya şükürler olsun! Saatlerdir sana telefon etmeye çalışıyordum" dedi.

"Eve gitmedim."

"Biliyorum. Bak, her şey karmakarışık oldu. Craig'i salıvermişler."

"Biliyorum."

"Polislere senin adını vermiş, herhalde Crystal'ın mücevherlerini falan çalmış olacağını söylemiş. Övünerek anlattı bunu. "

"Hiç kuşkum yok."

"Polisler bu sabah onun için gelmişler. Onun salıverileceğini bildikleri için benimle daha önce konuşmak istemiş olmalılar. Ayrıca, seni de arıyorlardı. Onlara senin söylediklerini söylemeye çalıştım, ama çok heyecanlıydım."

"Tahmin edebilirim."

"Boks maçında olduğunu kanıtlayabilmen iyi bir şey. Cinayeti sana yüklemeye çalışacaklar sanırım."

Yutkundum. "Öyle" dedim. "İyi ki bir delilim var."

"Craig, cinayet gecesi Crystal'ın mahallesinde gören bir tanık arayacaklarını söyledi. Ama sen orada olmadığına göre nasıl bulacaklar ki? Ona bu yaptığının çok kötü bir şey olduğunu söyledim ama avukatı onu oradan çıkarmanın başka yolu olmadığını söylemiş."

"Carson Verrill."

"Evet, öteki avukatın bir işe yaramadığını söyledi."

"Eh, Tanrı Carson Verrill'den razı olsun öyleyse."

"Doğrusunu istersen bu davranışı için kendisine teşekkür edecek değilim."

"Ben de, Jillian."

"Çünkü bu baştan aşağı kalleşlikten başka bir şey değil. Sen ona bir iyilik yapmaya çalışıyordun, bak karşılığında o sana ne yaptı. Ona senin gerçek katilin peşinde olduğunu söyledim ama beni dinlemedi bile. Evime gelmişti, epeyce tartıştık, sonra da kapıyı vurup gitti. Aslında pek öyle değil ya, ben çekip gitmesini söyledim."

"Anlıyorum"

"Bu pis bir iş, Bernie."

"Bence de öyle."

"Ve buraya dosyalara bakmaya geldim, ama boşuna, Grabow adında bir müşterisi yok."

"Ben Grabow'u buldum. Esaslı bir ressam olabilir ama hiç beceremiyor."

"Eğer Kelle'nin adını öğrendiyse onu da araştırayım Örumcek Ağ'yıydı, değil mi? Çalıştığı yeri orası olarak gösteren birine de rastlamadım. Ama kartların hepsine bakmış değilim. John adında avukat da bulamadım."

"Artık boşver" dedim. "Bu iş öyle çözümlenmeyecek zaten. Bak, ben Kelle'yi bir araştırmak istiyorum, yapacak bir iki işim daha var. Bu akşam nerede olacaksın?"

"Evimde herhalde. Neden sordun?"

"Yalnız mı olacaksın?"

"Bildiğim kadarıyla Craig gelmeyecek, eğer demek istediğin oysa. Eğer bu konuda ben söz sahibiysem yani."

"Ben geleyim mi?"

Bir duraklama, düşünceli olabilir de olmayabilir de. Daha çok kışkırtıcı denebilir. "Belki de iyi olur. Kaçta?"

"Bilmem."

"Ama şey..."

"Sarhoş mu? Bu gece zeytinyağından uzak duracağım."

"Frankie'den uzak dursan daha iyi olur sanırım."

"İyi fikir, işlerimin ne kadar süreceğini bilmediğimden kaçta geleceğimi bilemem. Önce telefon edeyim mi? Evet, gelmeden önce telefon ederim. Numaranın yazılı olduğu kartı kaybettim. Dur bir kalem alayım. Numaran kaçtı?"

"Rhinelande yedi, bir sekiz sıfır iki."

"Louisiana'nın satın alınma tarihinden bir yıl önce. Ben de onu çevirmiştim ama telefon açılmadı. Tabii, sen evde değil, bürodaydın. Hâlâ oradasın, değil mi?"

"Bernie..."

"Ben biraz kaçığım ama çelik gibi sinirlerim olduğu söylenir ki, bu da bir şeydir doğrusu. Ve onlara ihtiyacım da olacağını sanırım. Seni ararım."

"Bernie? Kendine dikkat et."

14

"Oo, eski dostum gelmiş" dedi Dennis. "Cumartesi gecesi olduğu halde şu ölü insanlara bir bak hele. Haftaiçi çok esaslı bir yerdir ama hafta sonları millet karısı çocuğuyla evinde oturur, insanlar çalışmayınca, kurtulmak istedikleri gerilimleri de olmaz. Bilmem anlatabildim mi? Ama garajcılık haftada beş günlük iş değildir. Garaj işletiyorsan bir an bile boş zamanın olmaz, hem Cumartesileri karı ve çocukla geçirmek isteyen kim? Sen garaj işinde değilsin. Ne işle uğraştığını söylemiştin ama aklımdan çıkmış işte."

Ona ne söylemiştim acaba? Hırsız olduğumu söylemiştim, ama başka? "Yatırım" dedim.

"Doğru, işe bak ki, adını da unutmuşum. Dilimin ucunda ama bir türlü çıkaramıyorum."

"Ken. Ken Harris."

"Doğru. Ben de şimdi onu söyleyecektim. Benimki Dennis, garaj işletiyorum. Ama unutmadığım bir şey var, ne içtiğini hatırlıyorum. Hey, Kelle buraya bak. Bana aynısından, arkadaşşıma da buzlu bir Cutty Sark. Doğru bildim mi, Ken?"

"Bildin ama bilemedin, Dennis."

"Nasıl?"

Kelle'ye döndüm. "Bana şimdilik sade bir kahve. Yeniden sarhoş olmadan önce bir öncekinden ayılmalıyım."

Ayılmam gerekmiyordu. O bir kadeh bira dışında o gün alkollü bir şey içmemiştim ve onun üstünden bu yana da birkaç saat geçmişti. Ama çalıştığım zaman içmezdim ve o gece çalışmaya niyetliydim. Örümcek Ağ'ında dostum Dennis'le karşı Riyaydım, Kelle içkileri hazırlıyordu ve hırsız da yalnızca sade kahve ısmarlamıştı.

"Yine tura başladın galiba, Kenny?"

Kenny de kimdi? Ha, bendim. "Eh, bir iki yere uğradım Dennis."

"Frankie"yi gördün mü?"

"Bu gece görmedim."

"Yemekten sonra buraya uğrayacaktı. Evinde de değil Az önce telefon ettim ama kimse çıkmadı."

"Gelir" dedi Kelle. Adını kafasının şeklinden almış olmalıydı. Gençti, daha otuz beşine varmamış olmalıydı ama kafasının tümüyle saçsız oluşu kendisini daha yaşlı gösteriyordu, iri ve parlak bir kafanın çevresinde ince bir sıra kumral saç vardı. Kaşları kalın, çenesi fırlak, burnu düğme gibiydi. Kırmızı zemin üzerine siyah bir örümcek ağı olan ve bir köşede sırttan bir maço örümceğin ürkek bir dişi örümceği kucaklamaya hazırlandığı Örümcek Ağ'ının tişörtü üzerinde bayağı iyi duruyordu. "Bizim Francis turlara çıkmıştır" dedi. "Beklersen gece sona ermeden nasıl olsa görürsün."

Kelle tezgâhın öteki ucuna yürüdü. "Gelir ya da gelmez" dedi Dennis. "Sen buradasın ya, içecek bir arkadaş var demektir. Tek başıma içmekten nefret ederim. Yalnız içersen ayağın biri demeksin. Bilmem anlatabildim mi? Ben canım isteyince içerim, istemeyince de bırakırım. Buraya dostluk için gelirim."

"Ne demek istediğini çok iyi anladım" dedim. "Frankie'nin bugünlerde içmek için bir nedeni var sanırım."

"Hani adı neydi, o öldürülen kadını mı demek istiyorsun?"

"Öyle."

"Berbat bir iş. İki saat önce konuştuğumda sesi pek kötüydü."

"Sıkıntılı mı?"

Düşündü. "Eh, huzursuz denilebilir. Veteriner midir nedir, kocayı salıverdiklerini söyledi."

"Dişçiydi galiba."

"Ne fark eder ki. Bir şey yapması gerektiğini söyledi. Bilmiyorum ama birkaç tane devirmiş gibi geldi. Nasıl olur bilirsin."

"Bilirim elbette."

"Kadınlar içkiye senin benim gibi dayanamazlar. Bu fiziki bir şeydir, Ken."

Ben sözleri bir ima olsa da, olmasa da aldırış etmeden Kelle'ye el sallayıp onun içkisini, benim kahvemi tazelemesini işaret ettim. Barmen uzaklaşınca, "Az önce Kelle ona Frances dedi" dedim.

"Eh, adı öyle, Ken. Frances Ackerman."

"Ama herkes onu Frankie diye çağırıyor."

"Ee, ne çıkar bundan?"

"Düşünüyordum da." Elimle havada anlamsız bir daire çizdim. "Kelle'nin adının ne olduğunu biliyor musun?"

"Dur bakayım. Biliyordum. Yani bildiğimi sanıyorum."

"Ana babası Kelle adını takmadılarsa, ama küçük bir bebek için ne biçim ad bu?"

"Yok canım, ana babası öyle bir ad vermiş olamaz. O zaman saçı vardı herhalde. Anasının karnından çıktığı gün herhalde bugünküden fazla saçı vardı."

"Elinden bu kadar içki içtik, ikimiz de adamın adını bilmiyoruz, Dennis. Olacak şey mi bu?"

"Gerçekten de öyle." Kadehini kaldırıp sonuna kadar içti. "Haydi, iç de birer tane daha ısmarlayalım ve adını soralım."

Bunun için bir içkiden fazlası gerekti. Hatta cesaretimizi toplayıp Kelle'nin adının Thomas Corcoran olduğunu öğrenene kadar daha epey içki ve kahve içildi. Ve de yakınlarda bir yerde oturduğunu. Tuvalete gidişlerimden birinde rehber baktım. Doğu Yirmi Sekizinci Sokak'ta bir Thomas Corcoran vardı. Numarayı denedim sekiz on kere çaldırdım ama açan olmadı. Omzumun üzerinden baktım ve kimsenin bana bakmadığını görünce rehberin o sayfasını yırtıp cebime soktum.

Bara dönünce Dennis, "Arkadaşı var mı?" diye sordu. "Ne?"

"Senin bir kariya telefon ettiğini sandım ve bana da bir arkadaşı olup olmadığını sordum."

"Eh, en azından düşmanı yok."

"Bak, bu iyiydi işte, Ken. Herhalde çocukken ona Corky derlerdi."

"Kime?"

"Kelle'ye. Soyadı Corcoran ya."

"Herhalde."

"Haydi, iç de soralım, Hey, Corky! Buraya bak!"

Elimi Dennis'in omzuna koydum. "Benden paso" diyerek Kelle'ye doğru bir iki banknot uzattım.

"Biriyle görüşmem gerek."

"Evet ve düşmanı da yok, değil mi? Eh, arkadaşı varsa ikisini de getir, tamam mı? Ben daha bir süre buradayım. Belki Frankie gelir de bir iki tane içeriz. Ama ben nasıl olsa bekçiyim burada."

"Belki de sonra görüşürüz, Dennis."

"Ben buradayım" dedi. "Başka nereye gidebilirim ki?"

15

Kelle Corcoran'ın binası.savaş öncesinden kalma on iki katlı, Art Deco holü olan bir binaydı. Kapıcısı, kendini cennet bekçisi sanıyor olmalıydı. Karşı kaldırımda durup onun gelen her kişinin gerçek kiracılardan biri tarafından beklenildiğinden emin olmasını seyrettim. Onun tanımadığı bir kiracı rolüne bürünmeyi düşünmüştüm ama adamın tavırlarından bunun pek mümkün olmadığı görülüyordu.

Sağdaki bina beş katlıydı. Ama soldaki on dört katlıydı ve New York'un gayrimenkul ticaretinin kör inançlarından bin nedeniyle Kelle'nin binasından yalnızca bir kat yüksekti. Onun da bir kapıcısı varsa da, adamın Kelle'ninki gibi eğitimden geçmediği belliydi. Onun yanından üzerimde bir mahkûmun çizgili üniformasıyla bile geçebileceğimden hiç kuşku yoktu. Ama her şeyden önce Kelle'nin kaç numarada oturduğunu öğrenmem gerekiyordu. Bunun için de kapıcıya kendimi Kelle'yi ziyarete gelmiş biri olarak tanıttım, dahili telefonda konuşmak için hangi katın ziline bastığına baktım. Kimse karşılık vermeyince iki şey öğrenmiş oldum: Kelle, 8-H numaralı dairede oturuyordu ve evde kimse yoktu. Öteki köşeye kadar yürüdüm, sonra -döndüm ve yandaki binanın kapıcısına, "iyi geceler" diyerek içeri girdim. Başını gazetesinden kaldırmadan beni onaylamıştı.

En üst kata kadar asansörle çıkıp oradan da merdivenle çatıya çıktım: Bazı Manhattan çatılarında amatör gökbilimciler ve açık hava meraklısı çiftler bulunur, bazıları da bahçelere dönüştürülmüşlerdir. Tanrıya şükürler olsun ki, bu boştu. Kenara kadar yürüyüp karanlıkta dört metre kadar aşağı baktım. Kuşkusuz bu mesafeyi yürümek düşmekten daha kolaydır. Ama daha kötüsü de olabilirdi: Binalar arasında bir boşluk olabilirdi. Ama O zaman da oraya çıkmış olmazdım zaten.

Cesaretimi toplamak için birkaç dakika harcamış olmalıyım. Ama bu daha önce yapmadığım bir iş değildi; eh, başka çaresi yokken cambazlıktan korkuyorsanız, o zaman hırsızlık size göre meslek değildir. Ben de daha fazla düşünmeden atladım, biraz acı çektiysem de bileğim falan burkulmamıştı. Dizlerimin çalıştığından emin olmak için bir-iki kere yaylandıktan sonra binanın arkasına açılan kapıya yürüdüm.

Kapı içerden kilitliydi ama herhalde bu da benim için bir dert değildi.

Kelle'nin kilidi de bir sorun olmadı. Tam kapısının önüne varmışım ki, ilerdeki bir kapıdan çıkan orta yaşlı bir adam bana doğru yürümeye başladı. Ben Kelle'nin kapısını vurdum, kaşlarıma çattım ve, "Evet, benim" dedim. "Kapıyı açmaya niyetin var mı?" İçerden ses gelmedi elbette.

"Tamam, anladık" dedim. "Ama elini çabuk tut biraz." Gelen adama baktım, göz göze gelince gözlerimi yuvarlayarak, "Duşta" dedim. "Ben de kurulanıp giyinene kadar burada beklemek zorundayım."

Adam anlayışla başını sallayıp herhalde dertlerimin geri kalanını kendime saklayacağımı umarak uzaklaştı. O koridorun köşesini dönünce ben cebimden maymuncuğumu çıkardım ve Kelle'nin kilidini bir çırpıda açiverdim. Kapı kapandığında otomatik olarak dili devreye giren o yaylı kilitlerden birini takmış, çıkarken zahmet edip anahtarıyla kilitleyip sürgüyü itmemişti. Bana da yalnızca bir parça yaylı çelikle dili itip kapıyı itmek kalmıştı.

İçeri girdim, kapıyı kapatıp Kelle'nin yapmadığını yaparak iyice kilitledim. Sonra elektrik düğmesini arandım. Yanımda lastik eldivenim yoktu, ama bu defa bir şey çalmaya niyetim olmadığından buna pek aldırış ediyordum değilim. Ben yalnızca bir delil alıyordum ve onu bulunca da olduğu yerde bırakıp hemen polisin dikkatini o yana yöneltecektim. Bunu yapmanın herhalde ustalıklı bir yolu vardı.

Eğer gerçekten talihliysen mücevherleri de bulabilirdim. O zaman da çantamı içindekilerin birkaç parça eksikliğiyle özgürlüğüne kavuşturacaktım. O birkaç parçayı ve Todras ve Nyswander'in zamanı geldiğinde bulmaları için evin şurasına burasına saklayacaktım. Ama diğer yandan, Kelle hem katil hem de hırsızsa, mücevherler burada değil de, hiç bulamayacağım başka bir yere saklanmış da olabilirdi.

Bütün bunları kafamdan geçirirken evi araştırmayı da sürdürüyordum. Aslında boyutları nedeniyle bu fazla güç bir iş değildi. Kelle'nin stüdyo dairesi Jillan'inkiden fazla büyük değildi ve ondan çok daha az eşyası vardı. Bir yanda boyasız çam tahtasından bir yatak, kulpları birbirlerinden farklı çekmeceli maun bir konsol, rahat bir koltuk ve iki iskemle. Hepsinin de, elden düşme oldukları belliydi. Bir kenarda bir gazocağı ile bir buzdolabı ve bir musluk boncuklu bir perdeyle güya odanın geri kalanından ayrılmıştı.

Ev pek berbattı. Barmenler işlerinde çok titiz insanlardır, onların her şeyi yerli yerine nasıl dikkatle koyduklarını saatlerce izlemiş biri olarak hepsinin doğal olarak düzenli kişiler olduklarını tahmin ederdim. Kelle'nin dairesi bu düşüncemi kafamdan tümüyle silip süpürmüştü. Odanın çeşitli yerlerine kirli çamaşırlar atılmıştı, yatağı yapılmamıştı. Ortalıkta temizlikçi kadının aylar önce öldüğü ve yerine bir yenisinin henüz bulunmadığını düşündüren bir hava vardı.

İşe devam ettim. Önce mutfak bölmesine baktım. Buzdolabında nakit para ya da fırında mücevher yoktu. Birincisinde küflenmiş yiyecekler, ikincisinde de yalnızca donmuş yağ ve pislik vardı.

Konsolun çekmecelerinde giyim eşyaları, lime lime olmuş blucinler, aralarında Örümcek Ağrı'nınki de olmak üzere tişörtler vardı. Bir çekmece çeşitli prezervatifler, yetişkin mağazalarında satılan türden cinsel ilişki yardımcıları, vibratörler, uyarıcılar, ne işe yaradıklarını ancak tahmin edebildiğim çeşitli lastik ve meşin öteberiyle doluydu.

Mücevher yoktu. Celniker Dişçilik ve Optik Şirketi'nden diş aletleri yoktu. Daha önce Kelle'nin cinayetle ilgisi yoksa bile bu ziyaretten hiç olmazsa masraflarımı çıkarabileceğimi düşünmüştüm. Ne de olsa, gidişata bakılırsa ya avukat için ya da dünyanın öteki ucuna kaçmak için paraya ihtiyacım olacaktı. Ayrıca, bir kapıyı anahtarsız açtığımda zahmetim için elle tutulur bir şey isterdim doğrusu. Bu işi sevdiği için yapan bir amatör değildim Tanrı Aşkına! Ama durum umutsuzdu. Kelle'nin portatif bir televizyonu, bir radyosu, bir Instamatik fotoğraf makinesi vardı ki, bunların hepsi bir şırınga parası arayan bir uyuşturucu bağımlısının bayılacağı şeylerdi, ben asla bu kadar alçalacak biri değildim. Konsolun sağ üst çekmecesinde biraz para vardı; bunlar herhalde barda aldığı bahşişler olmalıydı. Bir kısmı benim kendi param ve bahşişlerim sayılacağından hakkımı almaktan geri kalmadım. Aslında hakkımdan da fazlasını almıştım ya. Birlik, beşlik ve onluk banknotlardan iki yüz dolar kadar para arka cebimde kendilerine yeni bir yuva buluverdiler. Fazla bir şey değildi ama nakit para gördüm mü de dayanamazdım. Çekmede bozukluk paralar da vardı ama onlara elimi bile sürmeden kapattım, insanın standartları olmazsa hali nice olurdu?

Bu kadar yeterdi. Her şeyi tek tek elden geçirebilirdim ama ne işe yarardı ki. Dolabını açıp ceketlerin ve pardesülerin arasında dolaştım biraz. Üst rafta gördüğüm bir şey kalbimi bir an durdurdu diyebilirim.

Bir evrak çantası.

Benimki değil ama. Ultrasüet değil de, parlak bir Naugahyde. Nauga ve Ultra başka başka hayvanların derilerinden yapılır. Bu ikinci keşfimin beni nasıl bir hayalkırıklığına uğrattığını tahmin edebilirsiniz. Bir an mücevherleri elime geçirmiştim ve Crystal Sheldrake'in cinayeti çözümlenmişti; ve şimdi o an kaybolmuştu ve başladığım yere dönmüş bulunuyordum. Ama doğal olarak çantayı indirdim ve açtım. Ve tıkabasa parayla dolu olduğunu görünce de doğal olarak şaşırımdım.

16

Banknotlar parmak kalınlığında diziler halinde olup ortalarına kahverengi kâğıt şeritleri geçirilmişti. Dikine durdukları için birlik mi, yüzlük mü oldukları belli değildi. Bir an yalnızca durup bakabildim. Sonra destelerden birini çıkarıp şöyle bir karıştırdım. Yirmilik banknotlardı ve elimde elli tane kadar vardı. Yani yalnızca o destede bin dolar.

Bir-iki tanesini daha yokladım. Onların de hepsi gıcır gıcır yirmiliklerdi. Önümdeki çantada kaç para vardı? Yüz bin dolar mı? Çeyrek milyon mu?

Fidye mi? Uyuşturucu bedeli mi? Ama o tür alışverişlerde genellikle kullanılmış banknotlar kullanılırdı. Vergiden kaçırılmış bir gayrimenkul işi mi?

Ve bu ileri sürdüğüm fikirler, tek odalı berbat bir dairede oturan, kayda değer bir möblesi bile olmayan, hatta kapısının kilidini doğru dürüst kapatma zahmetine girmeyen barmen Kelle Corcoran ile nasıl bağdaşırdı?

Paraları biraz daha inceledim. Sonra desteden on tane yepyeni yirmilik alıp cüzdanıma yerleştirdim. Geri kalanını aldığım yere sokup çantayı kapattım.

Sonra da bahşış parasını yerine koydum. O parayı saymadan alıp benimkilerin arasına katmıştım ama orada ne kadar parası olduğunu onun da bildiğini tahmin etmiyordum. Sol üst çekmeceye çeşitli banknotlar halinde yüz dolar kadar bıraktım, sonra biraz düşündükten sonra yirmiliklerden birini de aralarına kattım. Bir banknotu da ancak arayan birinin bulabileceği biçimde çekmecenin arka tarafına yerleştirdim. Üçüncü bir banknotu dolap rafının arkasına, dördüncüsünü de yine dolapta duran kovboy çizmelerinden birinin içine attım.

Tamamdı.

Işığı söndürdüm, dışarı çıkıp kapıyı arkamdan kapattım. Asansörle aşağı indim, kapıcı bana iyi geceler diledi. Kendisini ciddi bir baş eğmesiyle selamladım; çatıda atlamaktan hâlâ tabanlarım ağrıyordu ve bunun için de onu suçluyordum.

Sokağa çıktığım anda bir taksi buldum. İnsanın işi bazen yaver gider işte.

New York'un her yerinde kilitli kutular vardır; metro istasyonlarında, demiryolu istasyonlarında. Ben Sekizinci Cadde'deki otobüs terminalininkini kullandım. Kutuyu açtım, çantayı içine yerleştirdim, deliğe iki çeyreklik atıp kapağını kapattım, anahtarı çevirdim ve çıkarıp cebime attım. O kadar parayı yanımda taşımak çok garip bir duyguydu ve öyle herkesin ortasında bırakıp gitmek ondan bile garipti diyebilirim.

Ama çantayla birlikte SoHo'ya gitmek daha da garip olacaktı.

Tanrı bilir ya, oraya gitmek istemiyordum. Walter Ignatius Grabow'un elinden kurtulmak için kalp krizi numarası yapalı çok olmamıştı ve şimdi yine kafamı aslanın ağzına sokmaya hazırlanıyordum.

İşin o kadar da tehlikeli olmadığını söyledim kendi kendime. Eğer evdeyse ben aşağı kapının zilini çalınca otomatige basacaktı, ben de ani bir U dönüşüyle oradan uzaklaşacaktım. Ama Cumartesi gecesiydi, o da bir ressamdı ve evde olamazdı, arkadaşlarıyla içmeye gitmiş olmalıydı. Birinin atölyesinde bir partideydi herhalde, ya da Broome Sokağı Bar'ında kafayı çekiyor, ya da karşı cinsten biriyle bir testi California şarabını paylaşıyordu.

Ama sevgilisi Crystal öldüğü için belki de atölyesinin karanlığında oturmuş tek başına onun anısına içmekteydi ve ben kapıyı çaldığımda kapıyı açmaya zahmet etmeyecek, kilidini açıp da içeri girene kadar köşesinden kalkmayacaktı...

Hiç de hoş bir düşünce değildi bu.

Zilini çalıp da karşılık almadığım zaman da kafamı hep, bunlar kurcalayıp durdu. Aşağıdaki kilit bayağı esaslıydı ve kapının pervazla birleştiği yerdeki madeni parça da dili geri itmeme önlüyordu. Ancak hiçbir kilit, üreticisinin sizi inandırmaya çalıştığı kadar iyi değildir.

İki merdiveni çıktım. O kadar bitkisi olan ikinci kattaki kiracının evinde stereoda rock müzik çalıyor ve konuşmalar müziği bile bastırıyordu. Kapının önünden geçerken marihuana kokusu da aldım. Grabow'un kapısında durup içeri kulak verdimse de aşağıdaki daireden gelen müzik sesi herhangi bir ses duymamı engelliyordu. Yere yatıp kapının altından- baktım ama ışık falan göremedim. Belki de aşağıda kafayı buluyordur diye düşündüm, Eagle's grubunun müziğine ayağıyla tempo tutarken o öğleden sonra aşağı holde karşılaştığı deliyi anlatıyordun

Bu arada deli de kendini toparlayıp kapıyı açtı. Grabow'un epey sağlam kapısı, yerinde bir Fox polis kilidiyle sımsıkı duruyordu. Bu tür kilitlerin yere mihlanmış bir demir kolu vardır ve öyle bir kapı tekmeyle falan açılmaz, ne de levyeyle falan kanırtıp açabilirsiniz. Bundan daha sağlam bir korunma olamaz.

Ancak hiçbir kilit, silindirinden sağlam değildir. Grabow'unki de beş pimli sıradan bir Robson'du. Ben maymuncuğumla ve parmaklarımla kilitte konuşmaya başladım, o bakire, ben de Don Juan rollerimizi oynadık ve sonunda kim kazandı dersiniz?

Grabow kocaman bir tek odada yaşayıp çalışıyordu. Yatak odası, mutfak, oturma odası ve çalışma yerini birbirlerinden ayıracak geniş mekanlar vardı. Oturma odası sekiz ön tane kahverengi kadife kaplı modüler koltuktan ve birkaç alçak sehpadan oluşuyordu. Uyuma alanındaki geniş yatağın üzerine bir koyun postu serilmişti. Yatağın çevresindeki yerlere de birkaç post atılmıştı. Yatağın arkasındaki tuğla duvar banknot destelerinin sarıldığı kâğıdı

andıran açık kahverengiye boyanmıştı ve bir balkan, çaprazlamasına iki mızrak ve birkaç ilkel maske asılıydı. Parçalar, Yeni Gine taraflarının özgün parçalarına benziyordu ki, kendi duvarıma seve seve asardım doğrusu. Bir Parke-Bernet müzayedesinde getirecekleri paraya da fit olmaya razıydım ya.

Mutfak bir sanat eseriymiş -büyük bir fırın, kapısında otomatik buz yapıcısıyla bir buzdolabı, ayrı bir derin dondurucu, paslanmaz çelikten çifte evye, bir çamaşır yıkama kurutma makinesi, tavandaki dövme demirden raflara asılı bakır ve paslanmaz çelik kapkacak. Çalışma alanı da mutfak kadar esaslıydı. İki uzun dar masa. Bir iki iskemle ve tabure. Baskı malzemesi. Bir seramikçi fırını. Tavana kadar raflarda çeşitli araç gereç, boyalar, kimyasal maddeler. Bir el baskı makinesi. Birkaç kutu birinci hamur süper kâğıt.

Kapıyı açtığımda saat onu çeyrek geçiyordu. Daireyi baştan aşağı incelemem yirmi dakikamı falan almış olmalıydı.

Şimdi de bulamadığım şeyleri sayayım. Diri ya da ölü bir insan. Ultrasüet ya da Naugahyde ya da başka türden bir evrak çantası. Bir iki kol düğmesi ve kravat iğnesi dışında mücevher. Komodinin üstünde bulduğum -ve bıraktığım- bir avuç bozukluk dışında para. Grabow ya da bir başkasının tabloları. Yatağın ardındaki Okyanusya parçaları dışında herhangi bir sanat eseri. Walter Grabow'un evinden çıkarken üstümde geldiğim zaman olmayan hiçbir şey yoktu. Bir iki parça eşyasını buldukları yerden kaldırıp başka yerlere taşımış, şuraya buraya da bir-iki tane gıcır gıcır yirmi dolarlık banknot serpiştirmiştim.

Ama bir şey çalmış değildim. Evet, itiraf edeyim o maskelerden birini yüzüme geçirip kalkanla mızrağı kapıp vahşi savaş çılgınlıkları atarak SoHo sokaklarında koşmak istemiştim. Ama bu isteğime kolaylıkla hâkim oldum ve hepsini asılı oldukları yerde bıraktım. Hepsi de güzel ve değerli parçalardı, ama insan çeyrek milyona yakın bir para çaldı mı, ondan azı biraz sıkıcı geliyordu doğrusu.

Taksi Jillian'ın apartmanı önünde durmak üzereyken yangın musluğunun önünde duran mavili beyazlı arabayı gördüm ve sürücüyü, "Devam et, ben köşede inirim" dedim.

"Ama taksimetrenin bayrağını kaldırdım, ceza yiyebilirim."

"Yaşam risk almazsan nedir ki?"

"Eh, sen öyle diyebilirsin, dostum, nasıl olsa riski alan sen değilsin."

Hah! Bahşış hiç de beklediği gibi çıkmayınca homurdanarak uzaklaştı adam. Ben duvar dibinde kalmaya çalışarak Jillian'ın apartmanına doğru yürüdüm. Bir yandan da işaretli ya da işaretsiz başka polis otomobili var mı diye çevreyi gözetliyordum. Ama ne otomobil gördüm ne de benim gibi gölgelere sığınmış bekleyen polis. On dakika sonra Jillian'ın kapısından tanıdık iki kişi çıktı. Bunca saat çalışmadan sonra Todras ve Nyswander hâlâ iş basındaydılar. Onların da programlarının benimki kadar yorucu olmasına sevinmiştim doğrusu.

Polisler gidince blokun çevresinde bir dolanıp geri dönme olasılıklarına karşı tam beş dakika yerimden kıpırdamadım, Ama öyle bir şey gerçekleşmeyince köşedeki telefonda Jillian'ı aramayı düşündüysem de, bu da boşuna zahmet gibi geldi. Apartman kapısına gidip zilini çaldım.

Hoparlörün bütün parazitine karşın sesindeki heyecanı sezmemek mümkün değildi. "Evet? Kim o?" dedi.

"Bernie..."

"Oh. Ben..."

"Yalnız mısın, Julian?"

"Polis az önce buradaydı."

"Biliyorum. Gitmelerini bekledim."

"Senin Crystal'i öldürdüğünü söylediler. Tehlikeli binmişsin. Boks maçına gitmemişsin. Onun evine girip öldürmüşsün."

Bütün bunlar dahili telefonda konuşuluyordu. "Yukarı gelebilir miyim, Jillian?"

"Bilmiyorum."



Lanet kilidi açarım, yukarı çıkıp bir tekmede kapını indiririm, diye düşündüm. Ama, "Bu akşam çok büyük ilerleme kaydettim, Jillian" dedim. "Crystal'i kimin öldürdüğünü biliyorum. Bırak geleyim de sana hepsini anlatayım."

Yanıt vermeyince bir an beni duymadığını düşündüm. Belki de dahili telefon düğmesini kapatmıştı. Belki o anda 911'i arıyordu ve bir saat geçmeden hızlı ve etkili New York polisi silahlarını çekmiş olarak geleceklerdi. Belki de...

Otomatik zili ötünce kapıyı açtım.

Jillian'ın üzerinde yeşil mavi kareli kumaştan yünlü bir etek ve lacivert bir kazak vardı. Külotlu çorabı da lacivertti ve ayaklarında o peri kızı niteliğine pek uyan ucu sivri ceylan derisi terlikler vardı. Kahvemi verirken beni aşağıda beklettiği için özür diledi.

"Bu gece manen yıkıldım" dedi. "Ziyaretçiden kurtulamadım bir türlü."

"Polisler mi?"

"Onlar en sonra geldiler. Onları görmüşsün zaten. Önce başka bir polis geldi. Adını söyledi ama..."

"Ray Kirschmann mı?"

"Evet. Sana bir mesaj iletmemi istedi. Ben seni görmeyeceğimi söyledimse de, gayet bilmişçesine göz kırptı. Yüzüm kızardıysa hiç şaşmam yani. O tür bir göz kırpmasıydı."

"O da o tür polislerdendir. Mesajı neydi?"

"Onunla ilişkiye geçmeliymişsin. Senin gerçekten hırsız yürekliliğine sahip olduğunu ve bunu olay yerine dönmekle kanıtladığını söyledi. Oraya almaya gittiğin şeyi aldığından emin olduğunu ve onu kontrol etmek istediğini söyledi. Kendisine ne demek istediğini anlamadığımı söyledim ama o senin anlayacağını ve önemli olan onunla bağlantı kurman olduğunu söyledi."

"Olay yerine geri dönmek.' Ne demek bu?"

"Öteki polislerin söylediklerinden bir şeyler anladım sanırım. Kirschmann'dan sonra Craig geldi."

"Ona gelmemesini söylediğini sanıyordum."

"Söylemişim ama o yine de geldi. Gürültü çıkarmaktansa yukarı çıkmasına izin verdim. Ama burada kalamayacağını söyledim."

"O ne istiyordu?"

Yüzünü buruşturdu. "Berbattı. Senin Crystal'! öldürdüğüne gerçekten inanıyor. Polisin bundan emin olduğunu söyledi. Mücevherleri çalman için seni kandırdığı için kendini suçluyor. Bana aslında onu söylemek istiyordu: Seninle bir anlaşma yaptığını inkâr ediyor. Tutuklandığın takdirde polise bunu söyleyeceğinden emin olduğunu söyledi ama sabıkalı bir hırsıza değil de, kendisi gibi saygın bir dışçıye inanırlarmış..."

"Doğal olarak."

"...ama benim senin anlattığın hikâyenin yalan olduğuna yemin etmemi, yoksa başının belaya gireceğini söyledi. Ben senin kimseyi öldüreceğine inanmadığımı söyleyince çok kızdı ve beni seninle birlikte olup kendisine karşı cephe almakla suçladı. Bunun üzerine ben de ileri geri konuştum. Doğrusunu istersen onun nesini beğendiğimi hiç anlamıyorum."

"Dışleri güzeldir."

"O gittikten sonra, tam televizyonun başına oturmuştum ki, avukatı geldi."

"Verrill mi?"

"Evet. O da Craig'i desteklemeye gelmişti sanırım. Craig seninle yaptığı anlaşmayı ona açıklamıştı ve o da bunun ortaya çıkmasını istemiyordu. Bana bunu sır olarak saklamanın önemini anlatmaya çalıştı. Bir rüşvet teklif etmeye hazırlanıyordu sanırım ama bunu açıkça söyleyemedi."

"Çok ilginç."

"Crystal'i senin öldürdüğünde kimsenin kuşkusu olmadığını söyledi. Polisin elinde kanıt varmış."

"Ne kanıtı?"

"Onu söylemedi." Jillian gözlerini kaçırarak yutkundu. "Onu sen öldürmedin, değil mi, Bernie?"

"Elbette ki, hayır."

"Ama öldürmüş olsan da bu yanıtı verirdin, değil mi?"

"Onu öldürmüş olsaydım ne diyeceğimi bilemem. Bugüne kadar kimseyi öldürmediğim için böyle bir soru karşısında ne diyeceğimi de hiç düşünmedim. Jillian, kadını öldürmem için ne neden var ki? Beni hırsızlık yaparken yakalamış olsa yapacağım tek şey polis gelmeden oradan kaçmak olurdu. Onu bir kenara itip kaçardım..."

"Olan bu muydu?"

"Hayır, çünkü beni iş üstünde yakalamadı. Yakalamış olsa ve ben de kendisini itmiş olsam ve kötü bir şekilde düşse, belki ciddi bir yara alabilirdi. Böyle bir şey olmadıysa da, olabilirdi. Ama yanımda taşımadığım bir dişçi neşteriyle kalbinden bıçaklamam mümkün değil."

"Ben de kendi kendime öyle dedim."

"Haklıymışsın."

Gözleri irileşti, alt dudağı titredi. Sevimli bir biçimde kemirdi dudağını. "Bay Verrill gittikten kırk beş dakika kadar sonra o iki polis geldiler. Dün gece Crystal'ın dairesine bir kere daha girdiğini söylediler. Kapıda polislerin mührü varmış ve mühürler koparılıp içeri girilmiş. Bunu senin yaptığını söylediler."

"Biri Crystal'ın evine girmiş, ha?" Kaşlarını çatarak bunu düşünmeye çalıştım. "Bunu neden yapayım ki?"

"Senin orada bir şey unutmuş olacağını söylediler. Ya da kanıtları yok etmek istiyormuşsun."

Kirschmann'ın sözleriydi bunlar. Benim mücevherler için ikinci bir ziyaret yapacağımı düşünüyordu. "Ben dün gece buradaydım" dedim.

"Buraya gelirken oraya uğramış olabilirsin."

"Dün gece hiçbir yere uğrayamazdım. Hatırlarsın, ayakta bile duramıyordum."

Gözüne gelmekten kaçındı. "Ve ondan önceki gece" dedi. "Seni Crystal'ın öldürüldüğü saatte apartmandan çıkarken gören bir tanık varmış. Ve bir kadın da o akşam daha erken bir saatte seninle Gramercy Parkı'nda konuştuğunu söylüyormuş."

"Tüh! Henrietta Tyler."

"Ne?"

"Köpeklerden ve yabancılardan nefret eden sevimli bir yaşlı kadın. Beni hatırlamasına şaşıtm doğrusu. Ve de polisle konuşmasına. Köpeklerden ve yabancılardan nefret eden birinin o kadar kötü olamayacağını sanmıştım. Ne oldu?"

"Demek oradaydın!"

"Ben kimseyi öldürmedim, Jillian. O gece işlediğim tek suç hırsızlıktı ve ben o işi yaparken başka biri Crystal'i öldürdü."

"O halde sen..."

"Oradaydım. O evdeydim."

"O zaman..."

"Yalnızca dolabın iç kapağını gördüm."

"Anlamadım."

"Seni suçlamıyorum. Onu kimin öldürdüğünü görmedim, ama bu gece epey yoğun bir çalışmam oldu ve artık onu kimin öldürdüğünü biliyorum. Artık her şey yerli yerine oturdu, hatta o eve ikinci giriş bile."

Öne eğildim. "Ama sen taze bir kahve yapabilir miydin? Hikâye epey uzun çünkü."

17

Ben hırsızlığı ve cinayeti anlatırken Jillian da konuya gayet uygun iri gözlerle beni dinledi. Kelle Corcoran'ın mütevazı barınağına yaptığım ziyareti anlattığımda gözleri korku ve hayranlıkla doluydu. Doğrusu isterseniz biraz da abartıya kaçmış, çatının birinden diğerine atlayışı biraz daha önemli gösterip binalar arasına bir-iki metre koymuş olabilirim. O kadarı da mazur görülür artık.

Evrak çantasına geldiğimde "ooo" sesleri çıkarmaya başladı. Ultrason yerine Naugahyde olduğunu öğrenince inledi, içini açıp da o kadar parayı bulduğumda soluğu kesildi. "O kadar para, ha!" dedi. "Peki, paralar nerede şimdi? Üstünde mi taşıyorsun yoksa?"

"Güvenli bir yerde. Yoksa elli senti sokağa atmış olurum."

"Ne?"

"Önemli değil. Evrak çantasını sakladım ama işe yarar diye banknotlardan birkaçını alıkoydum."

Cüzdanımı çıkardım. "İki tane kaldı. Bak."

"Nesine bakayım?"

"Güzel, değil mi?"

"Yirmi dolarlık banknot işte. Ne özelliği olacak ki?"

"Eh, bunlardan bir bavul dolusu görürsen epey etkilenirsin, değil mi?"

"Sanırım, ama..."

"Seri numaralarını karşılaştır, Jillian."

"Neden? Sıralı değil mi? Bir dakika, bunlar sıralı değil."

"Değil."

"Bunlar... Bernie, bunların ikisinde de aynı seri numarası var."

"Sahi mi? Çok ilginç, değil mi?"

"Bernie..."

"İki kar tanesinin birbirine benzemediği bir dünyada, insanların herbirinin ayrı parmak izleri olduğu bir dünyada cüzdanımdan iki yirmilik çıkarıyorum ve seri numaraları aynı oluyor. İnsanı düşündürüyor, değil mi?"

"Bunlar..."

"Sahte mi diyeceksin? Evet, ne yazık ki, öyle. Çok yazık, değil mi? O kadar para ve hepsi de yeşil kâğıttan başka bir şey değil. Biraz yakından bakarsan kusursuz olmadıklarını göreceksin. Andy Jackson'un portresi gördüğüm sahtelere göre çok iyi, ama genelde baktığında o kadar başarılı değil."

"Şu damganın..."

"Evet, kenarları keskin değil. Altına bakarsan başka kusurlar da göreceksin. Ama bunlar yeni banknotlar. Biraz eskitir, katlarsan, kahveyle kaynatarak yeniliğini alırsan... her işin bir püf noktası vardır ve ben de kalpazanların son günlerde buldukları yenilikleri bildiğimi iddia edemem. Kilit yapımcılarının bir adım önlerinde kalmak için zaten yeteri kadar çalışıyorum. Ama o elindeki para bankadan yüzde doksan geçer. Gözle görünür tek kusuru seri numarası. Para bozdururken bunlardan birini alsan kontrol etmek aklına gelir miydi?"

"Hayır."

"Kimsenin gelmez. Paranın sahte olduğunu görür görmez doğruca Grabow'un evine gittim. İçeri adımımı atar atmaz doğru iz üzerinde olduğumu anladım. Başarısız bir ressamken baskı işine dönmüş, onda da pek başarılı olmamıştı ama çok esaslı bir dairede yaşıyordu, geniş alanlar, güzel mobilyalar, duvarlarda birkaç bin dolarlık ilkel sanat eserleri. Biraz karıştırınca darphaneden bile daha güzel para üretecek kâğıtlar ve mürekkepler buldum. Baskı kalıplarını bulunca da artık kuşku kalmadı."

"Grabow kalpazan mıymış?"

"Evet. Beni binasının holünde kıştırdığında neden o kadar sinirlendi diye merak etmişim. Ben yanlış Grabow'u bulmuş aptal rolünü iyi oynamışım ama onun sorularının ardı arlısı kesilmemişti. Kimdim? Adresini nereden almıştım? Nasıl olur da Cumartesi günü çalışıyordum? O kadar arka arkaya soruyordu ki, yanıt yetiştiremez olmuştum. O yüzden kalp krizi numarası yapıp kaçtım oradan. Ama saklayacak bir şeyi yoksa, o kadar soru neden diye düşündüm. Evet, o bir kalpazan. Kalıpları kendisinin yaptığına yemin edemem. Ama baskıyı onun yaptığı kesin."

"Sonra da parayı Kelle Corcoran'a mı verdi? Ondan sonra olanları anlayamadım."

"Ben de anlamadım ama bir iki tahminde bulunabilirim. Crystal'ın Kelle ile Grabow'u tanıştırdığını düşünelim. Grabow sevgilisiydi ve birlikte barları dolaşmışlardı. Avukat sevgilisiyle öyle yaptığına göre Grabow'la da aynı şeyi yapmaması için bir neden yoktu."

"Her neyse, Grabow ve Corcoran bir düzen kurdular. Belki Grabow paralan basacak, Kelle de piyasaya sürecekti. Aralarında bir şey geçti ve paralar Kelle'de kaldı, Grabow da avcunu yaladı. Belki de Crystal onu şöyle ya da böyle bir biçimde aldattı ve paralara kondu."

"Nasıl?"

Omuzlarımı silktim. "Bilemem, ama öyle olmuş olabilir. Ya da kalpazanlık başarılı oldu ama Grabow kadının kendisini kullandığını, başka erkeklerle aldattığını, kalpazanlık işi için oyalamakta olduğunu anladı. Belki Kelle ile yattığını ve öteki sevgilinin varlığını öğrendi. Sonunda kıskançlık krizine kapıldı ve neşteri kaptığı gibi Crystal'ın evine gitti."

"Dişçi neşterini nereden alabilirdi ki?"

"Craig gibi Celniker Şirketi'nden."

"Ama neden,.."

"Evi dişçilik aletleriyle dolu. Başka üreticiler aletlerin saplarını altıgen yapmıyorlarsa, görünüşe bakılırsa hepsi Celniker'den alınmış. Kesmek, tahta kalıplan oymak falan gibi ince işler için çok elverişli olmalı. Ya birini cinayet silahı olarak yanına aldı ya da bir rastlantıyla cebinde bir tane vardı."

"Bu çok garip, değil mi?"

Öyleydi. "Başka bir tahminde bulunalım öyleyse. Crystal'i atölyesine götürmüştü, kadın Craig'in de muayenehanesinde aynı tip aletlerden olduğunu söyledi. Nasıl olsa evlenmeden önce orada çalışıyordu. Hatta bu, Grabow'un aynı markayı kullanmasının açıklamasını da getirir. Belki oyma takımı falan gibi bir şey kullanıyordu ve Crystal ona çeliğin daha iyi kalite falan olduğunu belirterek onları kullanmasını söylemişti. Her neyse, Grabow, Craig'in aynı marka alet kullandığını biliyordu ve cinayeti Craig'in üstüne atmak için o neşteri seçmiş olabilir. Kendini Crystal ile ilişkilendirecek herhangi bir şey olmadığı için kendi Celniker aletlerini yok etmesi için bir neden yoktu. Ve polis Craig'i cinayetten tutukladıktan sonra da bu konuda daha fazla kafa yormasına gerek kalmamıştı."

"Demek neşteri cinayet aleti olarak kullanma niyetiyle yanına aldı?"

"Öyle olmuş olmalı."

"Ve önce de kadınla yattı, öyle mi?"

"Bu iğrenç bir şey olur, değil mi? Ben adamla pek uzun konuşmadım ama öyle biri olduğu izlenimini almamıştım. Bana açık sözlü, güçlü ve sessiz bir tip olarak gelmişti. Crystal bara gidince herhalde avukatla karşılaşmış ve onu getirdi. Konuşmalarını pek hatırlamıyorum, çünkü duymamak için çaba gösteriyordum ama adamın Grabow olmadığından eminim. En azından onun olduğunu sanmıyorum."

"Bence şöyle bir şey oldu: Grabow, diyelim evi gözetliyordu ya da avukatla barda buluştuktan sonra kadını izledi. Ya da avukat değil, başka biriydi. Aslında avukatı unutabiliriz, çünkü onun olayda pek yeri yok. Frankie Ackerman'ın, Crystal'ın üç erkek arkadaşından söz etmiş olması üçünün de cinayete karıştıkları anlamına gelmez. İkisinin karışmış olması bile aslında şaşırtıcı."

"Her neyse, eve bir erkek getirdi ve Grabow o sırada onu izliyordu" dedi Jillian.

"Evet. Sonra getirdiği adam gitti. Grabow onun gittiğini gördü. Bir iki dakika sonra gelip zili çaldı. Crystal onu içeri aldı. O da neşteri kadının kalbine sapladı."

Jillian kendi kalbini tutmuştu, küçük eli lacivert kazağının sol yanına bastırıyordu. Sanki televizyonda bir film seyrediyor gibiydi.

"Grabow sonra yatak odasına geldi" diye sürdürdüm. "İlk gördüğü şey benim Fransız kadının portresinin altında duran çantam oldu. O yana gitti ve..."

"Ne Fransız kadını?"

"Önemli değil. Crystal'ın duvarındaki bir resim. Ama o resmi değil, yalnızca çantayı görüyordu. Çantanın sahte parayla dolu olduğunu tahmin etti ve onu geri alma fırsatını gördü."

"Ama paralar siyah çanta içindeydi, değil mi?" "Siyah Naugahyde. Ama Grabow onu bilemezdi ki." "Paralan çantaya o koymamış mıydı?"

"Belki. Ama bunu bilmiyoruz. Belki de, parayı Crystal'e bir alışveriş torbasında vermişti. Ben hırsızlık işinde genelde Bloomingdale alışveriş torbası kullanırım. Öylesi daha normal olur. Belki

de birinin paraları bir evrak çantasına naklettiğini biliyordu ve karşısında da bir evrak çantası vardı. Yapacağı en doğal hareket çantayı kapıp oradan çıkmak ve içindekileri daha sonra düşünmek olurdu."

"Daha sonra çantayı açtığında..."

"Herhalde şaşkınlıktan küçük dilini yutmuştur. Bir an için Crystal'ın kâğıdı elmas ve altına dönüştüren bir ortaçağ simyacı olduğunu düşünmüş bile olabilir. Sonra durumu anlayınca parayı almak için oraya bir kere daha gitmesi gerekti. Polisin mühürlemesinden sonra daireye girilmesinin açıklanması bu olabilir. Grabow parayı almaya gitti, mühürleri söktü, evi aradı ve eli boş döndü. Çünkü sahte banknotlar Kelle Corcoran'ın evinde, dolabın rafındaydı."

Jillian başını salladı, sonra da kaşlarını çattı. "Mücevherler ne oldu?"

"Onlar da Grabow'da kaldı sanırım. Atelyesinde görmedim ama bunun bir anlamı yok aslında. Mücevherler, onu cinayete bağlayacak kanıtlar olduğundan ortalıkta bırakamazdı."

"Dişçilik aletlerine dokunmadı ama."

"O farklı. Mücevherlerin bir açıklaması olamayacağını fark etmiş olmalı. Bir yere saklamıştır. Hatta evinde saklamış bile olabilir. Döşeme tahtasının altına ya da sıradan bir araştırmada bulamayacağım bir yere, örneğin o modüler mobilyanın içine saklamış olabilir. Aslında eşyaları arasında bir banka kasası anahtarı da buldum. Mücevherler bankada olabilir. Cuma akşamı bankalar kapanmadan gidip kasasına yerleştirmiştir. Hatta satmış bile olabilir. Bu olmayacak bir şey değil. Bir kalpazan olarak çalıntı eşya satacak birini tanıma olasılığı yüksektir. Ama mücevherleri düşünmek bile gereksiz. Grabow'u yıllarca deliğe tıkacak kadar delil var."

"Dişçilik aletleri mi?"

"O bir başlangıç" dedim. "Ben evinde bazı şeylerin yerini değiştirdim, kanıtları yok etmeye kalkışması olasılığına karşılık. Yirmilik banknotlardan bazılarını bulmak için epey araman gerekecek yerlere koydum. Bazı dişçilik aletlerini de. Paniğe kapılıp da aletleri atacak olursa onun bulamayacağı ama polisin kolaylıkla bulacağı birkaç parça var. Kalıpları da sakladım. Onları aramaya kalkışırsa paniğe kapılacağını tahmin ederim ama evine bir hırsızın girmiş olacağı aklının ucundan bile geçmeyecek bir şeydi. Aslında bir iki yirmilik bıraktığıma göre oradan girdiğimden az parayla çıktığıma bile söyleyebilirim. Bunu her zaman yapacak olsaydım doğrusu her ay başında kiramı ödemekte epey güçlük çekerdim."

Jillian kıkır kıkır güldü. "Annem bizim eve hırsız girdiği takdirde mutlaka birşey bırakacağını söylerdi. Ama bunu gerçekten yapanı ilk kez duyuyorum."

"Eh, bunu bir alışkanlık haline getirecek değilim."

"Sen bütün yaşamın boyunca hırsızlık mı yaptın, Bernie?"

"Eh, bütün yaşamımca denemez. Herkes gibi çocukluğumda başladım. Öyle kıkır kıkır gülmene bayılıyorum, laf aramızda. Sana çok yakışıyor. Sanırım çocukluğumdan, beri hırsızım işte."

"Bence sen çocukluktan kurtulamamışsın, Bernie."

"Kimi zaman ben de aynı şeyi hissediyorum, Jillian."

Bunun üzerine benim ve mesleğim hakkında konuşmaya, ilk başta nasıl başkalarının evine girmekten zevk aldığımı ama sonraları oradan bir şey çaldığım takdirde duyduğum zevk ve heyecanın nasıl arttığını konuştuk. Ben konuşuyordum o da dinliyordu, sözün bir yerinde kahvelerimizi bitirdik ve Jillian bir şişe Soave çıkardı. Soğutulmuş beyaz şarabı ayaklı kadehlerden içerken koltukta yanyana oturduk ve ben koltuğun numarasını yapıp yatağa dönüşmesini istedim. Jillian dünyanın en dikkatli dinleyicisiydi ve saçları bahar çiçekleri kokuyordu.

Şişe boşaldığı sırada, "Şimdi ne yapacaksın, Bernie?" diye sordu. "Katilin kimliğini biliyorsun artık."

"Bu bilgiyi polise iletmenin bir yolunu arayacağım. Ray Kirschmann aracılığıyla bunu yapmam gerek sanırım. Olay onun olayı değil ama para kokusunu alınca her işi kılıfına uydurmakta üstüne yoktur. Bu işten nasıl para kazanacağını bilemiyorum ama ucunda bir dolar bile varsa mutlaka bulacaktır ve bu da benim değil, onun sorunudur."

"Senin kendisini aramanı istediğini biliyorum."

"Evet ama şimdi olmaz. Geceyarısı oldu."

"Saat kaç? Gerçekten geceyarısıymış. Bu kadar geç olduğunu bilmiyordum doğrusu."

"Kalacak bir yer bulmam gerekecek. Bir süre için kendi evime gitmem söz konusu değil. Belki henüz gözetlemiyorlardır ama her an hakkımda bir tutuklama emri çıkarabilirler. Bir otele gidebilirim."

"Saçmalama."

"Sence tehlikeli mi olur? Haklısın sanırım. Bu saatte otellere pek müşteri gelmediğinden dikkati çekebilir. Eh, yapabileceğim başka bir şey var. Sakinlerinin haftasonu için gittikleri boş bir ev bulup oraya girebilirim."

"Saçmalama. Dün gece burada kaldın, bu gece de kalabilirsin. Tutuklanma riskine girmeni istemiyorum."

"Ama Craig..."

"Saçmalama. Craig gelmez, gelse de içeri almam. Esaslı bir dışçı olabilir ama esaslı bir insan olmadığı kesin."

"Çok iyisin" dedim. "Ama bu kere koltuk benim olacak."

"Saçmalama."

"Onun üzerinde oturamazsın. Yatağını bana vermeni kabul edemem."

"Saçmalama."

"Ne? Anlama..."

"Bernie?" O uzun kirpikler altından baktı bana. "Bernie, saçmalama."

"Ha" dedim ve gözlerinin içine baktım, saçlarını kokladım. "Haa!"

18

Ertesi sabah uyandıığımızda saat on olmalıydı. Mahalledeki birkaç kilisenin canlan çalmaya başlamıştı. İki saat kadar yataktan çıkmayıp kâh çanları dinledik kâh dinlemedik. Bir pazar sabahını geçirmenin çok daha kötü yolları vardır.

Jillian sonunda kalktı, sabahlığını giyip kahve yapmaya gitti. Ben de giyindikten sonra telefonun başına geçtim.

Ray Kirschmann'ın karısı kocasının çıktığını söyledi. Çalışıyormuş. Bir mesaj bırakmak ister miydim? İstemezdim.

Sonra karakolu aradım. Biri izinli olduğunu söyledi. Konuşmak istediğim başka biri var mıydı? Yoktu. Mesaj bırakacak mıyım? Bırakmayacaktım.

Eve gitmeye cesaret edebilir miydim? Bir duş yapmak istiyordum ama yine aynı şeyleri giyeceksem bunun bir anlamı yoktu. Ve günlerden Pazar olduğu için gidip iç çamaşırı, çorap ve gömlek alamazdım.

Telefonu açıp kendi numaramı çevirdim. Hat meşguldü.

Eh, bu bir şey kanıtlamazdı. Benden birkaç saniye önce başka biri aynı numarayı aramış olabilirdi. Onun telefonunda zil çalarken benimki meşgul verecekti elbette. Ona bıkana kadar bir dakika tanıyıp bir daha çevirdim. Hâlâ meşguldü.

Eh, bu da herhangi bir şey kanıtlamazdı. Belki de evime gelen biri yanlışlıkla telefona çarpıp açık bırakmış olabilirdi. Belki Batı Yakası'nda hatlar bozuktuk. Belki de...

"Bernie? Aksilik mi var?"

"Evet. Rehber nerede?" Rehberden Bayan Hesch'in numarasını bulup çevirdim.

Telefon açıldığında önce televizyonun sesi duyuldu, ardından da kadının sigaradan çatallaşmış kuru sesi. "Bayan Hesch, ben Bernard Rhodenbarr. Tanınıyor muyuz? Komşunuzum."

"Hırsız."

"Evet. Bayan Hesch..."

"Aynı zamanda da ünlü bir kişi. Bir saat önce seni televizyonda gördüm. Daha doğrusu bir resmini gösterdiler. Saçların çok kısaydı, herhalde cezaevinde çekilmişti.."

Hangi resimden söz ettiğini biliyordum.

"Bina polis dolu şimdi. Az önce gelip seni sordular. Senin hırsız olduğunu bilip bilmediğimi sordular. Ben senin yalnızca iyi bir komşu olduğunu bildiğimi söyledim. Neden onlara bir şey

söyleyeyim ki? iyi ve temiz bir gençsin, iyi giyiniyorsun, ben başka bir şey bilmiyorum. Çalışıyorsun ve geçimini sağlıyorsun, değil mi?"

"Doğru."

"Devletten para alan bir serseri değilsin. Doğu Yakası'ndaki o zenginleri soyuyorsan bana ne? Onların bugüne kadar bana bir yararları dokundu mu? Sen iyi bir komşusun. Bu binada kimseyi soymuyorsun, haklı değil miyim?"

"Haklısınız."

"Şu anda evin polis dolu. Fotoğraf çekiyorlar, zilleri çalışıyorlar, şunu bunu yapıyorlar."

"Bayan Hesch, polisler içinde..."

"Bir dakika, hele sigaramı yakayım da. Tamam."

"Kirschmann adında bir polis var mıydı?"

"Kiraz."

"Ne?"

"Kiraz. Almandada kirsch kiraz demektir. O adının Kirschmann olduğunu söyleyince kendi kendime Kiraz Adam dedim. Herif yirmi kilo verse farkında bile olmaz."

"Orada mı şimdi?"

"Önce ikisi kapıma gelip bir milyon soru sordular, sonra bu Kirschmann gelip aynı soruları sordu. Bay Rhodenbarr, sen katil değilsin, değil mi?"

"Elbette ki, hayır."

"Ben de onlara öyle dedim zaten. O Gramercy Parkı'ndaki nafkehi sen öldürmedin, değil mi?"

"Hayır."

"Güzel. Ve..."

"Ona ne dediniz?"

"Nafkeh"

"Ne demek o?"

"Özür dileyerek söylüyorum, orospu demek. Adamı da siz öldürmediniz, değil mi?"

Hangi adamı? "Elbette ki, hayır. Bayan Hesch, bana bir iyilik yapar mısınız? Kimseye fark ettirmeden Ray Kirschmann'ı telefona çağırabilir misiniz? Benim hakkımda bir şey hatırladığınızı falan söyleyebilirsiniz. Öteki polisler ne için olduğunu anlamadan onu telefona getirirseniz çok memnun olurum."

Bunu yaptı ve çok geçmeden o tanıdık sesin büyük bir dikkat ve kuşkuyla, "Evet?" dediğini duydum.

"Ray?"

"Ad söylemek yok."

"Yok mu?"

"Hangi cehennemdesin?"

"Telefonda."

"Bana nerede olduğunu söyle. Bir an önce görüşmemiz gerek. Bu kere iyice boka battın, Bernie."

"Ad yok demiştin."

"Sen benim dediğime boş ver şimdi. Karının evine ikinci kere girip mücevherleri götürdün, değil mi? Ama hemen beni aramalıydın, Bern. Artık sana yardımcı olamam."

"Ama bir katili deliğe tıkabilirsin, Ray."

"Doğru, bunu yapabilirim ama ben senin katil olacağım hiç düşünmemiştim, Bern. Çok şaşırđım."

"Bu benim için daha büyük sürpriz olurdu, Ray. Mücevherlere gelince..."

"Onları bulduk, Bern."

"Ne?"

"Bıraktığın yerde. Eğer yalnızca ben olsaydım durum çok farklı olurdu, ama Todras ve Nyswander'le buraya gelmek için canım çıktı zaten. Onlardan önce gelemedim. Malı bulan Nyswander oldu. Bir elmaslı bilezik, zümrütlü bir iğne ve o inciler. Esaslı şeyler."

"Yalnızca üç tane mi?"

"Evet. Başka var mıydı? Ötekileri başka bir yere sakladın, değil mi, Bern?"

"Biri onları oraya kasten bırakmış, Ray."

"Hiç kuşkum yok. Biri mücevher dağıtıyor anlaşılan. Bir kaç ay sonra Noel var ve bazı insanlar şimdiden armağan dağıtmaya başladılar."

Derin bir soluk aldım. "Ray, ben mücevherleri çalmadım. Onları biri koymuş olmalı. Onları çalan ve Crystal'i öldüren aynı kişi. Eğer o parçaları benim evimde bulmuşsan..."

"Ben bulmadım. Nyswander buldu ve herif aşırı namuslu olduğundan iş sarpa sardı. Evet, senin daireneydiler, Bern. Çünkü oraya bırakmıştın."

Buna bir karşılık vermedim. "Hırsızlığı yapan ve cinayeti işleyen senin adını bile duymadığın biri."

"Hele bir söyle bakalım."

"Çok tehlikeli biri, Ray. Bir katil."

"Bana adını söyleyecektin."

"Grabow."

"Hiç duymadığım biri demiştin."

"Walter I. Grabow. I de Ignatius oluyor, eğer sence bir önemi varsa."

"Aman ne komik."

"Çok karmaşık bir iş, Ray. Olay içiçe geçmiş, ikimiz bir yerde buluşursak sana anlatabilirim."

"Bundan hiç kuşkum yok."

"Ne?"

"Evet, bir yerde buluşalım, Bernie. Sana ne oldu, biliyor musun? Sen bir noktadan sonra aklını kaçırmışsın. Bence seni sapıtmaya iten şey o ikinci cinayet."

"Sen neden söz ediyorsun?"

"Ben senin katil olacağını düşünmemiştim. Ama o kadar soğukkanlısın ki, onu da yaparsın elbette. Ama senin dairendeki ikinci cinayet, sanırım ondan sonra iyice keçileri kaçırmış olmalısın."

"Sen ne diyorsun?"

"Adını hiç duymamışım. Grabow. İnsaf! Tehlikeliymiş. Zavallı senin evinde yerde yatıyor ve kalbinde o dişçi aletlerinden biri var ve sen bana herifin tehlikeli olduğunu söylüyorsun, Bern. Şimdi bana kuzu kuzu olduğun yeri söylesen de ben seni, parmağına hâkim olamayan biri tarafından vurulmadan sağ salım karakola götürsem, nasıl olur, ha? İnan bana en iyisi bu. Kendine iyi bir avukat bulursun ve yedi yılda ya da bilemedin on dört-on beş yılda çıkarırsın. Bu o kadar kötü mü?"

Telefonu kapattığımda hâlâ bütün içtenliğiyle konuşuyordu.

19

"Şimdi paniğe kapıldı" dedim Jillian'a. "Kendisine yaklaştığımı biliyor ve korkuyor."

"Kim, Bernie?"

"İyi bir soru. Kim olduğunu bilseydim çok daha iyi durumda olurum."

"Crystal'i Grabow'un öldürdüğünü söylemiştin."

"Biliyorum."

"Ama Crystal'i Grabow öldürdüyse, Grabow'u kim öldürdü?"

"Crystal'i Grabow öldürmedi."

"Ama her şey o kadar uyumluydu ki. Sahte paralar, dişçi neşterleri ve her şey."

"Biliyorum."

"Crystal'i Grabow öldürmediyse..."

"Başka biri öldürdü. Ve benim suçlanmam için de Grabow'u öldürdü. Ben Grabow'u kendi evimde neden öldüreyim ki? Ve bu kişi her kimse benim iyice işe bulaşmam için Crystal'in mücevherlerinden bir ikisini de yem diye serpiyor. Tam benim yapacağım bir iş değil mi? Grabow'u çok elverişli bir dişçi neşteriyle öldürmek ve cesedinin altına Crystal'in bileziklerinden birini sokuşturmak."



"Orada mı bulmuşlar?"

"Nerede bulduklarını ne bileyim ben? Nyswander bulmuş. Ben o parçaları başka birinin çalması için çantanın içine doldurduktan sonra bir daha görmedim. Ne bileyim ben nerede olduğunu. Neye benzediklerini bile hatırlamıyorum."

"Bana bağırarak zorunda değilsin, Bernie."

"Özür dilerim. Kafam karmakarışık ve doğru dürüst düşünemiyorum. Çılgınca bir şey bu, bütün bunlar ikinci derecede deliller, hepsi saçma ama yine de ellerinde beni mahkûm edecek kadar şey var."

"Ama bunu sen yapmadın." Gözleri birden kasıldı. "Yapmadığını söylemiştin."

"Ben yapmadım. Ama on iki kişiyi bir jüri bölmesine sokar da bu delilleri gösterirsen ve ben de orada durup benim yapmadığımı söylersem, bu işi böyle yapmamın aptallık olduğunu söylersem, bana inanırlar mıydı sence? Avukatımın ne diyeceğini biliyorum. Anlaşma yapmayı teklif edecektir."

"Ne demek istiyorsun?"

"Daha hafifletilmiş bir suçlamaya karşılık suçlu olduğumu kabul etmemi sağlayacaktır. Savcılık da bir dava riskine girmeden mahkûmiyet kararı çıkardığına sevinecektir. Ben de kazaen adam öldürmeden beş ila on yıl yerim ve herhalde üç yılda çıkarım." Kaşlarını çattım. "Ama Grabow'un da ölmesiyle iş değişir herhalde. Ortada iki ceset olunca ikinci dereceden cinayet diyeceklerdir ve iyi halle falan bile en az beş yıl ortalarda görünmem."

"Eğer suçsuzsan avukatın seni neden suçlu gösterebilir ki?"

"O bir şey yapmaz, Jillian. O yalnızca bana önerilerde bulunur."

"Craig avukatını o yüzden değiştirmişti. Blankenship onun suçlu olduğuna inanıyordu, Bay Verrill ise suçlu olmadığını biliyordu."

"Ve Craig şimdi elini kolunu sallayarak dolaşıyor."

"Öyle."

"Bana inanan bir avukatım olsaydı bile, aleyhimdeki bu delillerle mahkemeye gitmesi delilik olurdu."

Jillian bir şey söylemeye başladı ama ben dinlemiyordum bile. Kafamın arkasında bir düşünce dolanıyordu ve ben de kuyruğunu yakalamak isteyen bir köpek gibi onun ardından koşuyordum.

Rehberi aldım. Frankie'nin soyadı neydi? Ackerman. Francis Ackerman. Doğu Yirmi Yedinci Sokak'taydı, sevdiği barların hepsinden bir iki blok ötede. Numarayı çevirip telefonun çalışmasını dinledim.

"Kimi arıyorsun, Bernie?"

Telefonu kapattım, Kelle Corcoran'ın numarasını bulup çevirdim. Onu da açan olmadı.

Frankie'ninkini bir daha denedim. Boşuna.

"Bernie?"

"Başım belada."

"Biliyorum."

"Teslim olmak zorunda kalacağım."

"Ama eğer masumsan..."

"Cinayetle suçlanıyorum, Jillian. Belki de sonunda anlamaya giderim. Bu fikirden nefret ediyorum ama başka çarem olmayabilir. Belki de yargılanmayı beklerken talihim açılır, da yeni bir delil falan ortaya çıkar. Belki bu işi profesyonelce araştırarak bir özel detektif tutarım. Amatörlükte pek talihim yok. Ama böyle kaçmaya devam edersem tetik parmağı kaşınan bir polis tarafından her an vurulabilirim. Çevremde cesetler yığıldıkça korkmaya da başladım. Dün teslim olsaydım Grabow'un ölümüyle kimse suçlayamazdı beni."

"Ne yapacaksın şimdi? Karakola mı gideceksin?"

Başımı salladım. "Kirschmann kendisine teslim olmamı istedi. Öylesinin daha güvenli olacağını söyledi. O beni tutuklamanın kendine getireceği puana bakar. Bense teslim olduğumda yanımda olacak bir avukat istiyorum. Resmen bir suçlamada bulunmadan yetmiş iki saat

gözaltında tutarlar insanı. Bana bunu yaparlar mı bilemiyorum ama riske de girmek istemiyorum."

"Avukatını mı arayacaksın?"

"Öyle yapmayı düşünüyordum. Hep suçlu olduğum için avukatım beni şimdiye kadar gayet iyi savunmuştur. Ama masum bir insanı savunmakta ne kadar başarılı olabilir? Craig'in Errol Blankenship'le karşılaştığı sorun bu işte."

"Peki, ne yapacaksın?",

"Senden bana bir iyilik yapmanı istiyorum" dedim. "Craig'e telefon et. Avukatının adı neydi... Verrill, Verrill'i bulmasını ve ikisinin beni avukatın bürosunda beklemelerini istediğimi söyle."

"Bay Verrill'in bürosunda mı?"

"Craig'in muayenehanesinde olsun. Böylece gideceğim yeri bilirim hiç olmazsa. Şimdi saat yarım. Önce yapacak bir-iki işim olduğundan saat dört için bir randevu yapalım."

"Craig'in de orada olmasını mı istiyorsun?"

Başımı salladım. "Kesinlikle, eğer gelmezse onu kurtların önüne atacağımı söyle. Beni Crystal'in mücevherlerini çalmaya o ikna etti. Elimdeki tek koz bu. Polise bu anlaşmamızdan söz etmemi istemez ve suskunluğumun da bir bedeli vardır. Verrill'in benden yana olmasını istiyorum. Polise teslimimi onun düzenlemesini istiyorum ve parayla tutulabilecek en iyi savunma avukatını istiyorum. Verrill belki bir ceza avukatını yardımcı olarak tutar, belki özel detektifler tutar, orasını bilemem artık. Bütün bunları bu öğleden sonra konuşuruz. Craig'e eğer tam saatinde orada olmadıkları takdirde bülbül gibi öteceğimi söyleyebilirsin."

"Saat dörtte, muayenehanesinde, değil mi?"

"Evet." Ceketime uzandım. "Şimdi yapacak bir iki işim var" dedim. "Gidecek bir iki yer falan. Tam zamanında orada olmalarını sağla, Jillian." Kapıya yürüdüm. Çıkmadan önce döndüm.

"Sen de gel. İlginç olabilir."

"Ciddi misin, Bernie?"

Başımı salladım. "Ben Craig için bir tehdit oluşturuyorum. Eğer bu benim kozumsa, boşa harcamak istemem. Benim teslim olmam için ikisi de her şeye evet diyebilirler. Sonra da beni yüzüstü bırakabilirler. Senin konuşulanlara tanık olmanı istiyorum."

Epey yoğun bir öğleden sonrası yaşadım. Telefon konuşmaları yaptım, taksilere bindim, bazı kimselerle konuştum. Bu arada gözlerim çevremdeki polislerdeydi. Arada sırada bir tane görüyordum. Kent polis doluydu. Ancak neyse ki, gördüklerim beni aramıyorlardı -ya da eğer arıyorlarsa, onlar beni görmeden ben onları görüyordum.

Saat üçten birkaç dakika sonra aradığım kişiyi buldum. Üçüncü Cadde'de bir bardaydı. Dirseğini tezgâha, ayağını bakır boruya dayamış oturuyordu. Benim kapıdan içeri girdiğimi görünce gözleri irileşti, yüzünde bir gülümseme belirdi.

"Buzlu Cutty" dedi. "Hemen buraya gel ve bir tane iç bakalım."

"Nasılsın, Dennis?"

"Eh, fena değil işte. Sen nasılsın, Ken?"

Elimi avuç içim aşağı gelecek biçimde uzatıp kanatlarını sallayan bir uçak gibi oynattım. "Şöyle böyle işte."

"Hey, Ace, Ken'e bir içki. Buzlu Cutty, değil mi?"

Ace'in üzerinde kolsuz bir fanila, yüzünde anlamsız bir ifade vardı. Gemisine erişmekten umudunu kesmiş ve kötü bir durumdan en- iyi biçimde yararlanmaya çalışan bir denizciye benziyordu. Bana bir içki hazırladı, Dennis'inkini tazeledi, sonra televizyonun başına döndü. Dennis kadehini aldı. "Sen Frankie'nin arkadaşıydın, değil mi? Eh, Frankie'ye içelim öyleyse."

Bir yudum aldım. "Şu rastlantıya bak" dedim. "Ben de Frankie'yi bulmaya çalışıyordum, Dennis."

"Bilmiyor musun yani?"

"Neyi?"

Kaşlarını çattı. "Seninle dün gece görüştük, değil mi? Elbette. Sen kahve içiyordun. Kelle ile konuşuyorduk. Ben de Frankie'yi bekliyordum."

"Doğru."

"Ama Frankie gelmedi. Demek duymadın, Ken? Frankie intihar etti, Ken. İçki ve hap. Crystal diye bir arkadaşı hakkında bir sıkıntısı vardı. Crystal olayını biliyorsun, değil mi?" Başımı salladım. "Eh, içkiyle birlikte Valium almış. Bunu bilerek mi yaptı, yoksa bir kaza mıydı bilemeyeceğiz."

"Doğru."

"Esaslı bir kadındı ve bilerek ya da bilmeyerek canına kastetti işte. Tanrı yardımcısı olsun, başka ne diyebilirim ki?"

Buna içtik. Ben Frankie'yi evinde, komşu barlarda aramıştım. Olanları duymamıştım ama şaşmamıştım da. Belki de bir kazaydı. Belki intihardı. Belki ikisi de değildi de, Crystal Sheldrake ve Walter Grabow gibi ona da birisi yardımcı olmuştu.

"Dün gece önsezim oldu sanki" dedi. "Bütün gece Kelle ile oturdum, ikide bir gidip Frankie'nin evini aradım. Kelle barı kapatana kadar orada bekledim. Evine gitmiş olsaydım belki elimden bir şey gelirdi."

"Kelle barı kaçta kapattı, Dennis?"

"Bilmem. İki, üç. Saate bakan kim? Neden sordun?"

"Evine döndü ama orada fazla kalmamış. Bavulunu toplayıp gitmiş."

"Ee?"

"Belki de uçağa bindi" dedim. "Belki de birine rastladı ve başına bir iş geldi."

"Anlayamadım, Ken. Kelle'nin Frankie'ye olanlarla ne ilgisi var?"

"Sana anlatayim, Dennis" dedim. "Epey karışıkır ama."

20

Muayenehaneye on dakika erken gelmiştim. Saat iki buçuk sularında Jillian'a telefon etmiş ve Craig ile avukatıyla randevunun ayarlandığını öğrenmiştim. Oraya vardığımda onları bulamadığıma şaşmamıştım, hatta gelmelerini beklemiyordum da diyebilirim. Ben de koridorda camlı kapının önüne dikilip beklemeye başladım. Saat tam dörde iki kala asansör kapıları açıldı .ve üçü birden çıktılar: Craig, Jillian ve siyah takım elbiseli uzun boylu bir adam. Adamın Carson Verrill olduğu anlaşılınca öyle aşırı bir şaşkınlık geçirdiğimi söyleyemem.

Craig bizi tanıştırdı. Avukat elimi gereğinden fazla bir sertlikle sıkıp dişlerini gösterdi. Dişleri esaslıydı ama ona da şaşmamıştım; o da Dünyanın En Büyük Dişçisi'nin müşterisi olmalıydı.

Verrill ile ben el sıkışırken Jillian da çantasından anahtarını bulup kapıyı açtı. Sonra tavan lambasıyla Marion'un masası üstündeki lambayı yaktı. Kendisi Marion'un koltuğuna oturdu; ben de dış kapıyı kapatmadan önce Craig ile Verrill'e kanapeyi gösterdim.

Önce biraz tedirgin bir konuşma başladı, Craig havadan söz etti, Verrill beni çok bekletmediğini umduğunu söyledi. Yalnızca bir iki dakika dedim.

Verrill, "Konuya girsek iyi olur, Bay Rhodenbarr" dedi. "Anladığım kadarıyla değiştokuş edecek bir şeyiniz varmış. Müvekkilim savunmanızın masrafını yüklenmediği takdirde onun eski karısının evinin soyulmasıyla sözde ilişkisi hakkında polise başvuracakmışsınız."

"Çok esaslı" dedim.

"Efendim?"

"Bir çırpıda böyle konuşabilmek. Çok değerli bir yetenek ama kartlarımızı masanın üstüne seremez miydik? Craig beni Crystal'ın evini soymam için kandırdı. Burada hepimiz dostuz ve olayı biliyoruz, onun için bu sözde de ne demek oluyor?"

Craig, "Bernie, bu işi Carson'un istediği şekilde yapalım, tamam mı?" dedi.

Verrill Craig'e baktı. Onun Craig'in desteğinden fazla hoşlanmadığı ve susmasını yeğleyeceği izlenimine kapıldım. "Böyle bir şeyi kabul etmeye niyetim yok, Bay Rhodenbarr" dedi. "Ama durumunuzu tam olarak anlamak istiyorum. Bayan Paar ve Dr. Sheldrake'le konuştum ve size yardımcı olabileceğimi sanıyorum. Ben ceza avukatı olmadığım için böyle bir savunmayı üstlenemem ama eğer teslim olursanız ve suçlu olduğunuzu kabul ederseniz..."

"Ama ben masumum, Bay Verrill."

"Bana söylendiğine göre..."

Ben de gülümseyerek güzel dişlerimi gösterdim. "Bana iki cinayet yüklenmeye çalışılıyor, Bay Verrill. Çok akıllı bir katil beni oyuna getiriyor. Yalnızca akıllı değil, müthiş de uyum sağlıyor. İlk başta müvekkilinizin suçlanması için bir düzen kurdu. Sonra suçu bana atmanın daha etkili olacağını düşündü. Esaslı bir iş başardı, ama ben gerçekten olanları anlattığım takdirde bana bir çıkış yolu gösterebilirsiniz sanıyorum."

"Bayan Paar sizin bir ressamı öldürmekten kuşku altında olduğunuzu söyledi. Kendisi sizin dairenizde öldürülmüş."

Başımı salladım. "Onun Crystal'i öldürmediğini bilmeliydim. Kadını elleriyle boğabilir ya da döverek öldürebilirdi ama bıçaklamak ona göre bir şey değildi. Hayır, üçüncü bir şahıs vardı ve her iki cinayeti de işleyen odur."

"Üçüncü bir adam mı?"

"Crystal'ın yaşamında üç erkek vardı. Ressam Grabow. Mahallede bir barda barmenlik yapan Kelle Corcoran. Ve Hukuk Finosu."

"Kim?"

"Sizin bir meslektaşınız. Zaman zaman Crystal ile mahalle barlarını dolaşan John adında bir avukat. Hakkında bütün bilinen bu kadar."

"O zaman onu unutamam öyleyse."

"Sanmıyorum. Bence Crystal'i o öldürdü."

"Yaa?" Verrill'in kaşları alnının ortasına kadar kalktı. "Öyleyse kim olduğunu bilmenin yararı var."

"Öyle. Ama bunu bulmak güç olacak. Frankie adında bir kadın bana onun varlığından söz etti. İşteeeee Johnny!" diyordu tıpkı Ed McMahan gibi. Ama kadın dün gece aşırı miktarda cinden sonra bir şişe de Valium içti ve öldü."

"Öyleyse bu Johnny'nin kim olduğunu nasıl bulacaksın, Bernie?" diye sordu Craig.

"Bu bir sorun doğrusu."

"Belki de o Crystal'ın yalnızca bir arkadaşıydı. Crystal'ın pek çok arkadaşı vardı."

"Ve en azından bir de düşmanı. Ama Crystal'ın bir şeyin merkezi olduğunu ve birinin de onu öldürmek için iyi bir nedeni bulunduğunu unutmamak gerek. Senin bir nedenin vardı, Craig, ama onu sen öldürmedin. Sen bir tertibe kurban gittin."

"Doğru."

"Benim bir nedenim vardı: Hırsızlıktan tutuklanmamak Ama onu ben de öldürmedim. Ancak bu Johnny'nin gerçek bir nedeni vardı."

"Neydi o, Bern?"

"Grabow bir kalpazandı" diye anlattım. "Ressam olarak işe başladı, sonra kendini baskı işlerine verdi, ardından da sanatı falan unutup paraya düştü. Ve para kazanmanın en kolay yolunun para basmak olduğunu anladı."

İşinde başarılıydı. Eserinin örneklerini gördüm. Devletin bastığı kadar temizdi. Yaşayıp çalıştığı yeri de gördüm. Başarısız bir ressam için epey iyi bir yaşantısı vardı. Kanıtlayamam ama o kalıpları birkaç yıl önce yapıp paraları kendisinin piyasaya sürdüğünü tahmin ediyorum. Adamın profesyonel bir suçlu değil, bir sanatçı olduğunu unutmayın. Mafya bağlantıları yoktu ve sahte parayı büyük miktarlarda elden çıkarma hakkında herhangi bir şey bilmiyordu. Evindeki el matbaasında zaman zaman birkaç tane basıyor ve bunları birer birer harcıyordu. Karşılığında yeteri kadar sağlam para alınca da gidip iyi mobilyalar falan alıyordu. Bu tek kişilik bir ev sanayii idi ve açgözlülüğe kapılmasaydı sonsuza kadar sürdürebilirdi."

"Bunun ne ilgisi..."

"Bizlerle mi? Göreceksiniz. Grabow'un barlara tek tek uğrayıp herbirinde birer yirmi dolarlık bozdurmak için çok uğraştığına eminim. Yolda bir yerde Crystal ile karşılaştı ve birlikte dolaşmaya başladılar. Belki gösteriş yapmak istiyordu, belki de Crystal soracak doğru soruları seçmişti, her neyse Grabow'un kalpazan olduğunu öğrendi."

"Crystal'ın o sırada Kelle Corcoran'la geçici bir ilişkisi vardı. Corcoran barmendi ama herhangi bir şeyin nasıl alınıp satılacağını bilen bir insandı. Fikir belki Kelle'den, belki de Crystal'den çıktı, ama bana kalırsa avukattan çıkmıştır."

"Ne fikri?" diye sordu Jillian.

"Paketleme fikri. Grabow o zamana kadar basıp basıp piyasaya sürüyordu. Ama büyük bir miktarı bir kerede toptan verebildiği takdirde bir iki yıl onun geliriyle rahat rahat geçinebilirdi. Büyük miktarlar söz konusu olduğunda dolar başına yirmi sent alabilecekti. Eğer çeyrek milyonluk para basarsa elli bin doları cebine sokar ve ondan sonra ömrünü barlarda içki ismarlayıp karaciğerini tüketerek geçirebilirdi.

"Olayı avukat tezgâhladı. Crystal'ın Kelle'ye bir iki banknot göstermesini söyledi. Kelle böylece sözgeşi elli bin doları verecek bir müşteri bulacaktı. Crystal aracı olacaktı. Kelle'den gerçek parayı ve Grabow'dan sahte banknotları o alacak, sahtesini Kelle'ye, gerçeğini Grabow'a iletenecekti. Böylece iki adam birbirlerini hiç görmeyeceklerdi. Grabow mahremiyeti konusunda çok titizdi. Kimsenin nerede oturduğunu bilmesini istemiyordu. Böylece kendisinin ortada olmadığı bir anlaşmaya gönül rahatlığıyla girebilirdi."

"Ve bu işi avukat mı ayarladı, Bern? John denilen o adam mı?"

Craig'e bakıp başımı salladım. "Evet."

"Bu işte onun kazancı neydi?"

"Her şey."

"Ne demek istiyorsun?"

"Her şey. Parayı Grabow'a vermeye niyetli olmadığından elli bin dolar temiz para. Ve Kelle'ye de sahtesini vermek niyetinde olmadığından iki yüz elli bin dolar sahte para. Her ikisi de Crystal ile yattıklarından kadına güveneceklerini biliyorlardı. Belki de Crystal avukatın her ikisine de ihanete hazırlandığını biliyordu. Ama bilmiyor da olabilirdi. Kelle'den parayı alınca avukata verdi, sonra da Grabow sahte banknotları teslim etti. Crystal ona parasını bir iki güne kadar alacağını söyledi. Artık avukata Crystal'i öldürmek kalmıştı."

"Bu sonuca nasıl vardınız, bay Rhodenbarr?"

"Bay Verrill, avukat Kelle Corcoran'dan parayı almıştı. Crystal'i de öldürünce sahteleri aldı ve olay orada bitti. Avukat zaten kendi adını ortaya atmamıştı. Diğerleri için de aradaki kişi Crystal'di. O öldükten sonra ne yapabilirlerdi ki? En fazlası birbirlerinden kuşkulanırlardı. Belki de birbirlerine öldürürlerdi. Avukat bakımından bir sorun yoktu. O temiz parayı almıştı ve sahtesini de piyasaya sürmenin yollarını arayabilirdi. Normal fiyatını bulabilirse elli bin dolar ederdi ki, bu da o işten yüz bin dolar kazanıyor olması demekti. Bu dünyada bu parayı cinayet işlemek için yeterli gören insanlar vardır. Hatta avukatlar bile."

Verrill hafifçe gülümsedi. "Meslekte gerektiği gibi ahlak sahibi olmayanlar vardır."

"Özür dilemeyin" dedim. "Kimse kusursuz değildir. Hatta biraz uğraşırsanız ahlaksız bir hırsıza bile rastlayabilirsiniz." Pencereye gidip Otuz Dokuzuncu Sokak'ta sıralanmış at arabalarına ve parka baktım. Bulutlar güneşi artık iyice örtmüşlerdi. "Perşembe gecesi mücevherler için Crystal'ın dairesine girdim" dedim. "O bir arkadaşıyla yatakta oynasırken dolap içinde beklemek zorunda kaldım. Sonra arkadaşı gitti. Ben dolaptan çıkarken Crystal de duşa girmişti. Ama o sırada zil çaldı. Crystal kapıyı açtı ve avukat girip kalbine bir neşter sapladı.

Adam sonra yatak odasına girdi. Yalnızca onu öldürmeye gelmemişti. Crystal'ın Kelle'ye vermek için bulundurduğu sahte paraları da alacaktı. Crystal ona Grabow'un parayı bir gün önce bir evrak çantası içinde getirdiğini söylemişti. Adam içeri girer girmez duvarın dibinde duran evrak çantasını gördü.

Tabii, bu yanlış çantaydı. Sahte para dolu çanta herhalde dolapta benim yanımda bir yerdeydi. Crystal'ın ben dolaptayken dolap kapısını kilitlemesinin başka bir anlamı olmazdı.

Mücevherlerini el altında bulunduruyordu. Ama o dolapta çevresinde bulundurmaya alışkın olmadığı bir şey olmalıydı, yoksa dolabı kilitli tutmak konusunda fanatiklik yapmazdı.

Avukat evrak çantasını alıp gitti. Evine gidip de çantayı açınca takırtı çıkarmasın diye havlulara sarılmış olan onca mücevherle karşılaştı. Bu onun istediği değildi, ama zaten elli bin dolar almıştı ve mücevherleri de zamanı gelince satıp bir elli bin dolar daha alabileceğini düşündü. Belki de sahte parayı almak için oraya bir daha gitmeyi düşünmüştür. Ancak Kelle Corcoran ona bu şansı tanımadı. Crystal'ın öldürüldüğü günün ertesi gün Kelle nöbetini öteki barmene devretti. Kapıdaki mühürleri koparan ve daireyi ikinci kez elden geçiren oydu. Belki de malı nerede arayacağını biliyordu; belki de Crystal, 'Hiç merak etme, çanta dolabımın rafında' demişti. Her neyse, o sahte paraları alıp kendi evine götürdü ve kendi dolabının rafına yerleştirdi."

"Bunu nereden biliyorsunuz, Bay Rhodenbarr?"

"Çok basit Ben orada buldum."

"Siz orada...."

"Sahte yirmiliklerle dolu çantayı orada buldum. Aksi halde bundan nasıl haberim olabilirdi ki? Kelle'yi kuşkulandırmamak için orada bıraktım."

Jillian durumun öyle olmadığını biliyordu. Ona sahte yirmilikleri otobüs terminalinde kutulardan birine sakladığını söylemişim. Ama şimdi de bunu hatırlamayacağını umuyordum. Fakat onun aklına başka bir şey takılmıştı.

"Neşter" dedi. "Avukat Crystal'i bizim dış neşterlerimizden biriyle öldürdü."

"Evet."

"Öyleyse hastalarımızdan biriydi."

"John adında bir avukat" dedi Craig. "Bizim hastalardan avukat kim var?" Kaşlarını çatıp başını kaşdı. "Avukat çok, John da pek seyrek rastlanan bir ad değil..."

"Hasta olması gerekmez" dedim. "Bir de şöyle düşün. Crystal, Grabow'un atölyesine gitmişti. Orada baskı ve kalıp işlerinde kullandığı dişçilik aletlerini gördü ve bunların Craig'inkilerle aynı marka olduğunu fark etti. Bu bir rastlantıydı ve bundan avukata söz etti. O da cinayet silahı olarak onu seçti. Böylece izler Craig'e yönelecekti ve Craig bir yolunu bulup yakasını kurtarırsa bu kere polisi Grabow'a yöneltebilirdi."

Hem konuşuyor hem de odada aşağı yukarı dolaşıyordum. Şimdi gidip Marion'un masasının kenarına oturdum. "Planı gayet iyiydi" diye sürdürdüm. "Ama her şeyi bozacak bir tek şey vardı ve o da bendim."

"Sen mi, Bern?"

"Evet" dedim Craig'e. "Ben. Polis seni deliğe tıkmıştı ve sen oradan kurtulmanın bir yolunu arıyordun. Sonunda onlara yem olarak eski dostun Bernie'yi atmaya karar verdin."

"Bern, başka ne yapabilirdim ki?" Yüzüne baktım. "Ayrıca Crystal'i ben öldürmemiştim. Sen onun evine girmişsen ve benim neşterlerimden biri de kullanılmışsa, o zaman sen suçu benim üstüme atmaya çalışıyor gibi görünüyordun."

"Boş ver şimdi" dedim. "Sen bir çıkış yolu arıyordun ve onu da buldun. Ve Kelle de gidip sahte paraları aldı. O ikinci gidiş ortada bir adamın eski karısını öldürmesinden başka şeyler olduğunu gösteriyordu. Avukat çok çabuk hareket etmek zorunda olduğunu anlamıştı. Polis, Crystal'ın geçmişini araştırarak olursa bütün iş ortaya çıkabileceği için kalan pürüzleri de bir an önce temizlemesi gerekiyordu."

Grabow konusunda kaygılıydı. Belki de ikisi karşılaşmışlardı. Belki de Grabow, Crystal'ın avukatla ilişkisini biliyordu ve belki de avukat Crystal'ın ne derece boşboğazlık etmiş olacağını kesin olarak bilemiyordu. Grabow kendisi için bir tehdit oluşturuyordu. Ben gördüğümde Grabow çok sinirliydi. Belki de avukatla ilişki kurmuştu. Her neyse, Grabow'un ölmesi gerekiyordu ve avukat onu öldürmeyi ve aynı zamanda benim çevremdeki ağı da sıkıştırmayı düşündü. Ressamı her nasılsa benim evime getirdi, o lanet neşterlerden biriyle öldürdü ve polisin işini kolaylaştırmak için Crystal'ın mücevherlerinden bir-ikisini çevreye serpiştirdi. Ben Grabow'u neden ve hem de bir neşterle ve kendi apartmanımda öldürecek ve Crystal'ın mücevherlerini ortalıkta bırakacaktım? Bunları düşünmedi bile. Olay pek mantıklı olmayabilirdi

ama polisin bana tutuklama emri çıkarması için yeterliydi ve onlar da bunu yaptılar." Derin bir soluk alıp herbirinin yüzüne tek tek baktım. "Ve işte şimdi bunun için buradayız" dedim. Sessizliği sonunda bozan Verrill oldu. Hafifçe öksürerek, "Sorunu görüyorsunuz sanırım" dedi. "Bu adı bilinmeyen avukata karşı inandırıcı bir varsayım yürütmüşsünüz. Ama onun kim olduğunu bilmiyorsunuz ve sanırım onu bulmak o kadar da kolay olmayacak. Bir kadından söz etmiştiniz, Crystal Sheldrake'in bir arkadaşından."

"Frankie Ackerman."

"Ama onun intihar ettiğini söyledinizdi, değil mi?"

"Alkolle Valium'u karıştırdığı için öldü. Bu bir kaza da olabilirdi, intihar da. Kadın Crystal için üzülüyordu ve kafasını kurcalayan bir şey vardı. Avukatla doğrudan doğruya ilişki kurmuş olması, da imkânsız değil. Belki de avukat, pürüzleri temizleme planının bir parçası olarak kadına içkiyle hapları vermiştir."

"Bu biraz fazla hayal olmuyor mu?"

"Biraz" dedim. "Ama ne olursa olsun, kadın öldü."

"Çok doğru. Bu avukatı teşhis etme şansı da onunla birlikte ölmüş oluyor. Gelelim barmene. Corcoran'dı, değil mi?"

"Kelle Corcoran."

"Sahte paralar onda mı?"

"Son gördüğümde ondaydı ama o dün geceydi. Yine ondadır ve para da, o da şimdi buradan çok uzaklardadır sanırım. Dün gece ban kapattıktan sonra evine gitti, eşyalarını bir bavula doldurdu ve kenti terk etti. Döneceğini sanmıyorum. Ya bu kadar cinayetten korktu ya da arkadaşlarına kazık atmaya çok daha önceden planlamıştı. Bahşişlerle yaşamını sürdürmeye çalışan biriydi, o kadar parayı görmek kendisine fazla gelmiş olmalı. Unutmayın, doları yirmi sent ediyor olsa da karşısında çeyrek milyon dolara yakın para görüyordu. Kelle'nin doğruca havaalanına gidip sıcak bir yere gitmiş olmasına da, şimdi ile gelecek bahar arasında West Indies'de pek çok sahte yirmiliğin ortaya çıkmasına da hiç şaşmam."

Verrill kaşlarını çatarak başını salladı. "Şu halde elinizde hiçbir şey yok" dedi. "Bu avukatın kimliğini bilmediğiniz gibi, onu tanımaya götürecektir bir ipucu da yok."

"Eh, bu pek doğru sayılmaz."

"Ya?"

"Onun kim olduğunu biliyorum."

"Öyle mi?"

"Ve elimde bazı kanıtlar da var."

"Yaa?"

Masanın üstünden indim, buzlu camlı kapıyı açıp Dennis'e içeri gelmesini işaret ettim. "Bu Dennis" dedim. "Crystal'i epey iyi tanırdı ve Frankie Ackerman'ın çok iyi arkadaşıydı."

"Esaslı kadındı" dedi Dennis.

"Dennis, tanıştırayım. Julian Paar, Dr. Craig Sheldrake ve Bay Carson Verrill."

"Memnun oldum" dedi Dennis Jillian'a. "Memnun oldum, Doktor" dedi Craig'e. Sonra Verrill'e bakıp gülümsedi.

Bize dönerek, "O işte" dedi. "Ne?"

"O işte" diyerek Carson Verrill'i gösterdi. "Crystal'ın sevgilisi. Hukuk Finosu, Johnny bu, işte."

Sessizliği bozan Verrill oldu. Bunu yapması biraz uzun sürmüştü ama; önce oturduğu yerde doğruldu, ayağa kalktı ama ağzını açtığı anda sözleri gösterişi kadar etkileyici olmadı.

"Saçmalık bu" dedi.

Benim sözlerim daha etkileyiciydi. "Cinayet her zaman saçmalıktır." Sözlerimden pek gurur duymuyorsam da öyle konuşmuştum işte.

"Saçma, Rhodenbarr. Bu budala kim ve onu nereden buldun?"

"Adı Dennis. Bir garaj işletmecisidir."

"Yalnızca işletmeci değilim, aynı zamanda sahibiyim."

"Aynı zamanda sahibi" dedim.

"Bence bu adam sarhoş. Ve sen de aklını kaçırmışsın, Rhodenbarr. Önce seni savunmam için beni oyuna getirdi şimdi de cinayetle suçluyorsun."

"İkisi pek de uyumlu şeyler değil doğrusu. Ama beni savunmanızı istemiyorum sanırım. Zaten beni savunacak kimseye ihtiyacım da olmayacak. Siz iki cinayeti işlediğinizi itiraf ettiğiniz zaman polis herhalde bana karşı suçlamalarını geri alacaktır."

"Sen aklını kaçırmış olmalısın."

"Geçirdiğim haftaya bakınca kaçırmam gerekirdi, ama deli değilim."

"Çıldırılmışsın sen. Bir kere benim adım John değil. Bu aklına gelmemiş miydi?"

"Bu bir sorundu doğrusu" dedim. "Sizden ilk kuşkulandığımda adınızın belki de John Carson Verrill olduğunu ve John'u kullanmadığınızı düşünmüştüm. Ama o konuda talihim yoktu. Ama gerçek adınız Carson Woolford Verrill'di. Üç soyadlı adam. Ancak Frankie Ackerman'ın söz ettiği kişi sizsiniz. Aslında durup düşününce bu açıkça görülüyor."

"Hiçbir şey anlamadım, Bernie" dedi Jillian. "Adı Carson'sa..."

"Bak" dedim. "Ve işteeee karşınızdadaa Johnny!' cümlelerin sonunu getir. Johnny kimi"

"Oh! Johnny Carson!"

"Doğru. Milyonlarca John var ortalıkta ama bu Frankie'nin John adında birine her rastladığında sunucu Ed MacMahon'u taklit etmesine yol açmazdı. Ama Carson söz konusu olunca iş değişiyor. Carson bir ad olarak o kadar rastlanan bir şey değil ve belki de Frankie'ye komik gelen bu olmuştu."

"Saçma" dedi Verrill. "Ben saygın ve evli bir insanım. Karımı severim ve ona hep sadık kalmışımdır. Crystal ile hiç ilişkim olmamıştır."

"Crystal'i yıllar öncesinden tanıyordun" dedim. "Craig'le evliyken tanıyordun, değil mi?"

Craig bunu doğruladı. "Beni boşanmamda Carson temsil etti. Hey, belki de nafaka işinde ondan öyle bir kazık yedim. Belki de güvenilir avukatım karımla yatıyordu ve ikisi başbaşa verip nafakayla canıma okumayı planlamışlardı." Dünyanın En Büyük Dişçisi bunu düşünürken yüz ifadesi birden değişiverdi. Cinayet başka şeydi, insanın dostuna nafaka işinde kazık atması başka diye düşünüyor gibiydi. "Seni namussuz" dedi.

"Craig, buna nasıl inana..."

"Senin şu anda dişçi koltuğunda olmanı isterdim. Dişlerinin hepsini sökerdim."

"Craig..."

"Bay Verrill, bundan sonra birkaç yıl diş tedaviniz bedava olacak" dedim. "Cezaevi dişçileri çok esaslıdır. Yaşadınız doğrusu,"

Adam bana döndü. Eğer o gözler katil gözü değilse, o zaman insan gördüğüne asla inanmamalı. "Sen aklını kaçırmışsın" dedi. "Bir sürü varsayımdan başka bir şey değil bunlar. Elinde delil yok."

"Filmlerde kötü adam hep öyle söyler" dedim. "İşte o zaman onun gerçekten suçlu olduğunu anlarsın. Delil yokluğundan söz ettiği zaman."

"Sabıkalı bir hırsızla sarhoş bir park memurunun sözünden başka bir şey yok ortada."

"Park memuru da nereden çıktı? Ben araba park etmem. Garaj benim kendi malım."

"Ama gerçek kanıtlara gelince..."

"Kanit işi biraz gariptir" dedim. "Genelde ne aradığını bilersen onları da buluverirsin. Polis senin fotoğrafını göstermeye başlayınca Crystal'le ikinizi birlikte gören pek çok kişi çıkacaktır. Dün gece apartmanımın kapıcısından geçmeyi başarmışsın ki, bu dünyanın en güç şeyi değildir ama o ya da binadan bir başkası herhalde seni gördüğünü hatırlayacaktır. Sonra mücevherler var. Çok açgözlü olduğundan Crystal'ın mücevherlerinin hepsini evimde bırakmadın. Geri kalanı nerede acaba? Evinde mi? Kiralık kasada mı?"

"Mücevher falan bulamayacaklar."

"Bundan çok emin görünüyorsun. Güvenli bir yer bulmuş olmalısın."

"Ben mücevher falan almadım. Neden söz ettiğini bile bilmiyorum."

"Sonra da sahte paralar var. Yalnız o senin işini bitirmeye yeter."



"Hangi sahte para?"

"Yirmilik banknotlar."

"Ha, Őu bir tűrlű ele geçemeyen yirmilikler." KaŐlarını kaldırarak bana baktı. "Onların o ele avuca sıĝmaz Kelle ile birlikte gűneye doĝru yol aldıklarını sanıyordum."

"Ŗyle olmuŐ olmalı. Ama Grabow'un önceden yaptıĝı denemeler olduĝunu tahmin ediyorum ve içimden bir ses bűronda bunlardan birkaç bin dolarlık kadarının olduĝunu sylűyor."

"Bűromda mı?"

"Vesey Sokaĝı'nda. Kent merkezi Pazar gűnleri ne kadar da boŐ oluyor. Sanki bir nötron bombası bűtűn insanları yok etmiŐ de, geriye yalnızca binalar kalmıŐ gibi. Masanın orta çekmecesinde bir deste yirmilik olduĝunu ve bunların Walter Grabow'un atölyesindeki kalıplara tam olarak uyacaklarını sylűyor içimdeki o ses."

Avukat bana doĝru bir adım attı, sonra geriledi. "Bűrom" dedi."

"Evet. HoŐ bir yer. Craig'inki gibi park manzaralı deĝil ama pencerelerden birinden limanın bir parçası grűnűyor ki, o da bir Őey doĝrusu."

"Sahte paraları oraya mı koydun?"

"Saçmalama. Kelle paraları gűneye gtűrdű. Nasıl koyabilirdim ki?"

"Seni ldűrmeliydim, Rhodenbarr. O dolapta olduĝunu bilseydim, iŐi orada bitirirdim. Sanki Crystal ile birbirinizi ldűrműŐsűnűz gibi yapardım. Sen onu bıaklamıŐ, o da seni tabancayla vurmuŐ olurdu."

"Sonra dolaptan da yirmilikleri alırdın. İŞ böylece kolaylaŐırdı doĝrusu."

Beni dinlemiyordu bile. "Grabow'dan kurtulmam gerekiyordu. Onunla tanıŐıŐtım. Crystal onunla konuŐmuŐ olabilir. Kelle ikili bir geceden sonra onu ara sıra evine gtűren biriydi yalnızca. Ama Crystal'ın Grabow'la gerçek bir iliŐkisi vardı. Benim adımları ve iŐe karıŐtımını bilebilirdi."

"Demek onu benim evime aĝırdın?"

"Seninle buluŐacaĝını sanıyordu. Telefon numarası vardı bende. Rehberde yoktu ama numarayı Crystal'e vermiŐti. Ona telefon edip senin evine gelmesini, sahte paraların bende olduĝunu, kendisine iade edeceĝimi söyledim. Kapıcını atlatmak gű olmadı."

"Hiç deĝildir zaten. Daireye nasıl girdin?"

"Kapıyı tekmeleyerek kırdım. Televizyonda yaptıkları gibi."

Eh, benim hırsız geçirmez kilitlerimin yaran da bu kadardı iŐte. Bugűnlerden birinde Grabow'unki gibi o Fox polis kilitlerinden alacaktım. HoŐ, onun da Grabow'a fazla bir yararı olmamıŐtı ya...

"Grabow gelince kapıcı aŐaĝıdan zile bastı, ben de onu yukarı göndermesini söyledim. Kapıcı beni sen sanmıŐtı."

"Doĝal olarak."

"Grabow bana hiç de hırsıza benzemediĝimi söyledi. Ama hiçbir Őeyden kuŐkulanmadı." Bir an dűŐűndű. "Onu ldűrmek Crystal'i ldűrmekten kolay oldu. iriyarı ve gűlűydű ama onu ldűrmek hiç de gű deĝildi."

"Söylediklerine göre insan ldűrdűke iŐ kolaylaŐırmıŐ."

"Senin geleceĝini umuyordum. Kavga edip de birbirinizi ldűrműŐsűnűz sűsű verecektim. Ama sen gelmedin."

"Hayır" dedim. Jillian'da olduĝumu söyleyecekken Craig'in orada olduĝunu hatırladım. "Polisin evi gzetlediĝini tahmin ettiĝimden bir otele gitmiŐtım" dedim.

"Zaten fazla beklemedim. Odanın ortasındaki cesetle pek de rahat deĝildim."

"Bunu anlayabilirim."

"Kapıcı ne giriŐimi ne de ıkıŐımı görmedi. Orada parmak izi bırakmadım. Masama konulan birkaç sahte paranın fazla önemi olduĝunu sanmıyorum. Ben saygın bir avukatım. Polis hangimize inanır sanıyorsun?"

"Ya bu insanlar, Verrill?"

"Ne? Bu garajda çalışan ayyaŐ mı?"

"Lanet yerin sahibiyim diyorum" dedi Dennis. "Bir sandviççi dükkânı değil orası garaj demek büyük kâr getiren bir emlak demektir."

"Craig'in bu ortaya çıkanları polise anlatmak isteyeceğini sanmıyorum" diye Verrill devam etti.

"Bayan Paar'ın da çıkarının nerede olduğunu bilecek biri olduğunu tahmin ederim."

"Bir işe yaramaz, Verrill."

"Öyle bir yarar ki."

"Hiç sanmıyorum." Sesimi yükselttim. "Ray, bu kadarı yeter mi? Çık dışarı da, bu orospu çocuğunu tutukla, biz de evlerimize gidelim."

Muayenehanenin açılan iç kapısından Ray Kirschmann içeri girdi. "Bu Ray Kirschmann" dedim.

"Polistir. Dennis'i almaya giderken onu içeri almıştım. Kilidini izinsiz açmam doğru değildi,

Craig, ama bu benim bir alışkanlığım, artık o kadarını da mazur görürsün. Ray, bu Craig Sheldrake. Jillian'la tanışyorsun. Bu da Carson Verrill, katil olan odur. Bu da Dennis. Dennis, senin soyadını bilmiyorum."

"Hegarty, ama Tanrı aşkına özür dilemeye kalkışma. Ben de sana Ken diyordum ya."

"Eh, böyle yanlışlıklar olur arada sırada."

"Sen kuru buzdan bile soğuksun" dedi Ray bana.

"Bende hırsız yürekliliği vardır."

"Hem de nasıl."

"Carson'a haklarını okumak ister misin?"

"Bir hırsızın yürekliliği."

Onun öyle düşünmeyi sürdürmesine ses çıkarmadım; aslında hepimiz soğukkanlı değil miydik? Hele Dennis, yaşamında bir kere bile görmediği halde Verrill'i nasıl da anında teşhis edivermişti. Eğer onu hepsiyle tek tek tanıştırmasaydım, Hukuk Finosu olarak Craig'i seçmesi işten bile değildi.

Benim de onun söylediği buz gibi sinirlere sahip olduğumdan o kadar emin değildim. Doğrusu Ray, konuşmama hakkının olduğunu okurken, Verrill'in cebinden bir neşter daha çıkardığını görünce epey korkuya kapıldığımı itiraf etmeliyim. Ray elindeki karttan okuyordu ve neler olup bittiğini görmemişti bile. Benim ağzım açık kalmış, olduğum yerde donakalmıştım. Carson Verrill ani bir çığlık atarak neşteri kendi kalbine sapladı. Ben yine eski soğukkanlılığıma döndüm.

21

"Sıradan olaylar" dedim Jillian'a. "Kazandığından çok harcamış, borsada biraz para kaybetmiş, boğazına kadar borçlanmış, sonra da yönettiği bir iki miras işinden para yürütmüş. Paraya ihtiyacı vardı ve insanların para için yapacakları şeyi bilsen şaşarsın. Herhalde bu işe de birkaç bin dolar komisyon alacağını umarak girmiştir. Sonra da malın tamamını götürme fırsatını gördü. Bu arada Crystal de herhalde kendisine yük olmaya başlamıştı. İlişkileri yıllardır sürüyordu ve şimdi de karşısına hem o işi bitirmek hem de yüz bin dolar elde etmek fırsatı çıkmıştı."

"O kadar saygın görünüyordu ki."

"Frankie Ackermann'ı onun öldürdüğünü sanmıyorum. Bundan söz etmemişti ve bunu sormak için de çok geç artık. Kadının dün gece onu aramış olacağını düşünmüştüm ama sanırım ölümü ya bir kazaydı ya da intihar. Eğer onu öldürmüş olsaydı bunu da neşterle yapardı."

Jillian ürperdi. "Kendisini öldürürken tam da ona bakıyordum."

"Ben de. Ray dışında herkes ona bakıyordu."

"Gözlerimi her kapattığımda onun neşteri göğsüne sapladığını görüyorum."

Bu beni de çok rahatsız ediyordu, ama ayakta tutmam gereken bir imajım vardı. "Doğrusu çok düşünceli davrandı" dedim. "Mahkeme masrafından kurtuldu birkaç yıl kendisini besleme, barındırma masraflarından da eyalet kâr etmiş oldu. Craig'e de sahne ışıklarından uzaklaşma fırsatı verdi ve Ray Kirschmann'ı da birkaç bin dolar zengin etti."

İş cuk oturmuştu, değil mi? Birkaç bin dolar el değiştirmiş, Craig'den Ray'e geçmişti ve bu işin sonucunda olayın bazı ayrıntıları asla polis kayıtlarına geçmeyecekti. Örneğin hırsızlık diye bir

şey olmamıştı. Ben Gramercy Parkı'ndaki o apartmanın yanından bile geçmemiştim. Cinayetlerin katili saptanmış olduğuna göre kimsenin şikâyet edecek bir durumu yoktu ve hoş olmayan şeyleri hasıraltı etmek çok kolaydı.

Arkama yaslanıp şarabımdan bir yudum aldım, Jillian'ın evindeydim, geceydi ve polisin her an damlaması olasılığı diye bir şey yoktu. Todras ile Nyswander ergeç gelip ifademi alacaklarsa da, o anda aklımda çok daha başka şeyler vardı.

Kolumu Jillian'ın beline doladım. Çekildi. .

Gerinerek zorla esnedim. "Eh, bir duş fena olmaz" dedim. "Üstümü değiştirecek vakit bulamadım ve..."

"Bernie."

"Efendim?"

"Şey... az sonra Craig gelecek."

"Öyle mi?"

"Saat dokuz buçukta falan geleceğini söylemişti."

"Anlıyorum."

Dönüp bana baktı. Gözleri yuvarlak ve hüzünlüydü. "Pratik olmam gerek, değil mi?"

"Elbette,"

"Davranış biçimi yüzünden ona bozulmuştum, Bernie. Evet, bazı insanlar baskıya diğerlerinden fazla dayanırlar. Ve farklı insanlar farklı baskılar altında daha iyi bir performans gösterirler. Craig bir dışçidir. Bir hasta üzerinde hassas bir iş yaparken sınırları çelik gibidir. Ama tutuklanıp hapse atılmaya hazırlıklı değildi."

"Çok az kimse buna hazırlıklı olur zaten."

"Her neyse, ilişkimiz konusunda gayet ciddi."

"Anlıyorum."

"Ve saygın bir mesleği olan ve bunda başarı göstermiş iyi bir insandır. Kendisi de saygındır."

"Carson Verrill de saygındı."

"Ve güvenliği var, Bernie, bu da çok önemli bir şey. Sen bir hırsızısın."

"Doğru."

"Para biriktirmezsin. İşten işe yaşarsın. Her an hapse girebilirsin."

"Bu konuda tartışmam."

"Ve herhalde evlenmek de istemezsin."

"İstemem" dedim.

"Onun için Craig'le sağlam bir yaşamı bir... hiç uğruna atmak delilik olurdu. Değil mi?"

Başımı salladım. "Hiç kuşkusuz, Jillian."

Alt dudağı titriyordu. "Öyleyse kendimi neden bu kadar kötü hissediyorum? Bernie..."

Uzanıp onu kollarım arasına almak ve öpmek zamanı gelmişti. Evet, kesinlikle bunun zamanıydı ve ben kadehimi sehpaye bırakıp ayağa kalktım. "Saat epey geç oldu" dedim, "ister inan ister inanma ama gerçekten yorgunum. Bütün gün oradan oraya koşuşturup durdum. Sen de Bay Susamış gelmeden önce kendine biraz çekidüzen vermelisin. Ben de gidip kapıma bir-iki yeni kilit takıp bir duş yaparım."

"Bernie, yine de görüşebiliriz, değil mi?"

"Hayır" dedim. "Bunu yapabileceğimizi sanmıyorum, Jillian."

"Bernie, büyük bir yanlışlık mı yapıyorum?"

Sorusunu iyice düşündüm. Ve verdiğim yanıt çok dürüsttü. "Hayır, yapmıyorsun."

Taksiyle parktan geçerken bir an kendimi İki Şehrin Hikâyesi'ndeki Sidney Carton gibi hissettim. Bütün yaptıklarımın çok daha iyi bir iş yaptım. Ve insanın arkadaşı uğruna canını vermesinin ne soylu bir davranış olduğu hakkında o palavralar.

Ve gerçekten de palavraydı hepsi. Çünkü Dünyanın En Büyük Dışçısı o kadar da arkadaş değildi. Ayrıca vazgeçmekte olduğum şey de neydi ki? Jillian hoştu, sevimliydi, iyi kahve

yapardı; ancak hoş ve sevimli olup dış parlatmaktan daha ilginç şeyler yapan kadınlar da çoktu. Ve henüz benden iyi kahve yapana da o güne kadar rastlamış değildim.

Sidney Carton'a benzemeye en yaklaştığım yer biraz klas göstermiş olmamdı. Yoksa o genç hanımın yaşamını iyice karmakarışık bir hale getirebilirdim.

Örneğin, ona ben dolaptayken Crystal ile öyle sevişen ateşli âşığın kim olduğunu söyleyebilirdim. Ona bunun Craig'den başkası olmadığını ve dönmek zorunda olduğu ve döneceği bilmemkimin de Jillian olduğunu, dolap kapalı olduğu için sesini tanıyamadığımı söyleyebilirdim. Bunun doğru olup olmadığını bilmiyorum. Dolabın içindeyken odadan gelen sesleri duymamak için epey çaba harcamıştım. Ancak bu konunun üzerinde ne o zaman ne de ondan sonra durmadım. Ve bugün bile onun Craig olup olmadığını bilmiyorum.

Bu varsayımı ileri sürseydim aralarını iyice bozabilirdim. Ama koyun ağılına girmiş kurt rolü oynamaya ne gerek vardı?

Ya da Jillian'a hırsızlığın öyle görüldüğü gibi sonu olmayan bir meslek olmadığını ve bu olayın da beni öyle beş parasız bırakmadığını anlatabilirdim. Verrill'in çekmecesindeki bir iki bin dışında o kiralık kutuda hâlâ beklemekte olan çeyrek milyonluk yirmiliklerden söz edebilirdim. Onlar Kelle ile bir yere gitmiş değillerdi. Kelle paraların yok olduğunu gördüğü anda mafyanın kendisinden ya elli bin dolar nakit ya da sahte banknot olarak onun beş katını isteyeceklerini bildiğinden sırra kadem basmıştı.

Ben de birilerini tanıyan birini bulurdum ve işin ucunda bana yirmi otuz bin dolar kalmazsa şaşardım doğrusu. Tabii, Grabow gibi yapıp banknotları birer ikişer elden çıkarmaya da çalışırdım ama böyle bir iş için bir hırsızın yürekliliğine değil, bir üçkâğıtçının cesaretine ve bir azizin sabrına ihtiyaç vardı.

Jillian'a Crystal'ın mücevherlerinin de bir yerde olduğunu, Verrill'in onları o kısa süre içinde satamadığını ve polisin bulamayacağı bir yere saklamış olacağını söyledim. Olaylar biraz yatıştıktan sonra onları ben de arayabilirdim. Bu nedenle hırsızlığın bir geleceği, bir emeklilik aylığı falan olmasa da, iyi bir şimdiki günü vardı ve ben de bir iki günlük epey karışık bir durumdan gayet kârlı olarak çıkıyordum işte.

Yani, onun fikrini değiştirmek için bir çaba gösterebilirdim. Ama bütün bunları yapacak olursam kadın o kadar da değerli değil demektir, o yüzden de cehenneme kadar yolu var demiştim.

Bu dünyada kadından bol ne vardı.

Telefonda konuştuğum o kadın gibi. Narrowback Galerisi. Adı neydi onun? Denise. Denise Raphaelson. Telefonda epey eğlenceliydi ve eğlenceli olmak da Jillian'a uyan bir şey değildi. Hoş, sevimli ve sokulgandı ama o müstehcen işi birkaç kere yaptıktan sonra insanın arkaüstü yatıp biraz gülmesi de iyi bir şeydi.

Bu Denise canavarın biri de olabilirdi. Ya da telefondakinden çok farklı kişilikte bir insan çıkabilirdi. Ama iki üç gün sonra oraya bir iki resme bakmaya gider ve aldığım işaretler olumluysa kendimi tanıtırdım, Eğer bir şey çıkarsa iyi olurdu, çıkmazsa da hiç önemli değildi.

Bu dünyada kadın boldu.

Ama başka bir dışçıyı nereden bulacaktım?

Lawrence Block \_ Dolaptaki Hırsız

Kitaplar, uygarlığa yol gösteren ışıklardır.

UYARI:

[www.kitapsevenler.com](http://www.kitapsevenler.com)

Kitap sevenlerin yeni buluşma noktasından herkese merhabalar...

Cehaletin yenildiği, sevginin, iyiliğin ve bilginin paylaşıldığı yer olarak gördüğümüz sitemizdeki tüm e-kitaplar, 5846 Sayılı Kanun'un ilgili maddesine

istinaden, engellilerin faydalanabilmeleri amacıyla

ekran okuyucu, ses sentezleyici program, konuşan "Braille Not Speak", kabartma ekran

vebenzeri yardımcı araçlara, uyumlu olacak şekilde, "TXT", "DOC" ve "HTML" gibi formatlarda, tarayıcı ve OCR (optik karakter tanıma) yazılımı kullanılarak, sadece görme engelliler için, hazırlanmaktadır. Tümüyle ücretsiz olan sitemizdeki e-kitaplar, "Engelli-engelsiz elele" düşüncesiyle, hiçbir ticari amaç gözetilmeksizin, tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak, engelli-engelsiz Yardımsever arkadaşlarımızın yoğun emeği sayesinde, görme engelli kitap sevenlerin istifadesine sunulmaktadır. Bu e-kitaplar hiçbir şekilde ticari amaçla veya kanuna aykırı olarak kullanılamaz, kullandırılmaz. Aksi kullanımdan doğabilecek tüm yasal sorumluluklar kullanana aittir. Sitemizin amacı asla eser sahiplerine zarar vermek değildir. [www.kitapsevenler.com](http://www.kitapsevenler.com) web sitesinin amacı görme engellilerin kitap okuma hak ve özgürlüğünü yüceltmek ve kitap okuma alışkanlığını pekiştirmektir. Ben de bir görme engelli olarak kitap okumayı seviyorum. Sevginin olduğu gibi, bilginin de paylaşıldıkça pekişeceğine inanıyorum. Tüm kitap dostlarına, görme engellilerin kitap okuyabilmeleri için gösterdikleri çabalardan ve yaptıkları katkılardan ötürü teşekkür ediyorum. Bilgi paylaşmakla çoğalır. Yaşar MUTLU

#### İLGİLİ KANUN:

5846 Sayılı Kanun'un "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler" bölümünde yer alan "EK MADDE 11" : "ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticari amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braille alfabesi ve benzeri formatlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir." "Bu nüshalar hiçbir şekilde satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılmaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur."

bu e-kitap Görme engelliler için düzenlenmiştir. Kitabı Tarayan ve Düzenleyen Arkadaşa çok çok teşekkür ederiz. Kitap taramak gerçekten incelik ve beceri isteyen, zahmet verici bir iştir. Ne mutlu ki, bir görme engellinin, düzgün taranmış ve hazırlanmış bir e-kitabı okuyabilmesinden duyduğu sevinci paylaşabilmek tüm zahmete değer. Sizler de bu mutluluğu paylaşabilmek için bir kitabınızı tarayıp, [kitapsevenler@gmail.com](mailto:kitapsevenler@gmail.com) Adresine göndermeyi ve bu isimsiz kahramanlara katılmayı düşünebilirsiniz. Bu Kitaplar size gelene kadar verilen emeğe ve kanunlara saygı göstererek lütfen bu açıklamaları silmeyiniz. Siz de bir görme engelliye, okuyabileceği formatlarda, bir kitap armağan ediniz... Teşekkürler. Ne Mutlu Bilgi için, Bilgece yaşayanlara.

Not sitemizin birde haber gurubu vardır.

Bu Bir mail Haber Gurubudur. Grupta yayınlanmasını istediğiniz yazılarınızı kitapsevenler@gmail.com

Adresine göndermeniz gerekmektedir.

Grubumuza üye olmak için

kitapsevenler-subscribe@googlegroups.com

adresine boş bir mail atın size geri gelen maili aynen yanıtlamanız yeterli olacaktır.

Grubumuzdan memnun kalmazsanız,

kitapsevenler-unsubscribe@googlegroups.com

adresine boş bir mail gönderip, gelen maili aynen yanıtlayarak üyeliğinizi sonlandırabilirsiniz.

Daha Fazla Seçenek İçin, grubumuzun ana sayfasını

<http://groups.google.com.tr/group/kitapsevenler?hl=tr>

Burada ziyaret edebilirsiniz.

saygılarımla.

Lawrence Block \_ Dolaptaki Hırsız